

Møteinnkalling

Utvalg: Formannskapet - Ørland kommune
Møtested: Balsnes, Kultursenteret
Møtedato: 12.06.2014
Tid: 09:00

Forfall meldes til Infotorget, tlf. 72514000 eller epost til www.postmottak@orland.kommune.no, som sørger for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Reprenterer
Hallgeir Grøntvedt	Ordfører	OK-SP
Knut Morten Ring	Varaordfører	OK-AP
Laila Selnes Lund	Medlem	OK-SP
Finn Olav Odde	Medlem	OK-SP
Frank Aronsen	Medlem	OK-H
Torhild Aarbergsbotten	Medlem	OK-H
Bjørnar Dahlberg	Medlem	OK-FRP

Vel møtt!

Hallgeir Grøntvedt
ordfører

Saksnr	Sakstittel	Lukket
PS 14/28	Strategisk Næringsplan	
PS 14/29	Saldering av investeringsbudsjettet 2014 - Prosjekt digital døgnaåpen forvaltning på Fosen	
PS 14/30	Saldering driftsbudsjettet 2014 - første tertial	

Orientering:

Fra ordfører og rådmann

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Arne Martin Solli

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
14/28	Formannskapet - Ørland kommune	12.06.2014

Strategisk Næringsplan

Vedlegg:

- 1 Forslag til Strategisk Næringsplan
- 2 Vedlegg A - Sammendrag av intervju og spørreundersøkelser
- 3 Vedlegg B - Fellestrekk andre næringsplaner
- 4 Vedlegg C - Mini-klynger
- 5 Vedlegg D - Sysselsettingstall 2002-2012
- 6 Handlingsplan 2014-2016

Sakens bakgrunn og innhold

Til tross for at Ørland kommune har vært vertskap for en militær flyplass i over 50 år har snøballeffekten uteblitt. Befolkningsveksten, sysselsettingsveksten og næringsveksten har vært relativt lav. Det offentliges andel av verdiskapingen er på rundt 40%. Kommunen ligger langt nede på listen i NHOs NæringsNM og Attraktivitetsbarometer.

Fundamentet for næringsplanen er basert på intervju med næringslivsledere og spørreundersøkelser med øvrig næringsliv og kommunestyrepolitikere. Vi har også tatt lærdom og inkludert momenter fra næringsplaner fra nærliggende vekstregioner som Stjørdal og Trondheim:

1. Ørlandets omdømmebygging er alles ansvar. Dette krever strukturert, kontinuerlig og langsiktig arbeid
2. En velfungerende offentlig sektor er viktig for å skape et godt næringsliv og en attraktiv region
3. Kunnskapsmiljøene er regionens, og et av Ørlands største fortrinn. Vi skal nyttiggjøre oss dette fortrinnet ved å bruke kunnskapen til å utvikle nytt og eksisterende næringsliv.
4. All næringsvirksomhet og næringsutvikling skal være basert på et bærekraftig miljø. Dette gir også muligheter for nye produkter og tjenester.
5. Vi skal utnytte det avgjørende næringsmessige fortrinnet med å ha en stor by i regionen
6. Vi skal ha fokus på salg av varer og tjenester til andre regioner og utlandet
7. Vi skal satse på de områdene hvor vi allerede er gode, og/eller der vi har et potensial for å bli gode
8. Næringsutvikling skal til enhver tid stå på dagsorden -- med nært samarbeid mellom kommunens politiske- og administrative ledelse og næringslivet

9. Ørland kommune skal ha de mest næringsfremmende politikerne i Fosen regionen
10. Tilrettelegging for innovasjon og gründere skal ha en sentral plass i Ørlands arbeid med vekst og næringsutvikling

I tillegg til spørreundersøkelser og intervju har vi også studert en rekke utredninger og forskingsrapporter fra et næringsutviklingsperspektiv. Ved hjelp av disse har vi utarbeidet en SWOT analyse:

- S** Styrker: Ørland er et handelssenter. Ørland er et senter for profesjonelle tjenester. Fortetting og urbanisering av Brekstad vil føre til økt aktivitet. Ørlandet er et attraktivt sted å bo og å besøke med et mangfold av kulturelle tilbud. Brekstad er et trafikknutepunkt. I Ørland ligger landets eneste kampflybase. Brekstad er et senter for helsetjenester.
- W** Svakheter: Lite marked, Transportkostnader (gods og passasjer), Utdanningsnivå/kompetanse, Kapitaltilgang, Saksbehandlingstid, Ambisjonsnivå.
- O** Muligheter: Innovasjon og kvalitet, Turisme, Nærhet til kunnskapsmiljø, Nærhet til andre vekstmarked, Helsetjenestetilbud, Økt markedsstørrelse, Næringsareal, Attraktivitet, Uthaug industri og fiskerihavn, Vertskommune til Norges kampflybase.
- T** Trusler: Pendling, Handelslekkasje, Markedsføring/synlighet

Overordnet mål for næringsutvikling: Kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing

Bedriftsattraktivitet:

Ørland kommune skal bidra til flere nyetableringer, økt lønnsomhet, vekst og å øke næringslivets størrelse ved proaktivt å støtte næringslivet med bedret infrastruktur, hjelp med markedsføring, tilgang til kompetanse og andre konkurransefremmende tiltak.

Delmål:

1. Sørge for at det for hver arbeidsplass inne på basen skapes to arbeidsplasser på utsiden
2. Tredoble tilstedeværelsen av kunnskapsbasert næringsliv og lokale leveranser til Ørland flystasjon
3. Ørlandets andel av BNP innen 2020 skal være på samme nivå som landsgjennomsnittet

Handlingsplanen:

1. er basert på næringsplanens fundament
2. bygger på våre styrker og proaktivt oppsøker og følger opp muligheter
3. unngår trusler og kompenserer for områder hvor vi ikke er sterke

Ørland er en proaktiv næringsvennlig kommune som:

- til enhver tid har nok ferdigregulert næringsareal til villige aktører
- har en næringsvennlig og utviklingskompetent kommuneadministrasjon
- bidrar til kompetanseheving i næringslivet for bedring av konkurranseevne
- aktivt markedsfører næringslivet i kommunen
- aktivt jobber for omdømmet til kommunen og kommuneadministrasjonen
- bidrar til synlighet på nett og økt kompetanse innen informasjonsteknologi
- samarbeider med andre vekstregioner for akselerert vekst

- samarbeider med bedrifter og organisasjoner om å øke lokal verdiskaping

Folkehelsevurdering

Administrasjonens vurdering

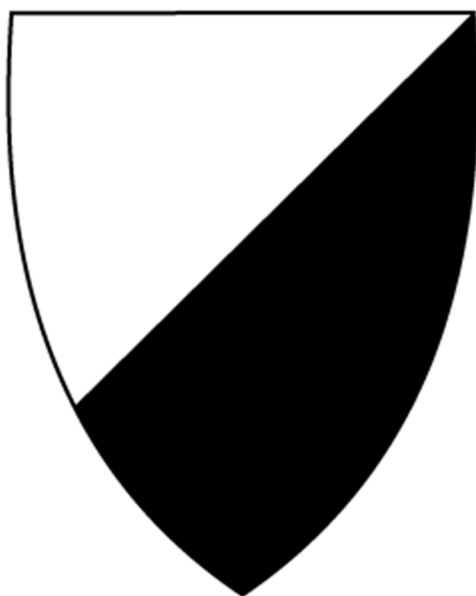
Rådmannen anbefaler at strategisk næringsplan for Ørland vedtas.

Rådmannens innstilling

Ørland formannskap vedtar Strategisk Næringsplan for Ørland som vedlagt.

Strategisk næringsplan

2014 – 2026

Ørland kommune

Kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing

Innholdsfortegnelse

1. Arbeidets organisering, metode og grunnlag
 - 1.1 Prosessplan
 - 1.2 Forrige næringsplan
 - 1.3 Arbeidsmetode
 - 1.3.1 Møter med næringslivsrepresentanter
 - 1.3.2 Internett spørreundersøkelse
 - 1.3.3 Spørreundersøkelse politikere
 - 1.3.4 Gjennomgang av andre næringsplaner
 - 1.3.5 Gjennomgang av rapporter og undersøkelser
 2. Behovet for en strategisk næringsplan
 - 2.1 Mangel på vekst
 - 2.1.1 Befolkningsvekst
 - 2.1.2 Sysselsetting
 - 2.1.3 Næringsvekst
 - 2.1.4 Verdiskapingsanalyse
 - 2.2 NæringsNM
 - 2.3 Attraktivitetsbarometeret
 3. Fundament
 4. SWOT for Ørlandet
 - 4.1 Styrker
 - 4.1.1 Mini-Klynger
 - 4.1.2 Handel
 - 4.1.3 Trafikknutepunkt
 - 4.1.4 Sentrumsutvikling på Brekstad
 - 4.1.5 Kulturliv
 - 4.1.6 Folkehelse/helsetjenester
 - 4.1.7 Vertskommune til kampflybase
 - 4.1.8 Landbruk

- 4.2 Svakheter
 - 4.2.1 Markedsstørrelse
 - 4.2.2 Transportkostnader
 - 4.2.2.1 Passasjertransport
 - 4.2.2.2 Godstransport
 - 4.2.3 Utdanningsnivå/Kompetanse
 - 4.2.4 Kompetanse på næringsutvikling i det offentlige
 - 4.2.5 Tilgang til kapital
- 4.3 Muligheter
 - 4.3.1 Konkurrer på innovasjon og kvalitet – ikke pris
 - 4.3.2 Turisme – KystNorge
 - 4.3.3 Nærhet til kunnskapsmiljøene i Trondheim
 - 4.3.4 Nærhet til industriell og annen aktivitet (Orkdal og Trondheim)
 - 4.3.5 Fosenhalvøya
 - 4.3.6 Helsetjenester
 - 4.3.7 Øke markedsstørrelse
 - 4.3.8 Næringsareal
 - 4.3.9 Attraktivitet
 - 4.3.10 Ringvirkninger fra kampflybasen
- 4.4 Trusler
 - 4.4.1 Pending
 - 4.4.2 Handelslekkasje
 - 4.4.3 Manglende markedsføring/Lite synlighet
5. Visjoner
 - 5.1 Attraktivitet
 - 5.2 Vedtatte delmål
 - 5.2.1 1 = 2
 - 5.2.2 3 x
 - 5.2.3 = BNP
6. Handlingsplan

1. Arbeidets organisering, arbeidsmetode og grunnlag

Oppdragsgiver er kommunestyret i Ørland kommune som godkjenner næringsplanen. Styringsnivå er rådmann, prosjektansvarlig er samfunnskoordinator mens næringsjef er prosjektleder. Ekstern rådgiving har blitt levert av prosjektarbeider fra Kysten er Klar og daglig leder Ørland Næringsforum.

1.1 Prosessplan

Prosessplanen for arbeidet med den strategiske næringsplanen ble utarbeidet av Fosen Næringshage i samarbeid med Kysten er Klar. Prosessplanen gav en beskrivelse av hvordan arbeidet med næringsplanen skulle foregå og inneholder blant annet en framdriftsplan, en interessentanalyse og en gjennomgang av kritiske suksessfaktorer.

1.2 Forrige næringsplan

Ørland kommunes forrige strategiske næringsplan var gyldig fra 2001 til 2012. Revidering og oppdatering ble utsatt slik at det falt sammen med kommuneplanen.

1.3 Arbeidsmetode

Vi har basert mye av planen på allerede eksisterende rapporter og planer (se liste A og B). Det har blitt produsert et stort antall rapporter og utredninger om utviklingen i Ørland, Fosen og Midt-Norge; mye av informasjonen vi har behov for finnes i allerede publiserte rapporter. Vi manglet innspill fra lokalt næringsliv og politikere; dette ble innhentet gjennom samtaler med næringslivsledere i Ørland, en internettbasert spørreundersøkelse distribuert til alle bedrifter i Ørland, samt en spørreundersøkelse som ble gjennomført i et kommunestyreseminar.

1.3.1 Møter med næringslivsrepresentanter

Basert på en oversikt over resultat og omsetningstall laget vi en liste over de største Ørlandsbedriftene og hadde direkte møter og samtaler med de fleste av de 10 største bedriftene. Det ble også utført slike intervju med aktører innen næringsutvikling og bedriftsrådgiving. De to hovedspørsmålene som ble stilt var: hva er det som hindrer næringsutvikling i Ørland og hva kan gjøres for å fremme næringsutvikling. Sammendrag av svarene finnes i vedlegg A.

1.3.2 Internett spørreundersøkelse

For å gi hele næringslivet en sjanse til å komme med innspill ble det utarbeidet en internettbasert spørreundersøkelse. Denne hadde mer detaljerte spørsmål innen de to hovedspørsmålene som nevnt ovenfor. Her mottok vi over 40 svarskjema noe som tyder på stor interesse (og representativt statistisk sett). Resultatene finnes i vedlegg A.

1.3.3 Spørreundersøkelse politikere.

Det var også viktig å vite hva de kommunale beslutningstakerne mente om næringsutvikling i Ørland. Denne informasjonen ble samlet inn via en spørreundersøkelse i et kommunestyreseminar hvor de fleste representanter var representert. Sammendrag av svarene finnes i vedlegg A.

1.3.4 Gjennomgang av andre næringsplaner.

For å lære av andre som har gått gjennom samme prosess og for å finne «best practices» vurderte vi næringsplaner for flere kommuner og regioner. Liste A lister hvilke næringsplaner vi har vurdert. Planene er ikke vedlagt da de alle er tilgjengelige via internett søk.

1.3.5 Gjennomgang av rapporter og undersøkelser.

Det har blitt utført og publisert en god del rapporter om befolkning, samfunn og næringsutvikling i Midt-Norge. Vi har gått gjennom de mest relevante og laget korte oppsummeringsrapporter. Dette for å dra ut essensen av rapporter som allerede er publisert og derved spare tid og penger ved å bruke informasjon som allerede er tilgjengelig. Listen over vurderte rapporter finnes i liste B.

2. Behovet for en strategisk næringsplan

2.1 Mangel på vekst

2.1.1 Mangel på befolkningsvekst

Rapporten «Demografi og Behov som Følge av ny Kampflybase»ⁱ viser under punkt 3.2.1 at befolkningen i Ørland og Bjugn gikk ned på 60 og 70 tallet. Ørlandet har hatt en vekst i befolkningen på 4,2 % de siste 20 årene og kun en 0,7 % vekst de siste 10 årene. Befolkningen har vært relativt stabil siden på 50-tallet.

2.1.2 Mangel på vekst i sysselsetting

Telemarksforsknings rapport «Næringsutvikling, innovasjon og attraktivitet Sør-Trøndelag»ⁱⁱ viser at arbeidsplassutviklingen fra 2006 til 2010 har vært -0,4 % som rangerer Ørlandet som 376 av 430 kommuner. Statistikk fra NAV (se vedlegg D) viser at sysselsettingstallene har vært relativt stabile men at sysselsettingen trender nedover mellom 2005 og 2012. I mars 2014 var ledighetsprosenten i Ørland på 4 %; noe som er høyest i Sør-Trøndelag. Statistikken de siste 9 årene viser derfor at kommunen ikke har hatt vekst i sysselsettingen.

2.1.3 Mangel på næringsvekst

NHO's NæringsNM rangerer kommunene i Norge når det gjelder næringsutvikling (mer under 2.2). Totalrangeringen er basert på antall nyetableringer, lønnsomhet, vekst og næringslivets størrelse. I 2013 rangerte næringslivet i Ørland kommune som nummer 313 av 428 kommuner (2012 tall) når det gjelder vekst i næringslivet: det vil si at kommunen er nær fjerdedelen av kommuner i Norge med minst vekst.

2.1.4 Verdiskapingsanalyseⁱⁱⁱ

Tabell 17. Verdiskaping, sysselsetting og verdiskaping pr. sysselsatt etter næring i Ørland kommune, 2008-2010. Løpende priser

Ørland kommune	Verdiskaping, Mill kr			Antall sysselsatte			Verdiskaping pr. sysselsatt, 1000 kr		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Offentlig tjenesteyting	451	484	495	926	921	930	487	525	533
Industri, kraft og vannforsyning	134	96	237	241	219	219	1 642	826	1 831
Varehandel	107	117	134	306	315	317	348	373	422
Forretningsmessig- og annen tjenesteyting	79	109	132	132	175	196	599	623	673
Bygge- og anleggsvirksomhet	96	93	86	210	200	191	457	463	450
Transport, kommunikasjon	73	93	85	94	112	117	774	828	730
Finansielle tjenester, eiendomsdrift	65	80	80	55	54	52	1 175	1 475	1 530
Fiskeri, havbruk, fiskeforedling	45	60	75	67	66	66	670	904	1 142
Jordbruk, skogbruk	37	37	38	205	198	185	180	188	204
Overnatting-, servering- og reisearrangørtjenester	15	14	15	67	56	63	223	250	230
Sum Verdiskaping	1 101	1 182	1 376	2 303	2 316	2 336	478	510	589

SINTEFs analyse viser at Industri (, kraft og vannforsyning) hadde høyest vekst i verdiskaping mellom 2008 og 2010. Mye av denne verdiskapingen kan tilskrives ett firma: Mascot Høie. Ørlands industribase kan med fordel utvides.

Figur 41. Næringsenes andel av verdiskapingen i Ørland kommune, 2008-2010. Løpende priser

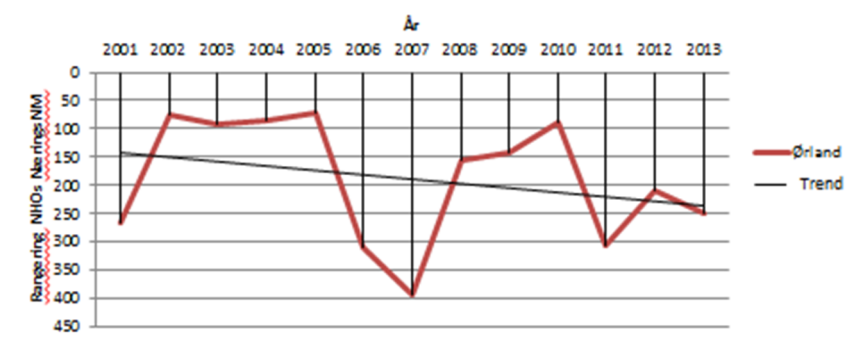
En stor del av Ørlands verdiskaping er i dag basert på offentlig tjenesteyting (forsvaret og kommunen). Med valget av Ørland som sted for landets eneste kampflybase blir det offentliges andel av total verdiskaping enda høyere. Verdiskaping fra offentlige tjenesteyting er kritisk for Ørlandet. Den er derfor også bekymringsverdig siden kommunen er avhengig av ei næring. Det er en viktig oppgave for kommunen å legge til rette for verdiskaping utenfor den dominerende verdiskapningssektoren.

Varehandel og Forretningsmessig & annen Tjenesteyting er to andre relativt store næringer med god vekst i følge verdiskapingsanalysen.

2.2 NæringsNM

Telemarksforskning står for utarbeidelsen av NHOs NæringsNM. Resultatene fra NæringsNM bygger på samtlige regnskapspliktige regnskapstall fra 2012, tall fra Enhetsregisteret og Statistisk Sentralbyrås registerbaserte sysselsettingsstatistikk. Undersøkelsen måler og sammenligner næringsutviklingen i fylker, regioner og kommuner. NæringsNM er basert på bedriftens vekst og lønnsomhet, nyetableringer og næringslivets størrelse. Rangeringen gir uttrykk for hvor i landet næringslivet gjør det best, målt på næringslivets egne premisser.^{iv}

Ørlands tall er bekymringsverdige. Ørlandet var i 2005 på 73. plass på listen og på 90. plass i 2010, men trenden siden 2001 er nedadgående og Ørlandet var i 2013 på 250. plass. Totalrangeringen er basert på antall nyetableringer, lønnsomhet, vekst og næringslivets størrelse. NæringsNM 2013 plasserer Ørlandet som nummer 41 på antall nyetableringer, som nummer 218 i lønnsomhet, 313 i vekst og 203 i størrelse. Både Åfjord og Rissa plasserer bedre enn Ørlandet i NæringsNM med henholdsvis en 237. plass og en 219. plass.

2.3 Attraktivitetsbarometeret

Attraktivitetsbarometeret som er basert på attraktivitetspyramiden av Telemarksforskning forteller oss hvilke steder er attraktive og hvorfor. Attraktivitetspyramiden har som navnet tilsier tre «hjørner»: bostedsattraktivitet, besøksattraktivitet og bedriftsattraktivitet. Vi skal i næringsplanen se på bedriftsattraktiviteten. Begrepet bedriftsattraktivitet forsøker å fange opp at mange steder har hatt vekst og utvikling med bakgrunn i at det har vært gunstig å produsere varer og tjenester for salg til andre regioner. Mange steder i Norge har en slik historisk bakgrunn, enten i naturressurser som fisk og landbruksarealer eller tilgang på kraft eller havner. I tillegg kommer teknologibaserte næringer som kan være mer eller mindre stedsuavhengig. De ovennevnte næringer er såkalt basisnæringer^v. Når det gjelder konsentrasjon av basisnæringer er Ørlandet nummer 269 (av 430 kommuner). Ørlandet er nummer 339 (av 430 kommuner) når det gjelder vekst i basisnæringene. Ørlandet har med andre ord en svak posisjon når det gjelder salg av varer og tjenester til andre regioner.

3. Fundament

Vi har analysert næringsplanene til de to næringsmessig største regionene i geografisk nærhet til Ørlandet. I tillegg tok vi høyde for fundamentet for strategidokumentet for regionalt nærings samarbeid på Fosen; dette dokumentet er godkjent av Ørland kommunestyre. Denne analysen bruker erfaring fra våre større naboer, våre naboer på Fosen, samt resultatene fra spørreundersøkelsene på Ørland til å komme fram til et fundament for vår egen næringsplan (vedlegg B).

- Ørlands omdømmebygging er alles ansvar. Dette krever strukturert, kontinuerlig og langsiktig arbeid.
- En velfungerende offentlig sektor er viktig for å skape et godt næringsliv og en attraktiv region.
- Nærhet til kunnskapsmiljøene er regionens, og et av Ørlands største fortrinn. Vi skal nyttiggjøre oss dette fortrinnet ved å bruke kunnskapen til å utvikle nytt og eksisterende næringsliv.
- All næringsvirksomhet og næringsutvikling skal være basert på et bærekraftig miljø. Dette gir også muligheter for nye produkter og tjenester.
- Vi skal utnytte det avgjørende næringsmessige fortrinnet med å ha en stor by i regionen.
- Vi skal ha fokus på salg av varer og tjenester til andre regioner og utlandet.
- Vi skal satse på de områdene hvor vi allerede er gode, og/eller der vi har et potensial for å bli gode.
- Næringsutvikling skal til enhver tid stå på dagsorden -- med nært samarbeid mellom kommunens politiske- og administrative ledelse og næringslivet
- Ørland kommune skal ha de mest næringsfremmende politikerne i Fosen regionen
- Tilrettelegging for innovasjon og gründere skal ha en sentral plass i Ørlands arbeid med vekst og næringsutvikling

4. SWOT

En SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) analyse gir en oversikt over styrker (S), svakheter (W), muligheter (O) og trusler (T). Vi har satt sammen en SWOT analyse basert på informasjon fra tilgjengelige rapporter (liste B), Internett spørreundersøkelse (vedlegg A), spørreundersøkelse av kommunestyrepolitikere (vedlegg A) og samtaler med næringslivsledere i Ørland (vedlegg A). En SWOT analyse gir oss en oversikt over hva vi er gode på og hva vi ikke er så gode på. Den skal også identifisere de viktigste eksterne trusler og muligheter.

Tilbakemelding fra næringslivsledere sier at vi bør satse på ting vi allerede er gode på og som vi har naturlige forutsetninger til å være gode på. Med andre ord, vi bør legge til rette for innovasjon der hvor vi står sterkt og vi bør hjelpe gründere som driver innen områder hvor vi har et naturlig fortrinn for vekst.

Handlingsplanen er utarbeidet ved hjelp av SWOT og fundamentet i punkt 3 av denne planen.

4.1 Styrker

4.1.1 Mini-klynger

Vi gjorde en forenklet analyse for å få en oversikt over antall og type bedrifter som opererer på Ørlandet. Analysen, som vi har valgt å kalle «mini-klynger Ørland» (vedlegg C), er kun en opptelling av antall bedrifter/tilbud -- ikke antall ansatte eller omsetning. Den gir likevel et godt bilde på konsentrasjoner (klynger) av bransjer/tilbud/aktiviteter på Ørlandet (per 6. mai 2014):

1. Handel (52 utsalgssteder)
2. Medisin/helse (31 tilbud)
3. Festivaler/Kunst/Opplevelser (34 aktiviteter/tilbud)
4. Bygg/entreprenør (26 bedrifter)
5. Rådgiving/Regnskap/Økonomi/Finans/Personell/Eiendomsmegling (18 bedrifter)
6. Grafikk/Media/Markedsføring/Foto (14 bedrifter)
7. Helse/Velvære (13 bedrifter)
8. Transport (16 bedrifter)
9. Spisesteder (Cafeer/Restauranter)/Utsteder (11 bedrifter)
10. Trafikknutepunkt (10 anløp/kai/havner/lufthavn)
11. Bil og maskinverksted (10 bedrifter)
12. Hotell og Overnatting (7 bedrifter)
13. Fisk/Havbruk (6 bedrifter)
14. Juridiske Tjenester (5 bedrifter/enheter)
15. Industri (4)

Hvis vi legger sammen relaterte aktiviteter har vi en liste med 8 klynger:

- A. Handel (1)
- B. Overnatting, spisesteder, velvære, festivaler, kunst og opplevelser (3, 7, 9, 12)
- C. Profesjonelle tjenester (5, 6, 14)
- D. Transport og trafikknutepunkt (8, 10)
- E. Medisin/Helse (2)
- F. Bygg og Entreprenør (4)
- G. Verksted (11)
- H. Industri, Havbruk (13,15)

4.1.2 Handel

«Handlevaneundersøkelsen Midt-Norge 2012» hvor Norfakta foretok 7800 intervju ^{vi}viser lite handelslekkasje fra Ørlandet til andre kommuner inkludert Trondheim. Spesielt interessant er det å merke seg at netto handelslekkasje fra nabokommunen er betraktelig (hvis vi antar ett handelsmarked).

ØRLAND Bransje	Andel i egen kommune	Andel i Trondheim	Andel i annen kommune
Dagligvare	93 %	4 %	4 %

Byggevarer	82 %	4 %	4 %
Sport	69 %	17 %	4 %
Elektro	71 %	16 %	10 %
Møbel	76 %	20 %	3 %
Hage	74 %	9 %	13 %
Klær og Sko	62 %	25 %	13 %

Bjugn Bransje	Andel i egen kommune	Andel i Trondheim	Andel i annen kommune
Dagligvare	81 %	4 %	15 %
Byggevarer	48 %	4 %	41 %
Sport	52 %	21 %	23 %
Elektro	53 %	18 %	25 %
Møbel	18 %	21 %	57 %
Hage	71 %	2 %	15 %
Klær og Sko	34 %	32 %	32 %

Hvis vi antar at Ørland og nabokommunen er ett handelsmarked så har vi følgende handelslekkasje til Ørland:

Bransje	Netto handelslekkasje fra nabokommune til Ørland
Dagligvare	11 %
Byggevarer	37 %
Sport	19 %
Elektro	15 %
Møbel	54 %
Hage	2 %
Klær og Sko	19 %

Handel er en betydelig styrke for Ørlandet med lojale lokale kjøpere og et handelsoverskudd med nabokommunen.

4.1.3 Trafikknutepunkt

Historien har vist at det er en stor fordel å være et trafikknutepunkt. Steder har alltid vokst opp og frem hvis trafikk (=handel) må innom stedet. Det motsatte er også sant: hvis trafikken forsvinner så er det negativt for lokalt næringsliv.

4.1.4 Sentrumsutvikling

Kystbyen Brekstad har allerede betraktelig tyngde med over 50 handelsbedrifter i tillegg til spisesteder, utesteder, helse/velvære, og profesjonelle tjenester. Byen skal fortettes med leiligheter i sentrum. Det er et mål å legge til 1000 boenheter. Dette vil føre til at det blir aktiviteter i sentrum både på dag- og kveldstid. Dette er positivt for næringslivet.

4.1.5 Rikt kulturliv

Ørland har rundt 30 festivaler, gallerier, kino, museum, aktivitetsbedrifter og turistattraksjoner. Vi har flere idrettslag som til sammen representerer over 20 idretter. Kommunen har over 30 frivillige lag og foreninger som korps, kor, MC klubber, Sanitet, Røde Kors og annet

4.1.6 Et senter for folkehelse og helsetjenester

Ørlandet har en av Sør-Trøndelags største konsentrasjoner av helsetjenester utenfor Trondheim.

4.1.7 Vertskommune til Norges eneste kampflybase.

Sist men ikke minst: det er en enorm fordel å ha nærhet til en så stor og stabil arbeidsgiver som det norske luftforsvaret. Her er det et stort potensial for ikke bare kjøpekraft til lokal handelsnæring, men også for ringvirkninger i form av næringsetablering i tilknytning til kampflybasen.

4.1.8 Landbruk

Jordbruket i Ørland har en stor fordel over mange andre kommuner ved at terrenget er flatt og lett-drevet. Våren kommer tidlig og det er god matjord. Landbruksplanen for Ørland og Bjugn tar for seg utvikling av landbruket som næring.

4.2 Svakheter

4.2.1 Lite marked

Med til sammen 10.000 innbyggere i Ørland og nabokommunen blir den totale kjøpekraften av en relativt beskjeden størrelse.

4.2.2 Transportkostnader

Både varekostnader for gjenstander Ørlandsbedriften forbruker og ferdigvarepris er negativt påvirket av transportkostnader. Selv om vi ligger relativt nær jernbane, containerhavn og internasjonal lufthavn kan kostnadene bli betraktelige både når det gjelder transport av gods og passasjerer.

4.2.2.1 Passasjertransport

Det medfører en betydelig merkostnad å måtte transportere en person fra eller til Ørlandet. Det være seg til Trondheim eller til Trondheim lufthavn. Her må man påregne seg rundt Kr 500 t/r Trondheim og Kr 700 r/t til Værnes. Betraktelig mer hvis man bruker statens satser og bruker bil. Dette i tillegg til reisetid. Kostnadene med å bruke flyruten fra Ørland Lufthavn til Gardermoen er også betraktelig; spesielt hvis man ser bort fra kostnadene forbundet med reisetid til/fra Værnes.

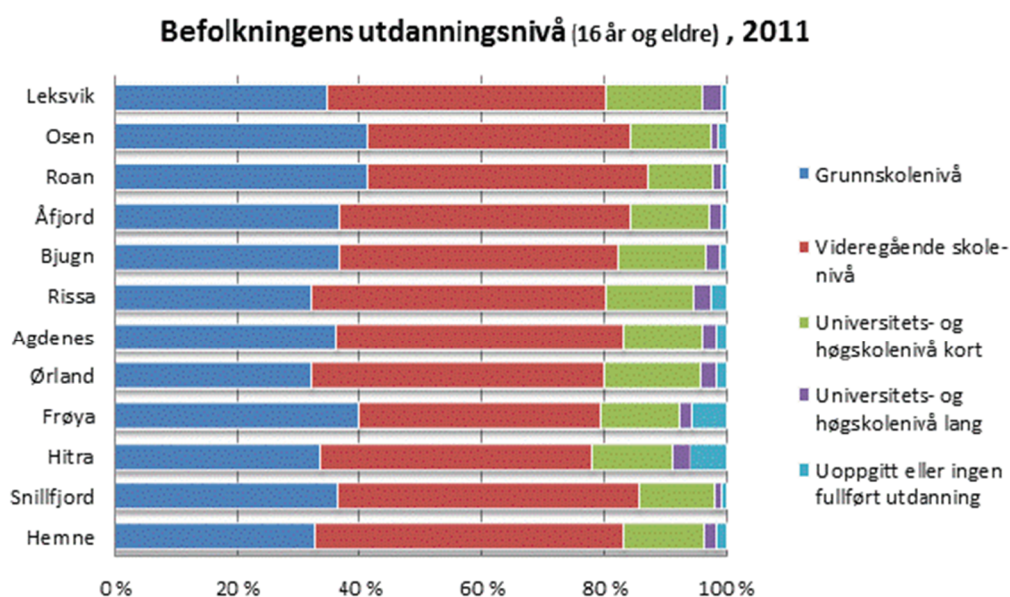
4.2.2.2 Godstransport

En container fra/til havn eller jernbane i Trondheim medfører en kostnad på Kr 2.500 til Kr 3.000 per 20' container (dobbelt hvis man kun transporterer 1x20' per tur). Dette er en betraktelig ulempe sammenlignet med konkurrerende bedrifter som ligger nærmere

godstransportknutepunkt. Man har samme ulempen enten man transporterer varer til forbruk på Ørlandet eller man transporterer solgte varer ut av Ørland.

4.2.3 Utdanningsnivå/kompetanse

Fra SINTEFs Verdiskapingsanalyse^{vii}, vet vi at i Norge har omtrent 22 % av befolkningen universitets- og høyskoleutdanning på inntil 3 år, mens ca. 7 % har universitets- og høyskoleutdanning på mer enn 3 år (2011). Gjennom pendlingen kan utdanningsnivået på den reelle arbeidskraften i kommunene gi et noe annet bilde. Som vi ser av figuren under (fra samme rapport) ligger Ørlandet under landsgjennomsnittet når det gjelder høyere utdanning.

Kilde: SSB

Figur 24. Utdanningsnivå i befolkningen (16 år og eldre), 2011.

4.2.4 Kompetanse på næringsutvikling i det offentlige

Vår spørreundersøkelse trekker både kommunepolitikernes og kommuneadministrasjonens kompetanse om næringsutvikling i tvil. Her har kommunen enten et kommunikasjons- eller et reelt problem.

4.2.5 Tilgang til kapital

Vår spørreundersøkelse viser at flertallet av intervjuobjektene følte at lokalbanken tar seg av de fleste kapitalbehov, men at krav om pant kan være en hindring. Det å skaffe risikovillig kapital kan være uoversiktlig og en utfordring spesielt for oppstartbedrifter.

4.2.6 Saksbehandlingstid i Ørland kommune

Spørreundersøkelsen hadde et relativt stort flertall som mente at saksbehandlingstiden i Ørland kommune var for lang. Kommunebarometeret 2013 fra Kommunal Rapport^{viii} plasserer Ørlandet på en 69. plass i Norge når det gjelder saksbehandlingstid så her har kommunen et kommunikasjonsproblem.

4.3 Muligheter

4.3.1 Konkurrer på innovasjon og kvalitet – ikke pris

Våre spørreundersøkelser gav tilbakemelding om at bedrifter i distriktet må konkurrere på innovasjon og kvalitet – ikke nødvendigvis pris. Det er ved hjelp av innovasjon (ny vare, ny tjeneste, ny produksjonsprosess, ny anvendelse eller ny organisasjonsform) innen områder hvor vi er sterke eller har naturlig potensial at vi finner våre beste muligheter. Grunnet vår lokalisering er priskonkurransen vanskelig og vi er ekstra avhengig av innovasjon og effektiv drift. En representant fra SINTEF pekte spesielt på viktigheten av å ta i bruk effektiviseringsverktøy som Lean, TQM og Six Sigma^{ix}.

4.3.2 Turisme – KystNorge

KystNorge (Ørland kommune er aksjonær) samarbeider med Trøndelag Reiseliv i jobben med å tiltrekke turister til regionen. Her er det mulighet til å få tilgang til et internasjonalt publikum som det tidligere var vanskelig å nå som enkeltbedrift. Ørlandet har her en mulighet til å øke antallet tilreisende ved at alle våre tilbud er synlige og lett tilgjengelige.

RAMSAR-områdene i Ørland har et utappet potensial i internasjonale fugletittingsturisme. Man har brukt mye ressurser på våtmarksområdene i kommunen, men turismen har ikke økt betraktelig som følge av dette.

4.3.3 Nærhet til kunnskapsmiljøene i Trondheim

Det å være innen kort distanse fra det fremste forskningsmiljøet i Norge er en klar fordel som kan skape muligheter for bedrifter på Ørlandet. Å ha høykompetanse nærmest på dørstokken er et fortrinn som bør utnyttes.

4.3.4 Nærhet til industriell og annen aktivitet (Orkdal, Trondheim, Frøya/Hitra)

Det å ha geografisk nærhet til områder med aktivitet er en fordel og en mulighet fordi samhandel blir enklere. Rapporten «Regionale tyngdepunkt i Sør-Trøndelag»^x peker på Orkdal, Hitra/Frøya og Ørland/Bjugn som områder med potensiale for å utvikle seg til regionale tyngdepunkt.

Ørland er innen relativt lett rekkevidde til tre områder med god vekst: Trondheim, Orkdal og Hitra/Frøya

4.3.5 Fosenhalvøya

Det er allerede et godt offentlig samarbeid på denne siden av Trondheimsfjorden. Kommunene har rundt 30 samarbeidsavtaler seg i mellom gjennom Fosen Regionråd. Det er også relativt mye handel og service fra den ene kommunen til den andre på halvøya. Næringsalliansen i Fosen, som består av kommunenes førstelinjetjeneste, utviklingsapparat og næringsforeninger, har utarbeidet et strategidokument for regional nærings samarbeid på Fosen. Dette dokumentet, som er vedtatt i Ørland kommunestyre og de andre Fosen-kommunene, inneholder handlingsplaner innen: 1. Regionalt Nærings samarbeid, 2. Felles Bo- og arbeidsregion, 3. Samferdsel og infrastruktur, 4. Kompetanse og rekruttering og 5. FoU og Innovasjon.

Videre samarbeid med Fosen kommunene er en mulighet for næringsutvikling.

4.3.6 Helsetjenester

Det er et nasjonalt mål at flere helsetjenester skal skje lokalt. Ørlandet har styrke på dette området, og bør jobbe med å tiltrekke enda flere tjenester. Helsesektoren opplever vekst både i Norge og utlandet. Desto bedre og større omfang på tilbud vi har, desto flere vil benytte helsetjenester på Brekstad; dette gjelder tilbud både fra offentlige og private aktører. Når pasienter fra andre kommuner benytter helsetjenester på Ørlandet så er dette en form for eksport fordi tjenesten blir konsumert på Ørlandet mens betalingen kommer utenfra. NHO Service^{xi} nevner rehabilitering, sykehjemsdrift, hjemmesykepleie, hjemmehjelp, pasienthotell, private sykehus, psykisk helse, rusomsorg, barnevern, bedriftshelsetjeneste, kiropraktor, fysioterapeut og ambulansedrift. Ikke bare tiltrekker disse tilbudene folk fra andre kommuner til å få utført selve tjenesten, men mange av pasientene og deres pårørende vil benytte seg av spisesteder, overnattingssteder og handelsbedrifter på Brekstad.

4.3.7 Øke markedsstørrelse

Handel og til en viss grad tjenestebudrifter er til tross for en stabil og lojal kjøpekraft hemmet på grunn av størrelsen på markedet. Et av fundamentene i næringsplanen er å fokusere på noe som kan eksporteres til andre regioner. Hvis våre bedrifter øker antallet kunder utenfor kommunen er dette en form for eksport.

4.3.8 Næringsareal

For å være en attraktiv næringskommune bør riktig type og mengde areal være tilgjengelig til enhver tid. Et flertall av svarene mottatt i Internett spørreundersøkelse mener at Ørland har nok areal til handelsnæring, men omtrent halvparten av de spurte mener det er for lite areal tilgjengelig for industri.

Som vist under er Ørland kommune i ferd med å legge til rette over 450 daa med næringsareal. For å beskrive arealtype bruker man ABC prinsippet.

Type lokalitet	Tilgjengelighet til kollektivtransport	Type virksomhet	Arealbehov for virksomhet
A	God	Mange ansatte, ikke avhengig av bil (for eksempel kontorer, utdannings- og helseinstitusjoner).	Lite arealbehov/ arealeffektivt
B	Middels	Middels avhengig av bil (for eksempel letter industri, salg og service).	Middels arealbehov
C	Ingen tilknytning til kollektivtransport	Avhengig av bilbruk, relativt få ansatte (for eksempel lager-, engros- og transportfirmaer)	Arealkrevende

Under finnes en oversikt over tilgjengelig/potensielt tilgjengelig næringsareal i Ørland. Dette kommer i tillegg til handelsareal i Brekstad sentrum.

4.3.8.1 Brekstadbukta

Estimert areal: 102 daa

Arealtype: B

4.3.8.2 Brekstad Vestre

Estimert areal: 60 daa

Arealtype: B

4.3.8.3 Ulsetmyran

Estimert areal: 144 daa

Arealtype: C

4.3.8.4 Uthaug Havn

Estimert areal: 180 daa

Arealtype: C

Både ordfører i industrikommunene Verdal og i Orkdal sier at havna har vært en kritisk suksessfaktor for utviklingen av deres kommuner som industrikommuner.^{xii} Likedan er det kritisk for næringsutvikling å redusere transportkostnader. Sjøfrakt og ei nærliggende havn er viktig for å redusere transportkostnader og derved bedre konkuransen til Ørlandsbedrifter. Uthaug er geografisk en meget god plassering for ei havn siden den ligger ved utløpet av Trondheimsfjorden og er lett tilgjengelig for både for sør- og nordgående skip.

4.3.9 Attraktivitet

Bedriftsattraktivitet i Attraktivitetspyramiden^{xiii} er definert som steder som er attraktive som produksjonssted for varer og tjenester som kan eksporteres til andre steder. Samtidig sier Telemarksforskning via NæringsNM^{xiv} at en kommune må ha nyetableringer, lønnsomhet, vekst og størrelse for å lykkes med næringsutvikling. Det å gjøre seg attraktiv som næringskommune er en mulighet som enhver kommune bør gripe.

4.3.10 Ringvirkninger fra Norges kampflybase

Det største potensialet finner vi i kjølvannet av vedtaket om å bygge Norges (eneste) kampflybase i Ørland. Ørland har hatt rollen som vert for en stor militær flyplass i over 50 år. Selv om handelsnæringen har nytt godt av stabil kjøpekraft fra ansatte i forsvaret, har kommunen ikke sett store industrielle ringvirkninger i forbindelse med tilstedeværelsen av flyplassen. Austrått Innovasjon har tatt tak i jobben med å tappe potensialet i forbindelse med kampflybaseetableringen. I tillegg til kommunens egen jobb med å bedre bedriftsattraktiviteten, og dermed øke sjansene for ringvirkninger, har Ørland kommune underskrevet samarbeidsavtale med Austrått Innovasjon. Avtalen mellom Ørland kommune og Austrått Innovasjon skal bidra til å

legge til rette for styrket næringsutvikling og nærings samarbeid. Målet er økt verdiskapning og økt befolkningsvekst.

Ørland kommunes strategiske næringsplan skal bidra til å utnytte forsvarets vekst til på sikt å gjøre kommunen uavhengig av forsvaret.

4.4 Trusler

4.4.1 Pendling

Pendlere som jobber i Ørland, men som bor i andre kommuner (innpendling) er en form for eksport av kjøpekraft. Disse pendlere mottar lønn fra arbeidsgivere i Ørland, men bruker mesteparten av disse pengene i andre kommuner. Det motsatte er tilfelle med pendlere som bor i Ørland og jobber i andre kommuner (utpendling). Denne type pendling er import av kjøpekraft. Det er en fordel for kommunens næringsliv at kjøpekraften forblir i kommunen og at utpendlingsandelen er større enn innpendlingsandelen.

4.4.2 Handelslekkasje

Norfaktas handlevaneundersøkelse^{xv} viser at Ørlandet ikke har mye handelslekkasje hverken til Trondheim eller andre kommuner. Kommunen bør bidra til å forsterke denne tendensen. Handelslekkasje er eksport av kjøpekraft.

En rapport utarbeidet av Distansehandel Norge og Posten AS viser at nettbutikkene økte sin omsetning med 7 % fra 2011 til 2012, mens omsetningsøkningen i fysiske butikker var kun på 3,4 %.^{xvi} I følge eHandelsbarometeret^{xvii} økte netthandelomsetningen med detaljvarer med hele 20 % fra 3. til 4. kvartal 2013, fra 6,4 til 7,7 milliarder kroner. Netthandel er med andre ord en trussel mot de fysiske butikkene. Netthandel basert i andre kommuner og utlandet er eksport av kjøpekraft.

4.4.3 Manglende Markedsføring/Lite Synlighet

Når man betrakter vår «mini-cluster» analyse (vedlegg C) ser vi at Ørlandet allerede er et handelssentrum og at næringslivet står sterkt i flere bransjer. Likevel viser våre undersøkelser at en stor andel av bedriftene er vanskelig å lokalisere via nettsøk (Google). Hvis bedriftene er usynlige på nett er de også usynlige for mange kunder.

5. Visjoner/overordnede mål

Ørland skal være kjent som en kommune med kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing.

5.1 Attraktivitet

Ørland kommune skal bidra til flere nyetableringer, økt lønnsomhet, vekst og å øke næringslivets størrelse ved proaktivt å støtte lokale bedrifter med bedret infrastruktur, hjelp med markedsføring, tilgang til kompetanse og andre konkurransefremmende tiltak.

5.2 Vedtatte delmål

5.2.1. Sørge for at det for hver arbeidsplass inne på basen skapes to arbeidsplasser på utsiden

5.2.2. Tredoble tilstedeværelsen av kunnskapsbasert næringsliv og lokale leveranser til Ørland flystasjon

5.2.3. Ørlands andel av BNP innen 2020 skal være på samme nivå som landsgjennomsnittet (Fosen Næringsallianse strategidokument)

6. Handlingsplan

Handlingsplanen (vedlegg E) tar utgangspunkt i SWOT og viser tiltak som utnytter mulighetene, unngår eller motvirker truslene samtidig som de bygger på kommunens styrker og forbedrer svakheter.

Handlingsplanen inneholder tiltak som bidrar til eksporter av varer og tjenester. Vi definerer eksport ganske bredt til å bety nær sagt alle slags aktivitet så lenge vederlaget blir mottatt av en Ørlandsbedrift. Dette kan for eksempel være folk som kommer til Ørlandet for å handle, for å motta helsetjenester eller for å motta profesjonell rådgiving.

VEDLEGG

Vedlegg A: Samledokument med informasjon fra møter med næringslivsrepresentanter, Internett spørreundersøkelse og spørreundersøkelse politikere.

Vedlegg B: Analyse av fundament for Værnesregionen, Trondheimsregionen og Fosen.

Vedlegg C: Mini-clusters of Ørland

Vedlegg D: Sysselsatte per 4. kvartal, etter region, næring og statistikkvariabel, NAV

Vedlegg E: Handlingsplan for næringsarbeid 2014-2016

LISTER

Liste A:

Næringsplaner andre kommuner som er vurdert i forbindelse med utarbeidelse av næringsplan:

- Aardal 2009-2013
- Bjugn 2012-2015
- Næringsalliansen i Fosen Regional næringsssamarbeid på Fosen – Strategidokument 2013
- Inderøy kommune 2013-2025
- Orkdal kommune 2006-2009
- Trondheimsregionen 2010 -
- Næringsalliansen i Værnesregionen
- Ørland kommune 2001-2012
- Åmot («Rena») 2002-2012

Liste B:

Liste over rapporter og planer som er vurdert i forbindelse med utarbeidelse av næringsplan

- Demografi og behov som følge av ny kampflybase - rapport for Ørland og Bjugn kommuner (Rambøll-rapporten, 2013)
- Verdiskapingsanalysen for Kysten er Klar (SINTEF, 2013)
- Attraktivitetsbarometeret 2011 - Sør-Trøndelag (Telemarksforskning)
- Attraktivitetspyramiden 2011 (Telemarksforskning)
- Kommunekompasset (KS-Konsulent)
- Regional planstrategi for Sør-Trøndelag 2013 – 2016 (Sør-Trøndelag fylkeskommune).
- Transportplan Ørland og Bjugn (Rambøll)
- Utfordringsdokument 2012 - 2015 Ørland kommune (Ørland kommune)
- Handlingsplan 2012 – 2015 (Ørland kommune)
- Regionale tyngdepunkt (NIBR - STFK)
- Kommunal selvangivelse (Fosen Regionråd)
- Strategisk Næringsplan for Fosen (Næringsalliansen i Fosen/Fosen Regionråd)

- NHOs NæringsNM 2013 (Telemarksforskning)

-
- ⁱ «Demografi og Behov som Følge av ny Kampflybase», Rambøll punkt 3.2.1
 - ⁱⁱ Næringsutvikling, innovasjon og attraktivitet Sør-Trøndelag, Telemarksforskning
 - ⁱⁱⁱ Verdiskapingsanalyse for Kysten er klar, SINTEF
 - ^{iv} Næringsutvikling, innovasjon og attraktivitet Sør-Trøndelag 6.2 Telemarksforskning
 - ^v Næringsutvikling, innovasjon og attraktivitet Sør-Trøndelag 6.2 Bedriftsattraktivitet, Telemarksforskning
 - ^{vi} Handlevaneundersøkelsen Midt-Norge 2012, Jarle Gulbrandsen, Norfakta Markedsanalyse AS
 - ^{vii} Verdiskapingsanalyse for Kysten er klar, SINTEF
 - ^{viii} Kommunebarometeret – tabell 2013, KommunalRapport
 - ^{ix} Sigmund Kvernes under innlegg på møte i Byer i MidtNorge
 - ^x Regionale tyngdepunkt i Sør-Trøndelag NIBR-rapport 2013:13
 - ^{xi} 2013 Statistikk og Trender, NHO Service
 - ^{xii} Under innlegg på møte i Byer i MidtNorge
 - ^{xiii} Attraktivitetspyramiden, Telemarksforskning
 - ^{xiv} Næringsutvikling, innovasjon og attraktivitet Sør-Trøndelag, 4 NæringsNM, Telemarksforskning
 - ^{xv} Handlevaneundersøkelsen Midt-Norge 2012, Jarle Gulbrandsen, Norfakta Markedsanalyse AS
 - ^{xvi} Netthandelsstatistikk Norge 2012, Posten/Bring og Distansehandel Norge
 - ^{xvii} Norsk eHandelsbarometer 4. kvartal 2013, Virke

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	
1											
2											
3	Hindringer	Samferdsel/ Kommunikasjon	Arbeidskraft	Kompetanse	Kapital	Areal	Offentlig Sektor	Omdømme	Annet	Område fokus	
4	<p>* Mangel på tilrettelegging fra det offentlige. Med tilrettelegging mener jeg hjelp ved nyetablering, hjelp med søknader. Kanskje en portal som viser vei under etableringen.</p> <p>* At man føler at man får hjelp -- hjelp som trengs (Stotteinstans).</p> <p>* Profesjonalisering er et hinder for mange bedrifter. At man bruker et eksternt perspektiv til å vurdere egen bedrift.</p> <p>* Få noen andre til å se på bedriften "fra utsiden" og foreslår endringer.</p> <p>* Ambisjonsnivå mangler. Ser ut til at noen er fornøyd med å heve lønn og jobbe 8-4. Til og med her kan vi hjelpe: vise at noen bryr seg -- et "spark i rompa"</p>	<p>2 ferger</p> <p>Hypigere flyavganger</p> <p>Containerhavn er gamechanger for næringslivet. Per speditør så har Mascot alene nok containere til å få et båtaneløp.</p>	<p>Skole/utdanning.</p> <p>Kommersialiseringskompetanse: kjøp kompetansen hvis nødvendig.</p>	<p>Nyetableringskurs. Fortsett med dette - tiden er riktig.</p> <p>Mentorprogram.</p> <p>Kompetanse om merkevarer. Sett prisdiskusjonen på sidelinjen ved å fokusere på merkevarer, langsiktighet, service, garanti. Verktøy som et eksempel -- ingenting nytt med verktøy: kvalitet + service og videreutvikling.</p>	<p>* Synliggjøring.</p> <p>* Nyetableringsarena.</p> <p>* Erfaringsmessig lite å tjene på skifte av kraftleverandør. Bedre å ha nettleie og forbruk det samme.</p>			<p>* At Ørland kommune snakker med bedriftene. Hva kan vi gjøre for å gjøre deg god/bedre: finansiering, tilrettelegging.</p> <p>* Publisert statistikk på effektivitet.</p> <p>* Beslutningskompetanse: Må være mottakelig for innspill. Ta beslutning og stå for den.</p>	<p>Eksempel på liten bygd som faktisk har brukbart tilbud i kvalitetsbutikker: Fosnavåg.</p>		<p>Samarbeide en styrke uansett hvem du samarbeider med. Korteste vei fra A til B. Orkanger prioitet over Fosen.</p>
5	<p>* Mange ser ikke omsetning utenfor egen kommune. Vil ha lokalt salg. Ikke villig til å tenke nasjonalt.</p> <p>* Mange enkeltforetak: vil ha enkel administrasjon, Lykkelig som liten, Familieforetak.</p> <p>Sen saksbehandling spesielt på areal. Opp til 3 år i næringsstort på Opphaug.</p> <p>Ingen fordel med delt jordbrukskontor. Problemer med å få fradelt jordbruksareal til egen næring. Blitt fortalt at de bør flytte til Bjugn istedet. Rådgiverapparatet mangelfullt. Det er også politisk (formannskap og kommunestyre).</p>			<p>* Kommersialiseringskompetanse veldig viktig: lær seg å være kremer.</p> <p>* Arranger små kompetansekurs (gjørne video)</p> <p>* Lær av hverandre</p> <p>* Kompetansekvalder</p>	<p>Har vært vanskelig å få lån i Ørland Sparebank (t.o.m. små lån på Kr 50.000). Det har gått litt på navn (både for og i mot). Mangel på næringskompetanse i ØSB.</p>		<p>* Trenger rask tilbakemelding i nærings spørsmål.</p> <p>* Rask tilbakemelding om hva som kan gjøres med et bygg.</p> <p>* Oppfølging av næringsutvikling. Føles positivt med tilbakemelding/kundepleie. Har praktiske eksempler på bedrifter som strekker seg når de blir utfordret av andre.</p>			<p>Samarbeid med Orkanger er mer naturlig enn med Fosen. Også Hitra/Froya</p>	
6	<p>* Gründer/myetablerere i villrede om penger og lokaler</p> <p>* Har vært for mye fokus på miljø i stedet for balanse miljø/næring</p> <p>* Vi framstår som svært lite samkjørt.</p>	<p>Dugnadsånd. Lag et system hvor folk tar med seg ting til og fra Trondheim hvis man allikevel skal ta turen. En slags markeds plass for transport fram og tilbake. [Mitt notat: eksempel SF Casual Carpool]</p>	<p>* En av grunnene til Marine Harvest etablering er tilgang til kvalifisert arbeidskraft.</p>	<p>* Hva slags type bedrifter trenger vi: se på handlevaner i Fosen.</p> <p>* Lite marked (5000 innbyggere): få til felles logistikk løsninger, felles internett salg.</p>		<p>Var tabbe med å gjøre byggeforbud og utsette til alle kommunepanene til oktober 14. Synd med denne bilforhandleren som valgte å etablere seg i Bjugn pga mangel på/sent svar fra Ørland kommune. Kunne blitt et bil cluster på Brekstad.</p> <p>* Reduser tomteprisen for Hovde Sor og andre steder. Viktig at vi gjør det nå. Viktig at ting skjer fort fra nærings siden.</p>		<p>* Eksternt ser det ut som et ormebol med intern krangel. Vi må forandre dette til at "JA" er svaret -- Positiv.</p> <p>Med positivitet kommer folk utenfra. Det er enkeltpersonene i kommunen (offentlig og privat) som gir positivt inntrykk.</p> <p>* Eksempel på en Bodø-familie som lette etter 4 soveromsbolig. Fikk kjempeservice (positivitet) og 2,5 mill prislapp fra Bjugn -- Lukkede dører i Ørland.</p> <p>* Lag en oversikt</p> <p>* Svartid bør være få uker (ikke måneder og år)</p> <p>* Lag fin folder -- ta kontakt så hjelper vi deg å skaffe bolig. Samme på næring -- dette skal vi hjelpe deg med. Ikke bare gi info, men vær proaktiv ("la meg ringe banken og sett opp time for deg")</p>		<p>* Vi må tenke litt på hva kan vi gjøre for å forhindre at bedrifter etablerer seg eller bosetter seg i Botngård. Hva kan vi gjøre som gjør Brekstad og Ørland til det klare valget.</p> <p>* Mest naturlig å samarbeide med Trondheim og Orkdal (men passe seg for konkurranse).</p>	
7	<p>* Dårlig samarbeid mellom entreprenørene. Få som bruker hverandre -- i stedet bruker man folk utenfra. Lite samarbeid: bruker for mye tid på å konkurrere mot hverandre.</p> <p>* Byråkratisk i Ørland. Lettere å få ting gjort i for eksempel Agdenes. Tok 2 år å få svar på søknad.</p> <p>* Mangel på svar fra administrasjonen på søknader (selv om Forvaltningsloven siter 3 uker)</p> <p>* Nepotisme i kommunen. Hvis man kjenner folk får man oppdrag, areal og svar. Eksempel Grontvedt, COP, FosenKraft</p> <p>* Stor mangel på næringsareal</p>		<p>Bør be bedriftene om lojalitet til Ørland kommune når utenlands arbeidskraft ansettes: de bør alle være registrert bosatt i Ørland kommune og skatte til kommunen</p>			<p>* Ørland kommune konkurrerer med entreprenørene som ikke får kjøpt felt fordi kommunen driver utvikling</p> <p>* La entreprenørene bli på på beslutning (ikke bare arkitektene).</p> <p>Entreprenørene vet best hva som er gjennomførbart.</p> <p>* Brekstadbukta bør være industrielt pga vær og vind</p>		<p>* Politikere skal ikke drive -- de skal tilrettelegge</p> <p>* Ørland kommune konkurrerer med entreprenørene på det viset at kommunen (i stedet for entreprenøren) gjør alt forarbeidet til å utvikle boligfelt.</p>			
8	<p>* Kapital er største hindring</p> <p>* Mener at noen i kommune nesten har jobbet i mot Ørlandsbedrifter.</p> <p>* Mangel på forståelse for næringslivet: verken ordfører eller varaordfører ser ut til å forstå næringslivet</p>						<p>* Legg til rette. Ørlandsfirma bør få fortrinnsrett hvis andre ting er like når det gjelder å bli valgt for jobber.</p> <p>* Sola kommune: ordfører og varaordfører et bedriftsbesøk per uke.</p> <p>* Trenger ikke nødvendigvis så fort, men må vise smidighet: i stedet for å avslå søknader, gi forslag til hva som skal til for å godkjenne.</p>			<p>Ville prioritere Orkanger fordi det er mer trøkk der.</p>	
9	<p>* Mangel på initiativ (forsvaret har vært sovepute)</p> <p>* Ingen har turt å satse pga usikkerhet om baselokaliserings</p> <p>* Balansegang i oppstart for tidlig vs for sen (Malia og restauranter)</p> <p>* At de store bedriftene ikke samarbeider</p> <p>* Nummer 1 hinder for vekst: koble på/enes. Industriaktørene slåss. Politikerne slåss. Hvis stridighetene forsvinner så har vi mye større kraft.</p> <p>* Det offentlige mangler proaktivitet</p>	<p>* Fosen kommunene burde bygge veinett. Bru fra Ottersbo ville knytte Bjugn, Rissa og Ørlandet sammen. Det ville fått Rissværingen til å dra til Ørlandet i stedet for Trondheim.</p> <p>* Ferje til Hitra (via Kråkvåg etter tunell): blå næring - jobb nr. 2</p>	<p>* Foreslår å reklamere for regional arbeidskraft. De som skal skru på flyene utdannes nå. Burde vært utdannet her -- ikke over fjorden.</p> <p>* Kjempepotensiale på outsourcing (flyvedlikehold, bakkevedlikehold)</p>	<p>* Kompetanse fra industrien mer og mer viktig. Denne kompetanse produseres ikke i luftforsvaret.</p> <p>* Kommersialiseringskompetanse ligger klar og venter. LIV og flere i Trondheim.</p>	<p>* Ikke egentlig behov på dette tidspunktet. Joint venture - lokal investeringskapital.</p>		<p>* Uheldig med avstemming mot sammenslåing.</p> <p>* Det var riktig å sette ting på hold ang. areal. Viktig å få oversikt: service - handel - bolig</p> <p>* Segregrer forskjellig næring.</p> <p>* Brekstad bør være "bilsalg" område - ikke betongelementer. Andre typer industri kan gå til Ulsetmyra</p>	<p>* Saksbehandlingstid</p> <p>* Effektiv offentlig sektor. En mann eller smakonger skal ikke få si stopp (det er forskjellen på et bygedsamfunn og et bysamfunn)</p> <p>* Få balanse i miljøhensyn: nå er det svart/hvitt</p>		<p>* Både posisjon og opposisjon må si det samme mot eksterne aktører -- koordinert lobbyvirksomhet. Det var slik vi fikk lagt basen til Ørlandet.</p> <p>* <u>Jobbene</u> er viktige fir de som skal bo i Brekstad. Næring <u>lærst</u>, så boattraktivitet.</p>	<p>Ja takk alle. Samarbeid med alle men merkbart mer trykk fra Orkdal. Hold linjer åpne -- samhandling.</p>
10	<p>* Mangel på samhold. For eksempel gir Librasenteret ut egen avis mens andre gir ut egne.</p> <p>* Samme innad i Fosen. Egne Rissadager, Ørlandsdager, Leiradager</p> <p>* Mangel på kompetanse, kapital og kreativitet. For eksempel har vi 10 spisesteder på Brekstad mens det er andre ting vi mangler. Hva mangler vi? Ihvertfall ikke flere restauranter. Lag liste over hva vi trenger.</p>	<p>* Hadde vær flint med ett betalingssystem for alle transportmiddel (ferge, hurtigbåt, bomvei)</p> <p>* Handlelekasje fra Fosen til Steinkjer.</p> <p>* Ørlandsfolk handler på Brekstad likevel så best om man fokuserer på å skape interesse fra folk utenfor Brekstad (kanskje med ett handelsblad)</p>		<p>* Kommersialiseringskompetanse er første prioritet.</p>			<p>* Bjugn mer effektiv på bolig.</p>	<p>* Jobb med profesjonaliteten</p> <p>* Få hjelp på det vi trenger - hjelp fra det offentlige.</p>			<p>* Kultur og næring: Bruke arrangement til p markedsføre handel. Lag gjerne arrangement som strekker seg over to helger (da må folk bo og bruke penger imellomtiden). Ørlandsdagene bør bli mer proff på arrangement.</p> <p>* Utbrytergruppe fra ØNF innen handel er ikke hjelpsomt.</p>
11	<p>* I en liten kommune hvor alle kjenner alle påvirker dette politisk og næringsmessig</p> <p>* Man står ikke sammen -- trekker ikke i samme retning. Noen markedskonstellasjoner og politiske konstellasjoner jobber hver for seg. En del usynlige konstellasjoner. Mye egeninteresse. Dette gjør det vanskelig å koordinere og sette retning på forslag, planer og motforslag.</p> <p>* Det er en etablert mistro mot utenforstående kompetanse blant bedrifter og folk (politisk også)</p> <p>* Omdømme er et hinder. Mye bråk rundt Bjugn/Ørland - uenighet. Dette virker ikke velkomende på folk.</p>	<p>* Hvis logistikken er OK har man behov for å bygge her? Trenger produksjonsbedrifter å være her eller er det bedre at de er på "fastlandet"?</p> <p>* Veinett gir økt tilgjengelighet.</p> <p>* Lettvint</p> <p>* Båt er av og til full (konferanser)</p> <p>* Er det kapasitet til å håndtere de 1500 arbeidsfolkene som skal bygge flystasjonen?</p>		<p>* Noen er fornøyd med "rikets tilstand" og er ikke interessert i vekst.</p> <p>* Kommersialiseringskompetanse er viktig</p> <p>* Bruk av rådgivere -- Rambøll, Telemarkforskning. Bedrifter ser ut til å sitte å vente på at noe skal bli levert.</p>	<p>Kapital kan være et hinder for vekst. De som har kapital slipper ikke andre til.</p> <p>* Lite lokal investeringskapital. Bør samarbeide med store investeringsmiljø.</p>		<p>* Skaff tilveie nok ferdigregulert til næring og bo. Det er noe uklart om hva som skal være næringsareal, men tror det er nok areal.</p> <p>* La utbyggerne ta kontroll og utvikle et område.</p>	<p>* Kommunen bør være mer proaktiv i å informere innbyggerne om hva som skjer: - omorganisering (hva skjer?) - Tilflytterkoordinator - Kommunikasjonssjef - Næringsjef</p> <p>Hvorfor er disse prosjektfolkene her? (Kari Frøset og Oddgeir Myklebust)</p> <p>* Bli enig og trekk i samme retning: for mye politikk</p> <p>* Lobbyvirksomheten må være planlagt og målrettet (nasjonalt og fylke). Denne virksomheten er kanskje litt tilfeldig nå.</p>		<p>Ser ut til å være mer etableringsvilje og innovasjon ir Orkdal og Trondheimsregionen.</p>	
12	<p>* Man er kanskje fagfolk innen bransje, men ikke fagfolk innen drift og ledelse -- forretningsdrift.</p> <p>* Mange tenker for smått (server kun Ørlandet. Vår bedrift har nesten intet nytt potensiale på Ørlandet.</p>	<p>* Transport av råvarer er veldig kostbart. Frakt en stor utgiftspost.</p>		<p>* Forsvaret og små "dame"bedrifter. Ingen industribedrifter</p>	<p>Kapital veldig viktig. I vår bransje er 3% fortjeneste på kapital meget bra. 2% bra, 1 OK og 0% er ofte realiteten.</p>		<p>* Få en bedre oversikt over hvem som gjør hva.</p> <p>* Viktig med tverrpolitisk trekkraft -- for mye politisk spill: kommer ingen vei.</p>			<p>* Vi konkurrere med Orkdal og Trondheim og viktig å være nær konkurransen.</p> <p>* En følelse av å ville "vise" Bjugningene</p>	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
13	<p>* Man er litt navlebeskuende her ute: tenker ikke regionalt.</p> <p>* Klarer ikke å utnytte de fortrinn vi har i Ørland/Bjugn. Bjugn, for eksempel, skaper ting som egentlig ikke har livets rett i stedet for å tenke på hva de kan ble god på.</p> <p>* Vi har en fantastisk kystlinje: sentrumsfokus i Botngård hemmer utvikling i regionen. Det blir kortsiktig tenkning.</p>	<p>* Tilgang til kompetanse er avhengig av båt så positivt med infrastruktur fokus.</p>				<p>* Det kan ligge mye industri som ikke hører hjemme i sentrum i aksene Brekstad-Botngård</p> <p>* Syns det er bra at ØK stoppet all bygging mens man bestemmer konseptet.</p> <p>* Spesialbutikkene bør inn i kjøpesenter.</p> <p>* Kanskje en tunnel eller bygd inn overgang mellom Libra og Yrjartun. Koble sammen nabobyggene.</p> <p>* Libra er en støvsuger på kort sikt, men også en plugg som hindrer en bigbox op ei myr utenfor Brekstad. Libra kan være en slags portal til sentrum hvor man parkerer og går på handletur.</p> <p>* Bra at Brekstadfjæra er i sentrum.</p>	<p>* Viktig med samarbeid mellom politiske partier: kommunen er viktigere enn politikken</p>	<p>* Omdømme er viktig for bolyst (oppvekstvilkår, tilbud utenfor arbeidstid, barnehageplasser).</p> <p>* De største aktorene bør stå sammen</p> <p>* Kommunene bør stå sammen.</p> <p>* For eksempel Ørlandsguiden bør inneholde andre severdigheter i tillegg til Ørlandet.</p>	<p>* Utvidet produkt: for eksempel Kysthotellet sier at alle har: seng, mat og møte. Men ikke alle har slottsmiddag på Austrått, ikke alle har rafting. Altså ting som ikke enkelt kan kopieres. Kommunen bør gjøre det samme: barnehage og skole er samme overalt, men hva har vi som er unikt? * Integrerer det vi er god på (i tillegg til basis)</p> <p>* Vekst skapes ved å skape en kultur for å gå ut - skap en arena for å møtes</p>	<p>* Få fram kysten og skap en region som er unik</p> <p>* Trondheimsregionen har kompetanse og mange potensielle hyttekjøpere og besøkende.</p>
14	<p>* For dårlig tilrettelegging fro boligbygging (reguleringsplan/arealplanlegging)</p> <p>* Kommune lytter ikke. Eksempel Hovde Sør hvor tomtene er for små og har ikke riktige dimensjoner (passer ikke til ferdighusene på markedet)</p>	<p>1. prioritet</p>		<p>Greit å finne kapital hvis OK prosjekt.</p>		<p>* La entreprenørene få utvikle. Nå er kommunen en konkurrent på arealplanlegging.</p>	<p>* Eksempel Orkdal Bil: fikk ikke svar fra Ørland. Fikk foreslått 2 tomter samme dag i Bjugn kommune.</p> <p>* Trenger effektiv saksbehandling og god/mye kommunikasjon</p>			<p>Samarbeid med alle</p>
15	<p>* Usikkerhet: tørde ikke investere.</p> <p>* kommunen ser ut til å ha samme takten uansett hva som skjer (behandler samme antall søknader)</p> <p>* Byggeforbudet var vanskelig</p>	<p>Jobb med samferdsel mot Hitra/Frøya</p>		<p>* Mange Ørlandsbedrifter er dårlig på markedsføring mot Fosen. Dette kan demme opp for handelslekasje til Trondheim.</p> <p>* Vi mangler noen bransjer/varer</p> <p>* Mange av forretningene som kom på 70-tallet var partnere av forsvarsansatte.</p>		<p>* Tilrettelegge for industri og lett industri.</p> <p>* Bjugn har jobbet aktivt.</p> <p>* Vær løsningsorientert i stedet for problemsøkende.</p> <p>* Kommunen må være med aktiv -- næringskonsulent</p> <p>* Startlån</p>	<p>Merkevaren (markedsføring) mangler. Spesielt på bo hvis man sammenligner med Bjugn. Samme på jobb og næringsvirksomhet.</p>		<p>Samarbeid med alle</p>	
16	<p>Det var en tabbe å vedta et bygge og deleforbud. Det bidrar til et negativt omdømme. Bedre å heller si nei til de få som søker.</p>			<p>Hjelp folk med å fylle ut søknader. Vis dem hvor de har feil og hjelp dem med å få fylt ut riktig.</p>		<p>I en liten kommune som Ørland bør man kalle inn til møte før man sender et "nei" i posten. Det er ikke så mange henvendelser angående næring og byggetillatelse.</p>	<p>Bør bli en JA-kommune: første bud er å svare på henvendelser. Andre bud er å tenke nøye gjennom før man gir et nei. Kulturforetaket har kanskje hatt litt for stor innflytelse. Mangler politiske forhandlinger.</p>	<p>Mange er kanskje ikke klar over hvor bra tilbud Brekstad har på utesteder, spisesteder, hotell, kaffeer. Det er slags kluster i seg selv. Kanskje organisere klippekort pub til pub for å få folk til å gå ut.</p>	<p>Trenger et mer aktivt næringsforum: mer info etterlyses. Lite i media. Liker tanken på ha regelmessige frokostmøter.</p> <p>Næringslivet må også ta et tak. Har vært lite samkjøring, men aktiviteten rundt "strekene i fjæra" viser at man kan oppnå ting hvis man jobber sammen.</p>	
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										

Politikere sammendrag

Rangering og kommentarer om hva som er Positiv Innvirkning på næringsvirksomhet																				
Hindringer	Kapital (såkorn, venture, lokal investeringskapital)	Samferdsel/kommunikasjon (veinett, fergetilbud, flyrute, Hurtigbåtrute, Tunnel/bru, Containerhavn)	Arbeidskraft (antall, kompetanse)	Kommersialiseringskompetanse	Areal (har vi nok og er det effektivt utnyttet?)	Kompetanse & fokus i offentlig sektor/hos politikere	Saksbehandlingstid (konkret)	Effektiv Offentlig sektor (værekonkret)	Manglende tverrpolitisk trekk-kraft	Lobbyvirksomhet	Beslutningskompetanse	Merkevarer: Hva er Ørland i næringsammenheng	Miljøhensyn	Endringer i rammefaktorer	Kommunestørrelse/kommunestruktur	Kommuneøkonomi				
Antall 1	5	6	1	2	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1				
Antall 2	4	3	6	1	1	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0				
Antall 3	1	4	3	1	0	3	2	0	1	0	0	0	0	0	0	2				
Antall 4	1	1	2	0	2	0	0	0	0	2	1	1	2	1	1	1				
Antall 5	0	1	1	1	0	2	1	0	0	0	1	1	1	0	0	2				
Antall	4	5	5	4	3	3	3	2	3	1	3	2	2	1	1	4				
Summert	11	15	13	5	4	6	4	2	4	2	3	2	3	1	1	6				

Samferdsel/kommunikasjon

er elementet som får flest topp rangeringer

Samferdsel/kommunikasjon

er elementet som får flest totalt rangeringer (1 til 5) 79%

Arbeidskraft

er elementet som får flest nummer 2 rangeringer

Arbeidskraft

er elementet som er på andreplass med totalt antall rangeringer (1-5) 68%

Kapital

er på andreplass i antall topp rangeringer

Kapital

er på tredjeplass med total antall rangeringer (1-5) 58%

Kompetanse & Fokus

er nevnt som en prioritet (1-5) av 6 (32%) personer

Kommuneøkonomien

er nevnt som en prioritet (1-5) av 6 (32%) personer

Resultat av spørreundersøkelse politikere

Hindringer	Rangering og								
	Kapital (såkorn, venture, lokal investeringskapital)	Kommentar -- Kapital (såkorn, venture, lokal investeringskapital)	Samferdsel/kommunikasjon (veinett, fergetilbud, flyrute, Hurtigbåtrute, Tunnel/bru, Containerhavn)	Arbeidskraft (antall, kompetanse)	Kommentar -- Arbeidskraft (antall, kompetanse)	Kommersiell kompetanse	Areal (har vi nok og er det effektivt utnyttet?)	Kompetanse & fokus i offentlig sektor/hos politikere	Kommentar Kompetanse & fokus i offentlig sektor/hos politikere
* Manglende kompetanse i bedriftene									
* For lite omstillingsdyktig i forhold til endring/utvikling av rammebetingelser.									
* Manglende kultur for innovasjon			3	2		1		5	
* Nyetablerer har for lite kunnskap om forretningsdrift									
* Mangel på gode forretningsideer									
* Lite tilgang på kapital for de få som har gode ideer	3			2		1			
* For liten befolkning på Ørlandet. Tilbudene blir ikke brukt av mange nok. Derfor liten vekst.	1		2	3					
* Ørland Hovedflystasjon: de kreative og dyktige innbyggerne har jobb på flystasjonen									
* For lite initiativ og risikovilling kapital.									
* Mange små bedrifter uten godt nok samarbeid.									
* Næringsforening uten kapital/handlingsrom	1		2	5					
Ubalanse mellom privat (produksjon) og offentlig (forbruker) sektor i sysselsetting	2		1	3					
Dersom kommuneøkonomien hadde vært bedre ville kommunen kunne vært mer involvert i utvikling av næring, f.eks hatt rådgiver for de som ønsker å starte egen næring.	4		3			2		5	
* Samferdsel/kommunikasjon									
* Attraktiv Næringsareal (Mangel)									
* Arbeidskraft/Kompetanse			1	1			1		

Vi har ikke lagt ut spennende nok næringsareal, har ikke lyttet til kreative innspill
Vi har bare 2-3 virkelig visjonære næringslivsledere.

2

1
3

2

Måten nyetablerere blir møtt med, gode kommunale tjenester, inkluderende. Gjøre oss mer attraktive, tomter, infrastruktur.

1

Nyskapning

5

2

Sterke fagmiljøer

3

* For lite risikovillig kapital blant de private.

* Stram kommuneøkonomi

* For stor offentlig sektor, Lite industriell aktivitet

* Mangel på samarbeid. Få "maktposisjoner" og lederstillinger gjør at de som besitter disse posisjonene blir mer opptatt av å behold posisjonen enn å åpne for nytenking.

* Manglende kapitaltilgang

2

* Kompetanse

* Kommunikasjon/samferdsel

* Areal

1

* Overetablering av bedrifter, lav omsetning = liten vekst/utvikling i etablerte bedrifter (handelslekasje)

* Midlertidig byggestopp i sentrum.

* Høy arbeidsgiveravgift

* Tilrettelegging av areal og saksbehandlingstid

* Beslutningsdyktighet

3

4

2

5

3

2

3

4

1

1

2

4

5

* Manglende kommunal evne og vilje til å tilrettelegge til næringsutvikling
* Manglende kapital og risikovillighet. Vi har stort potensiale for å utvikle egne ressurser, men ender opp med at andre/eksterne stikker av med gevinsten. Trondheim er faktisk avhengig av ressursene som ligger rundt byen i større grad enn omvendt.

* Andre kommentarer: Den åpenbare årsaken til at Ørland scorer såpass lavt på vekst, lønnsomhet og størrelse er at næringslivet i stor grad er basert på servicenæringer som i stor grad alltid vil være avhengig av størrelsen på lokalt marked. I praksis vil slikt næringsliv aldri vokse mer, bli mer lønnsom eller større enn det lokalt marked tillater. Grunnen til at Mascot Høie, Grøntvedt Pelagic og Fosen Tools lykkes er nettopp at de produserer en vare/produkt som har et marked utenfor rammen av Ørland kommune/Fosen. Nyetablering av bedrifter av denne størrelse krever naturlig mye (risikovillig) kapital. Tilrettelegging for nye/store bedrifter ala Marine Harvest er nøkkelen til å få utslag til den syke statistikk det her henvises til. En viktig forutsetning for at "noen" skal være villig til å ta en viss risiko økonomisk, er at Ørland kommune og det politiske miljøet evner å framstå som en seriøs, troverdig og forutsigbar samarbeidspartner. JEG personlig i tvil hvorvidt dette er situasjonen pr. dags dato.

1

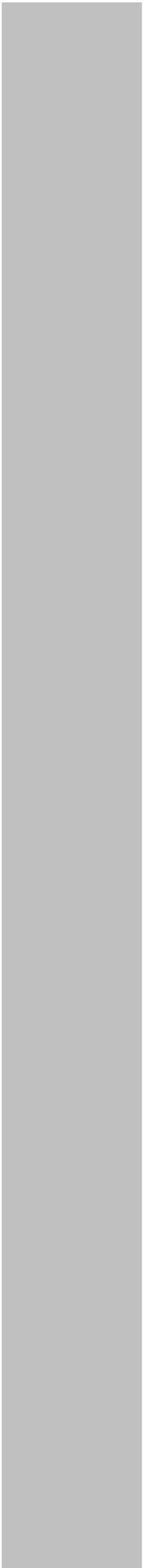
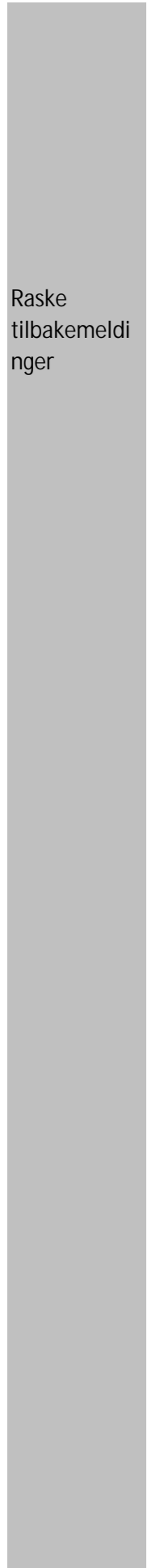
4

3

- * At det ikke er attraktivt for unge med utdanning å bosette seg her.
- * For lite intellektuelt og kreativt miljø, generelt for lite unge innbyggere.
- * Det er kjedelig å bo her. Lite sosialt.
- * Kommuneøkonomien
- * Beslutningsvegring

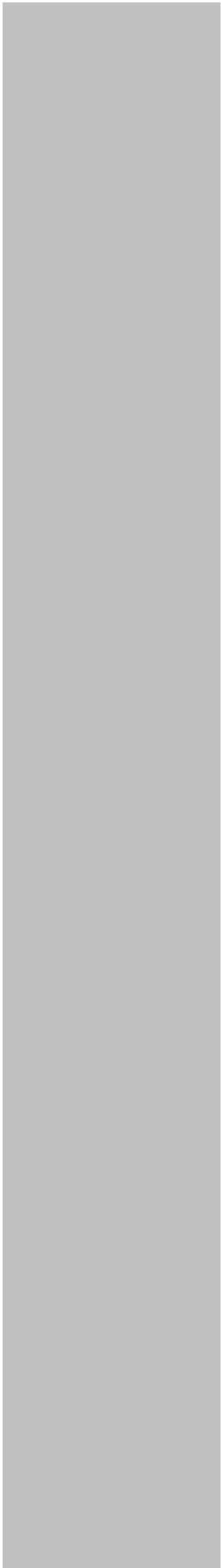
19 besvarelser totalt

ANTALL	11		15	13		5	4	6		4
Antall 1	5		6	1		2	1	1		1
Antall 2	4		3	6		1	1	0		0
Antall 3	1		4	3		1	0	3		2
Antall 4	1		1	2		0	2	0		0
Antall 5	0		1	1		1	0	2		1

1

2

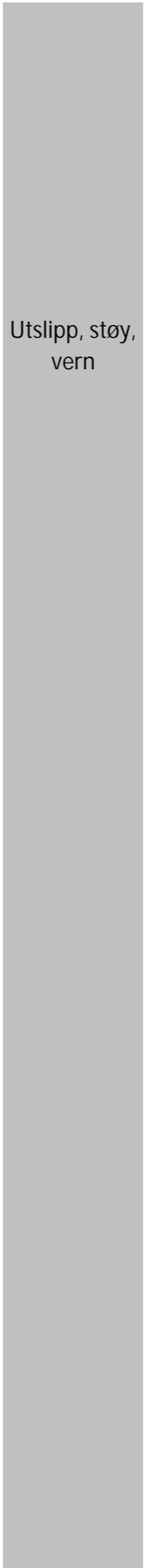
3

4

1

5

4

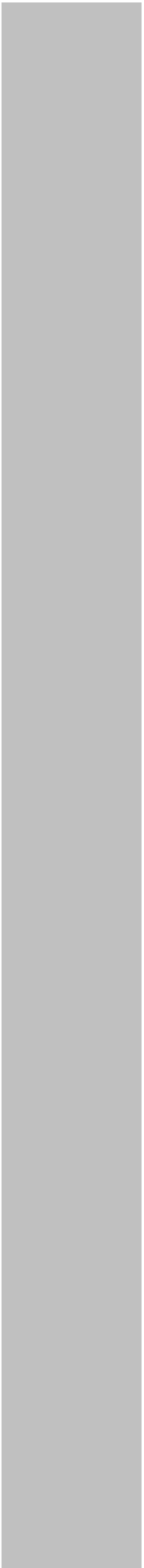
Utslipp, støy,
vern

4

5

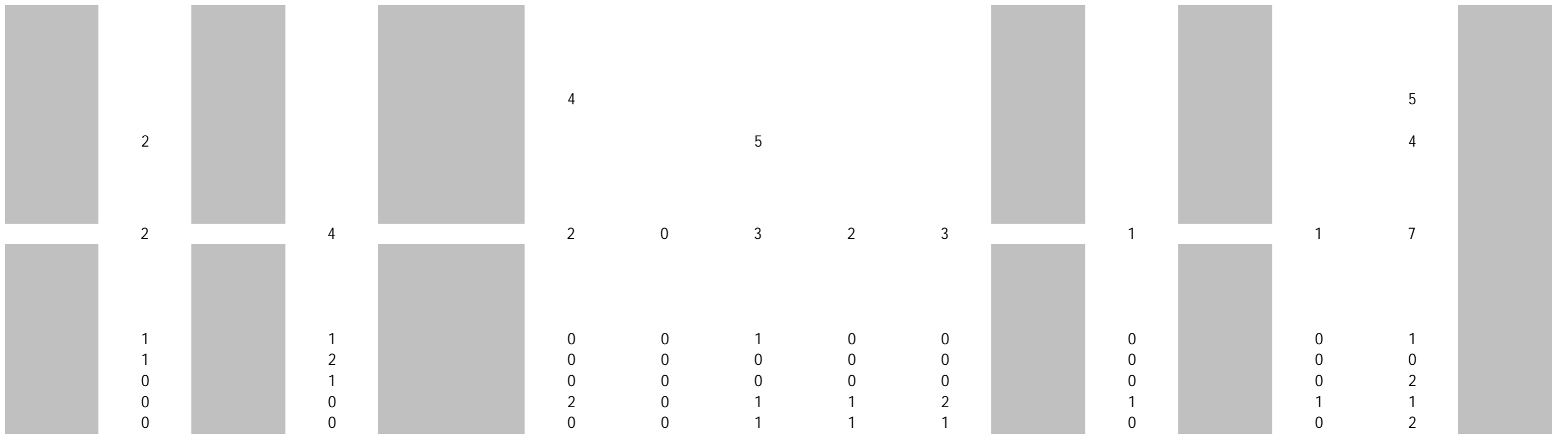
3

4

5

3

Områdefokus				
Fosen	Orkdalsregionen	Trondheimsregionen	Øyregionen	Begrunn rangeringen

2	3	4	1	Konsentrer på kysten, og spille på det (havgapet). Ørland med sjø på 3 kanter må bruke dette som et fortrinn og søke samarbeid med andre kystnære kommuner
	1			Orkdalsregionen gjør det veldig bra innenfor industri, noe vi også bør bli.
3	2	1	4	
		1		Ørland kommune må inngå avtaler og samarbeide med næringer som leverer tjenester inn mot Ørland hovedlystasjon og næringslivet for øvrig
4	3	1	2	Fosen er blitt for lite, avstandene mindre slik at et samarbeid med Trondheimsregionen gir større muligheter. Det beste hadde muligens vært å fortsette et samarbeid på kysten av Trøndelag Fosen blir litt for lite marked.
4	1	2	3	Orkdalsregionen har positiv utvikling for industrien og samferdsel. Vi kan hente kunnskap og arbeidskraft i Trondheimsregionen . Øyregionen har ugunstig geografi.
1	3	2	4	Nærhet til Fosen burde gjøre det lettere å samarbeide. Tilknytning til forskningsinstitusjonen i Trondheim er viktig for næringsutvikling her i kommunen.
1	3	2	4	

3	4	1 1	2	<p>Vi ønsker samarbeid med IT byen. Pendlerbåt raskt å komme til hjerte av by'n.</p> <p>Ørland har i Fosensammenheng fått "storebrorstemplet". Dette er og vil bli en negativ faktor for samarbeid. Et trekantsamarbeid med Øyregionen og utvikle samferdesl "gjøre veien kort" vil ha positiv innvirkning. Likeså med Orkdalsregionen. Trondheim er og vil være en stor konkurrent til Ørland.</p>
3	2	4	1	
3	1	2	4	
2	1	3	4	
1	3	2	4	
2	4	1	3	
2	4	3	1	

1	3	4	2	<p>Vi må primært etablere et tett og nært nærings samarbeid med "sammenlignbare" størrelser som en <u>motvekt</u> til Trondheim, deretter kan vi etablere en tettere knytning til Trondheim og utnytte <u>markedet</u> byen representerer.</p>
---	---	---	---	--

* Kommunikasjons/transportmuligheter er
svært viktig.
* Kunnskap/teknologi er strekest i
Trondheim

2	3	1	4
3	1	2	

Tidsmerke	Hvilken bransjekategori beskriver din bedrift best.	Antall årsverk i bedriften	Hvor viktig er et et godt utbygget vegnett for din bedrift?	Hvor viktig er hurtigbåtfor bindelsen for din bedrift?
08.04.2014 kl. 20.11.49	100	3	4	4
08.04.2014 kl. 20.10.30	200	5	4	3
08.04.2014 kl. 20.20.32	200	1	3	5
08.04.2014 kl. 20.51.24	100	2	2	1
08.04.2014 kl. 20.23.59	300	5	5	4
08.04.2014 kl. 20.24.01	200	4	4	5
08.04.2014 kl. 20.52.48	100	2	3	3
08.04.2014 kl. 22.55.46	100	6	4	5
08.04.2014 kl. 21.12.43	100	1	2	2
08.04.2014 kl. 21.17.27	100	1	5	5
08.04.2014 kl. 21.33.05	200	6	4	4
08.04.2014 kl. 21.33.51	200	1	1	2
08.04.2014 kl. 23.03.42	100	1	3	3
08.04.2014 kl. 23.05.06	200	3	3	4

08.04.2014 kl. 23.17.05	300	4	5	5
08.04.2014 kl. 23.37.04	300	3	3	4
09.04.2014 kl. 06.58.08	300	6	5	4
09.04.2014 kl. 08.16.29	200	1	4	5
09.04.2014 kl. 08.14.53	100	3	5	5
09.04.2014 kl. 08.15.59	100	1	4	1
09.04.2014 kl. 08.16.54	200	2	4	3
09.04.2014 kl. 08.20.53	100	2	5	5
09.04.2014 kl. 08.35.34	300	4	5	5
09.04.2014 kl. 09.17.06	300	2	3	5
09.04.2014 kl. 08.48.23	100	2	5	3
09.04.2014 kl. 08.48.40	100	1	5	1
09.04.2014 kl. 09.40.20	100	1	4	3
09.04.2014 kl. 09.44.58	100	1	5	3
10.04.2014 kl. 20.00.16	100	1	5	1

Hvor viktig er fergeforbindelse for din bedrift?	Hvor viktig er sjøfrakt/containerhavn for din bedrift?	Annet / kommentarer:	Er det lett eller vanskelig å rekruttere ansatte til bedrifter i din bransje?	eller vanskelig å rekruttere folk med riktig kompetanse i din bransje?	I hvilken grad har bedrifter i din bransje kompetanse på salg og markedsføring?
4	2		4	5	4
5	2		4	5	5
4	1		5	4	5
4	1		2	2	5
5	4		2	3	4
5	2		3	3	5
5	3		2	2	5
4	1	Forbindelse mellom Agdenes og Snillfjord ville løftet trafikken til oss	4	5	5
3	1	bedre infrastruktur øker handelslekkasjen.	1	2	4
5	3		5	5	4
4	1		3	3	4
2	1		2	3	4
3	4		1	3	5
3	1		4	4	2

grad har bedrifter i din bransje kompetanse på organisasjon og ledelse?	I hvilken grad har bedrifter i din bransje kompetanse på finans og økonomi?	Annet / kommentar:	Vet du hvordan du kommer i kontakt med investorer?	Vet du hva et såkornfond er?	Vet du hva et venture fond er?	Vet du hva Skattefunner er?
3	3		Ja	Ja	Ja	Nei
4	3		Nei	Ja	Nei	Nei
5	3		Ja	Ja	Ja	Ja
3	5		Nei	Nei	Nei	Nei
4	4		Ja	Ja	Nei	Ja
5	5		Ja	Ja	Ja	Ja
4	3		Ja	Ja	Nei	Nei
4	3		Nei	Nei	Nei	Nei
4	3		Nei	Nei	Nei	Nei
1	1		Nei	Nei	Nei	Nei
4	4		Ja	Ja	Ja	Ja
4	4		Ja	Ja	Ja	Ja
3	5		Ja	Nei	Nei	Nei
3	2		Ja	Ja	Ja	Ja

I hvilken grad dekker lokale banker dine kapitalbehov?	Annet / kommentarer:	Har Ørland nok areal for næringsvirksomhet?	Har Ørlandet nok areal for handelsnæringen?	Har Ørlandet nok areal for industri?	Annet / kommentarer:	Har kommuneadministrasjonen nok kompetanse på næringsutvikling?
4		2	2	1		2
1		5	5	4		3
1		5	5	5		1
5		5	5	5		1
5		4	5	4		3
4		1	5	1		2
4		1	2	2		1
5		4	5	2	industri kan legges ut av sentrum og eller retning Reitan og Bjugn	2
3	tar ikke finansiering uten pant i eiendom.	5	5	4		3
3		3	5	3		1
2		1	2	2		2
4		5	5	4		4
5		4	4	3		2
2		3	3	3		3

					Kommunen må bli flinkere til å legge til rette arealer som et tilbud til større industrielle aktører som ønsker etablering i Ørland. Dette må være tilrettelagt på forhånd, slik at arealbehov blir et godt argument for etablering og ikke en utfordring som idag.	
5		3	4	3		2
1		2	2	2		3
4		1	3	1		1
5		3	4	3		2
4		5	5	5		3
4		3	3	2		2
5		4	5	4		3
1		2	3	3		1
5		3	3	3		3
1		3	3	3		2
5		5	5	5		3
3		5	5	4		3
3		4	4	4		3
3		5	5	2		2
3		1	4	1		4

Har politikerne nok kompetanse på næringsutvikling?	Evaluer saksbehandlingstid i Ørland kommune	Er Ørland kommune effektiv?	I hvor stor grad påvirker kommuneøkonomien din bedrift?	Er Ørlandpolitikerne gode ambassadører for næringsarbeid?	kommune (politikere og administrasjon) flink med lobbyvirksomhet?
2	3	2	3	2	2
2	3	3	4	2	4
1	1	1	5	1	2
1	1	1	1	1	2
4	3	3	3	4	4
3	1	2	1	2	2
1	2	2	2	1	2
2	3	2	3	2	4
3	3	3	1	3	3
1	2	2	3	4	3
2	4	3	5	1	2
4	4	4	2	4	4
1	3	3	1	3	2
3	3	3	2	3	3

Annet / kommentarer:	Er Ørlandet en god merkevare?	Hva slags omdømme har Ørlandet (sett fra andre kommuner) ?
	4	3
	3	3
	3	3
Ev kompetanse brukes feil	4	4
	4	4
	3	4
	2	2
Fint om politikerne tenker helhetlig og skaper en bykjerne som er attraktiv og unik for bolyst, uten industri innblandet. Det finnes land utenfor til slikt...	2	2
vet lite om dette.	4	4
	3	3
	4	4
	4	4
	3	2
	3	3

	4	5
	4	3
	1	1
	3	4
	4	4
	2	2
	3	3
	2	2
	5	4
	3	1
	5	5
Kommunal /statlig konkurranse er ikke bra for næringslivet og det bør settes tiltak i kommunen/staten om at de ikke skal gå lokal næringsliv i næringen da dette forhindrer utviklingen til bedriftene det gjelder og ødelegger i sin tur det totale tilbudet til stedet. I værste fall kan sli konkurranse drive en næring til konkurs. Da vil hele tilbudet falle bort.	3	4
	3	4
	5	4
	2	2

Annet / kommentarer:

Alle kommuner på Fosen motarbeider Øriand, og har alltid gjort det.

Profilere seg rundt de mange severdigheter kommunen har. Skilte, bygge rasteplasser med info og sørge for å holde severdigheter åpne og tilgjengelige fra juni til ut august. Bedre info gjennom et NAV på kultursenteret som f.ex er betjent for besøkende

Tusen takk for at noen for tørste gang spør på vegne av kommunen

--

Jeg beklager at kommunen har tillatt at Yrjarsgate som handlegate er ødelagt. En by uten en livlig handlegate er ingen by. Akkurat dette advarte Trondheim næringsforening kommunen mot i et tidligere møte. Det virker desverre som om Ørland Kommune er en kommune uten ledelse.

--

Hvilken type bedrifter/bransjer mangler vi på Ørlandet?

Industri, elektrisk/data

For dårlig konkurranse innen finans

Klær, elektro, bil, men blir snart bedre med det som er på gang

bilrekvisita, som f.eks biltema.

Offshoreleveranser+ oppdrettsrelatert industri +

næringsmiddel

Alle typer tjenester/produkter som vi alle drar til
Trondheim eller andre plasser for å kjøpe!

elektrikere

Det meste.

Spesialforretninger

Polet

Herreklær, verksted for store biler

Vaskeri, Høyt Teknologi,

Større hvitevarehandel, Biltema & Clas Ohlson,
snart gullsmed

Industri

Analyse av fellestrekk i fundament for næringsplaner for Værnesregionen, Trondheimsregionen og Fosen

VÆRNESREGIONEN	TRONDHEIMSREGIONEN	NÆRINGSALLIANSEN I FOSEN	ØRLAND KOMMUNE RELEVANS
De seks kommunene i Værnesregionen har ulike styrker og er gjensidig avhengige av hverandre. Det som gagnar en kommune gagnar regionen. Det er summen av det vi skaper i fellesskap som avgjør om vi får et lønnsomt næringsliv og et godt velferdstilbud.	Det som gagnar en kommune gagnar regionen. Vi skal satse på ideen ut fra hvor god den er og ikke ut fra hvor den er geografisk plassert. Det er summen av det vi skaper i fellesskap som er avgjørende.	Det som gagnar en kommune gagnar regionen. Det som skapes i fellesskapet avgjør om vi får et lønnsomt næringsliv og et godt velferdstilbud	Dette er relatert til en region
Når Værnesregionen opptrer som en felles enhet, med en felles plattform og vilje til å stå samlet styrker det limet i organisasjonen.		En region som står sammen og opptrer som en felles enhet med en felles plattform	Dette er relatert til en region
Hele regionen skal tas i bruk, gjennom samspill blir vi bedre.		Hele regionen skal tas i bruk	Dette er relatert til en region
Værnesregionens omdømmebygging er alles ansvar. Dette krever strukturert, kontinuerlig og langsiktig arbeid.		Alle involverte har ansvar for å jobbe med å bygge og utvikle omdømmet til regionen	Næringslivet i Ørland ber om bedre felles omdømmebygging – at alle aktører drar i samme retning
En velfungerende offentlig sektor er viktig for å skape et godt næringsliv og en attraktiv region.		En velfungerende offentlig sektor er viktig for å skape et godt næringsliv og en attraktiv region	Lokal bærekraft er et av hovedområdene i NHOs KommuneNM som beskriver utsiktene til en vekstkraftig utvikling.
Nærheten til kunnskapsmiljøene er en av regionens fortrinn. Vår viktigste oppgave er å gjøre oss nytte av dette fortrinnet, å bruke kunnskapen til å utvikle dagens bedrifter, og å starte nye basert på kunnskapsmiljøene.	Kunnskapsmiljøene er regionens største fortrinn.	Å gjøre seg kjent med og ta i bruk kunnskapsmiljøene	Ørlandet har via hurtigbåt og ferge + bil nærhet til kunnskapsmiljøene i Trondheim.

Næringsvirksomhet og næringsutvikling er basert på et bærekraftig miljø. Miljøutfordringene gir muligheter for nye produkter og tjenester.	All næringsvirksomhet og næringsutvikling skal være basert på et bærekraftig miljø. Dette gir også muligheter for nye produkter og tjenester.	Næringsvirksomhet og næringsutvikling er basert på et bærekraftig miljø	Ørland kommune har blant annet mål om <ul style="list-style-type: none"> - å utvikle Brekstad til en attraktiv, urban og bærekraftig kystby - Være klimavennlig og sørge for klimatilpassing i enhver utvikling
Det tar lang tid å endre kultur og holdninger. I Værnesregionen oppnår vi resultater gjennom langsiktig forpliktende arbeid.		Et langsiktig og forutsigbart samarbeid skal bidra til endring av kultur og holdninger	Dette er relatert til en region
	Vi skal utnytte det avgjørende næringsmessige fortrinnet med å ha en stor by i regionen.		Det er et næringsmessig fortrinn for Ørland å være reisetidsmessig tett på Trondheim. Det betyr at vi er tettere på kompetanse, tettere på leverandører og tettere på markedet.
	Vi skal ha fokus på salg av varer og tjenester til andre regioner og utlandet.		Undersøkelser av Telemarksforskning viser at mange steder har grodd opp på grunn av at det har vært gunstig å produsere varer og tjenester for salg til andre regioner (bedriftsattraktivitet).
	Vi skal satse på de områdene hvor vi allerede er gode, og/eller der vi har et potensial for å bli gode.		Mange fra næringslivet påpekte at vi bør jobbe med det vi allerede er gode på eller har naturlige forutsetninger for å bli gode på.

Sysselsatte per 4. kvartal, etter region, næring, tid og statistikkvariabel

Gammel inndeling (til og med 2007)

Bosted

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
I alt, alle næringer	2359	2379	2421	2494	2481	2456	2482	2550	2512	2417	2410	2475	2510
Jordbruk, skogbruk og fiske	246	235	250	266	267	224	187	217	198	192	182	181	153
Industri, bergv., olje- og gassutv., kraft og vann	224	242	211	235	225	244	294	304	292	267	265	259	270
Bygge- og anleggsvirksomhet	164	171	164	158	173	185	207	209	242	234	241	247	256
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	360	337	352	371	371	360	371	388	393	381	386	418	379
Transport og kommunikasjon	148	149	153	147	135	130	119	120	118	139	143	147	165
Finansiell tjenesteyting	34	36	31	31	33	30	29	28	30	32	29	30	31
Forretningsmessig tjenesteyting, eiendomsdrift	96	100	104	95	100	101	94	122	124	82	85	84	98
Off.adm. og forsvar, sosialforsikr.	535	543	548	563	538	542	550	530	506	480	497	522	532
Undervisning	195	193	182	200	189	188	177	186	169	156	156	147	138
Helse- og sosialtjenester	293	310	365	351	375	380	388	370	367	383	371	386	408
Andre sosiale og personlige tjenester	64	63	61	77	75	68	66	76	73	71	64	63	81

Arbeidssted

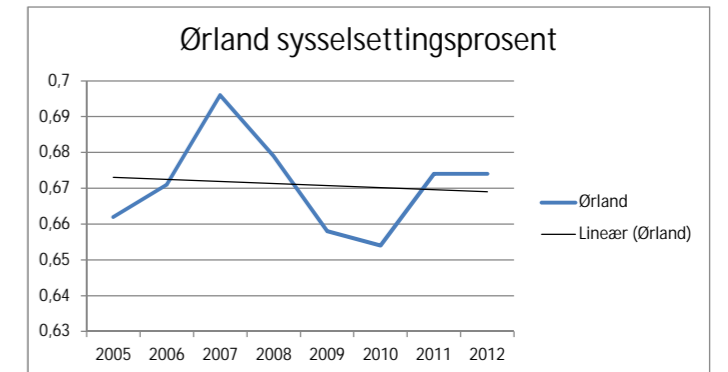
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
I alt, alle næringer	2293	2320	2459	2547	2511	2438	2407	2505	2428	2320	2312	2361	2379
Jordbruk, skogbruk og fiske	299	302	310	332	308	249	189	238	217	208	195	202	164
Industri, bergv., olje- og gassutv., kraft og vann	210	253	241	261	266	298	326	320	309	260	259	231	236
Bygge- og anleggsvirksomhet	121	130	141	155	158	174	181	213	222	222	211	218	256
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	388	364	373	396	400	387	377	413	410	398	410	440	405
Transport og kommunikasjon	150	150	149	137	129	115	107	113	113	132	138	151	157
Finansiell tjenesteyting	41	42	39	40	38	37	34	34	36	38	32	33	33
Forretningsmessig tjenesteyting, eiendomsdrift	84	79	81	89	91	87	87	89	85	85	88	69	85
Off.adm. og forsvar, sosialforsikr.	526	522	533	555	529	543	553	518	495	480	493	512	522
Undervisning	141	138	195	210	202	154	137	140	120	121	114	104	106
Helse- og sosialtjenester	272	281	341	309	322	338	352	363	364	339	334	357	375
Andre sosiale og personlige tjenester	61	59	56	63	68	61	64	64	57	44	48	42	49

Ny inndeling, fra 2008

	2008	2009	2010	2011	2012
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	198	192	182	181	153
05-09 Bergverksdrift og utvinning	24	26	30	34	41
10-33 Industri	242	211	210	201	210
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	25	30	25	24	19
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	242	234	241	247	256
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogn	311	325	324	327	303
49-53 Transport og lagring	112	113	121	126	139
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	82	56	62	91	76
58-63 Informasjon og kommunikasjon	23	26	22	21	26
64-66 Finansiering og forsikring	30	32	29	30	31
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	72	82	85	84	98
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	78	71	64	63	81
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	476	480	497	522	532
85 Undervisning	170	156	147	138	137
86-88 Helse- og sosialtjenester	365	383	371	386	408
Alle	2450	2417	2410	2475	2510
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	217	208	195	202	164
05-09 Bergverksdrift og utvinning	0	0	0	0	0
10-33 Industri	279	243	242	218	229
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	13	17	17	13	7
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	222	222	211	218	256
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogn	344	354	353	352	343
49-53 Transport og lagring	107	102	109	119	128
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	66	44	57	88	62
58-63 Informasjon og kommunikasjon	30	30	29	32	29
64-66 Finansiering og forsikring	36	38	32	33	33
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	73	85	88	69	85
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	45	44	48	42	49
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	462	480	493	512	522
85 Undervisning	121	114	104	106	97
86-88 Helse- og sosialtjenester	363	339	334	357	375
Alle	2378	2320	2312	2361	2379

Andel sysselsatte i befolkningen pr. 4. kvartal (prosent)

År	15-74 år
2005	66,2 %
2006	67,1 %
2007	69,6 %
2008	67,9 %
2009	65,8 %
2010	65,4 %
2011	67,4 %
2012	67,4 %

Kompetanse	Ansvarlig	Samarbeidspartner	Omdømme/Markedsføring	Ansvarlig	Samarbeidspartner	Finansiering/Kapital	Ansvarlig	Samarbeidspartner	Utvikling	Ansvarlig	Samarbeidspartner	Samarbeid/Nettverk	Ansvarlig	Samarbeidspartner	Generelle kjøreregler
Formidle informasjon og tilgang til kompetanse på organisasjon, ledelse og markedsføring	Næringsjef	Ørland Næringsforum	Bedre omdømmet til kommunen ved å sette standarder og publisere resultater for Saksbehandlingsstid.	Rådman		Aktivt bruke næringsfond til å støtte opp om næringsutviklingsmål (fokuset, forutsigbart og med prioritet på "eksport" bedrifter)	Formannskap		Business Improvement District (BID) er nå til behandling hos departementet			Bygg nettverk og markedsfør nærhet til Hitra/Frøya (blå næring)	Ordfører, Rådmann, Næringsjef		Aktivitet avler aktivitet: når næringsliv går godt så går Ørlandet godt
Formidle informasjon om og tilgang til Innovasjon Norge. Arbeide for at Innovasjon Norge får fast månedlig kontordag på Brekstad.	Næringsjef	Ørland Næringsforum	Bidra til å holde handelslekasjen på minimumsnivå ved å markedsføre Brekstad som handelscenter for Fosen, øyregionen og nordre Agdenes	Næringsjef	Ørland Næringsforum	Formidle informasjon om Innovasjon Norge's program	Næringsjef		Campus Brohode Brekstad (NTNU, HIST, HINT) ved hurtigbåt	Kommunalsjef Oppvekst, Næringsjef		Bygg nettverk og markedsfør nærhet til Orkanger (industri)	Ordfører, Rådmann, Næringsjef		Brekstad fortetting avler økt aktivitet
Formidle informasjon om tilgang til Norsk Designråd	Næringsjef	Ørland Næringsforum	Lage sammenligningsmatrise Ørland, Trondheim (boligpris, annet)	Tilflytter koordinator		Formidle informasjon om SkatteFunn og hjelpe med å skrive søknader	Næringsjef		Containerhavn Uthaug en prioritet	Næringsjef		Bygg nettverk og markedsfør nærhet til Trondheim (storby)	Ordfører, Rådmann, Næringsjef		Bærekraftig utvikling
Formidle kompetanse om Netthandel	Næringsjef	Ørland Næringsforum	Markedsføre Brekstad som handelscenter i Fosen, øyregionen og nordre Agdenes.	Næringsjef	Ørland Næringsforum	Lage og opprettholde oversikt over finansieringsmuligheter	Næringsjef		Ferdigstill Havnenært næringsareal	Kommunalsjef Eiendom/Tekniske tjenester		Hyppig kontakt næringsliv og kommune	Politikere/Næringsjef som koordinator		Fokus på salg av varer og tjenester til andre kommuner, andre regioner og utlandet
Formidle kompetanse om og bidra til Nettsynlighet for Ørlandsbedrifter	Næringsjef	Ørland Næringsforum	Markedsføre Brekstad som medisinsk senter i Fosen og øyregionen.	Kommunalsjef Helse/Velferd					Fiskerihavn Uthaug en prioritet	Næringsjef	Austrått Innovasjon	Lokale entreprenører/aktører til lokale jobber når mulig	Kommunalsjef Eiendom/Tekniske tjenester		Fortrolighet
Formidle kompetanse på informasjonsteknologi (Skype, FaceTime, teleworking, etc)	Næringsjef	Ørland Næringsforum	Markedsføre Brekstad som portal til Fosen ved å profilere attraksjoner, festivaler og aktiviteter både i Ørland og nabokommunene	Kultursektoret	Hotell og overnatting bransjen				Forsvarsrelaterte leveranser (mat og annet) fra Ørlandsbedrifter er en prioritet	Næringsjef	Austrått Innovasjon	Næringsliv og kommune bør handle lokalt når mulig	Kommunalsjef Eiendom/Tekniske tjenester		Forutsigbare rammevilkår
Formidle mentorvirksomhet (for eksempel gjennom CONNECT Norge)	Næringsjef	Ørland Næringsforum	Markedsføre Ørlandet som handelscenter for hytteturister (for eksempel via reklame på ferge)	Næringsjef	Ørland Næringsforum				Fortett det næringsarealet vi allerede har	Kommunalsjef Eiendom/Tekniske tjenester		Samarbeid med Ørland Næringsforum's medlemsbedrifter gjennom ØNF-ØK avtale	Politisk valgt styremedlem i ØNF/Næringsjef		Hold en stø kurs
Ha en proaktiv og oppsøkende kommunal næringsavdeling	Næringsjef		Markedsføring av Brekstad som tjenestesenter i Fosen. "Proffene holder til på Brekstad". Dette inkluderer å lage en grundig oversikt over tilgjengelige tjenester.	Næringsjef	Ørland Næringsforum				Gap analyse på helsetjenester og oppfølging ved å kontakte helsetilbud vi mangler.	Kommunalsjef Helse/Velferd		Samarbeid med Austrått Innovasjon på forsvarsrelatert utvikling	Ordfører/Næringsjef		Ingen forskjellsbehandling
Holde politikere (formannskap/kommunestyre) oppdatert på næringsaker	Næringsjef		Positiv profilering av Ørlandet ved å skrive artikler og pressemeldinger for regional og nasjonal media						Gjennomfør GAP analyse for manglende handels- og tjenestetilbud i Ørland. Følge opp ved å kontakte potensielle aktører	Næringsjef	Ørland Næringsforum	Utvikle næringsklyngene ved å støtte samarbeid innad i bransjene	Næringsjef		Oversiktlig kommunalt planverk
Skaffe tilgang til og formidle informasjon om inkubator og akselerator tilbud	Næringsjef	Ørland Næringsforum	RAMSAR -- aktivt markedsfør tilbud/pakker mot fugleentusiaster	Kultursektoret					Klargjøre og markedsfør næringsareal (Brekstadbukta, Brekstad Vestre, Ulsetmyran)	Kommunalsjef Eiendom/Tekniske tjenester					Satse på områder vi er sterke
Tilby Ungt Entreprenørskap eller tilsvarende program for å lære gründerånd (ungdomskoleelever)	Kommunalsjef Oppvekst		Utflyttede Ørlandinger database. Hold kontakt for nærings samarbeid, hjemflytting, mulig framtidig arbeidskraft og kommuneambassadørarbeid	Tilflytter koordinator					Loadmatching program for lastebil piggybacking med større aktører	Næringsjef					Vær løsningsorientert
Tilrettelegge, tilgjengeliggjøre og markedsføre tilgang til videokonferanse for å hjelpe lokale bedrifter å spare reiseutgifter.	Næringsjef		Vedlikeholde nettsider og sørg for at Ørland er vel profilert på KystNorge/Trøndelag Reiseliv reiseutgifter.	Infotorget/Næringsjef					Næringsøy (rimelig kontormiljø for oppstartbedrifter, besøkende "prøve"bedrifter og pendlere)	Næringsjef					Vær oppdatert
			Øke kundelojaliteten med nytt Ørlandsgavekort og andre teknikker	Næringsjef	Ørland Næringsforum, Ørland Sparebank				Pop-up shops. Midlertidig bruk av ledig næringsareal til "prøve"butikk, galleri og annen næring	Næringsjef					Vær pålitelig og etterrettlig
			Årvis Ørland næringskonferanse -- "Næring i himmel hav og Ørland". Denne kan med fordel kombineres med en forsvarsmesse.	Næringsjef	Ørland Næringsforum, Austrått Innovasjon, Ørland Sparebank				Trådlose Brekstad	Næringsjef					Vær synlig
									Turisme: GPS koordinater på alle attraksjoner for bedret tilgjengelighet	Kultursenteret					Vær tilgjengelig

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Gaute Ivar Krogfjord

Saksnr	Utvalg	Møtedato
14/29	Formannskapet - Ørland kommune	12.06.2014
	Kommunestyret - Ørland kommune	

Saldering av investeringsbudsjettet 2014 - Prosjekt digital døgnåpen forvaltning på Fosen

Vedlegg:

- 1 Vedtatt ekkommunestrategi - handlingsplan
- 2 Digital døgnåpen forvaltning Fosen - Forprosjektbeskrivelse - datert 22.10.13
- 3 Notat til rådmannsgruppen - datert 24.01.14

Sakens bakgrunn og innhold

Gjennom Fosen regionråd er det igangsatt et prosjekt om oppdatering av hjemmesidene til kommunene på Fosen. Det er i prosjektbeskrivelsen lagt opp til at kommunene skal investere totalt kr 4,8 mill i den nye løsningen, og Ørland kommunes andel utgjør kr 805.000. I tillegg er det lagt opp til at kommunene må delta med nødvendige egeninnsats, som til sammen er budsjettert med kr 3,0 mill.

Det er planlagt at anbud på ny portalløsning skal kunngjøres den 30.06.14, og alle vedtak om finansiering må derfor være på plass i løpet av juni. Oppdatert budsjett og fullstendig prosjektplan for hovedprosjektet er ikke ferdig utarbeidet. Slik at i første omgang vil det være behov for vedtak om at alle kommuner blir med på prosjektet, og at finansiering av kommunenes andel på kr 4,8 mill er vedtatt.

Forankring og bakgrunn for prosjektet:

Kommunene har i 2012 vedtatt "ekommunestrategi" for Fosen med handlingsplan, som ligger vedlagt saken.

Ørland kommunestyre behandlet saken i sak 12/104 i møte den 25.10.12, med følgende vedtak:

1. Ørland kommunestyre slutter seg til vedtak i styret i Fosen Regionråd dat. 20.04.12 angående "eKommunestrategi for Fosen for perioden 2012-2020".
2. Handlingsplanen utsettes til vi får avklaring om kommunesammenslåingen mellom Ørland og Bjugn.

Ekkommunestrategi for Fosen:

Visjon: Nærhet gjennom digital samhandling

Hovedmål: Kommunenen på Fosen skal samarbeide om å tilby gode digitale tjenester til innbyggerne, næringsliv og andre samarbeidspartnere.

Handlingsplan:

I handlingsplanen er følgende prosjekter beskrevet i prioritert rekkefølge:

1. Bestillerfunksjon og etablering av felles fagråd
2. Døgnåpen digital forvaltning - forprosjekt tidsplan 2012
3. døgnåpen digital forvaltning - hovedprosjekt tidsplan 2013

Prosjektet digital døgnåpen forvaltning er forankret i den vedtatte ekkommune-strategien for Fosen og handlingsplanen. Ørland kommune har utsatt behandlingen av handlingsplanen, og prosjektet må derfor vedtas av kommunestyret før Ørland kan delta.

Mål /mandat for prosjektet

Prosjektet har som mål å legge grunnlaget for utvikling av neste generasjons Fosenportal, kjennetegnet med svært høy score på kvalitetskriteriene, høy grad av brukertilpasning og brukervedvirkning. Bruk av referansenettstedet LOS må vurderes.

Våre kommuneportaler (hjemmesider) og Fosenportalen karakteriseres som statiske, lite nytenkende og lite web-orientert. Vi ønsker å legge til rette for økt brukervedvirkning og digital dialog mellom kommunene på den ene siden og innbyggerne, næringslivet og andre samarbeidspartnere på den andre siden. I den forbindelse vil vi utvikle / skaffe oss teknologiske løsninger som understøtter slike kommunikasjonsformer samt jobbe med tilhørende organisasjonsutvikling.

Målsettinger fremgår av forprosjektbeskrivelsen side 6 og 7, som er vedlagt saken.

Organisering av prosjektet

Oppdragsgiver og prosjekteier: Styret for Fosen Regionråd

Styringsgruppe: Rådmannsgruppa

Prosjektgruppe: har fått i mandat å utarbeide forslag til beslutningsgrunnlag for etablering av et hovedprosjekt

Prosjektgruppas medlemmer er oppnevnt av Rådmannsgruppa etter forslag fra aktuell faggruppe eller samarbeidsforum, og er sammensatt slik:

- 2 representanter fra Redaksjonsgruppa (som også dekker skjema/ tjenestebeskrivelser og kommunale servicekontor): Fredrik Stene og Erik Jakobsen
- 1 representant for sak/arkivgruppa: Solfrid Lund
- 1 representant for Økonomiforum: Gaute Krogfjord
- 1 representant for Fosen IKT: Robert Karlsen (i tillegg har Rolf Braun deltatt)
- Leder Info-Torget Ørland: Britt Brevik
- Ansatterrepresentant (tillitsvalgt): Unni Steen Torp

Prosjektleder:

Seniorrådgiver Harald S. Jensen Prosjektleder har i samarbeid med prosjektgruppa ansvar for utarbeidelse av beslutningsgrunnlag for etablering av et hovedprosjekt.

Prosjektrådgivere:

Sør-Trøndelag fylkeskommune - eTrøndelag ved Asle Brustad, Pål Dahlø og Eistein Guldseth samt Jus- og innkjøpstjenesten v. Bjørn Henrik Hellandsjø har vært rådgivere for prosjektgruppa og prosjektleder.

NHO v. Hilde Sætertrø har vært rådgiver ifm. deres pilotprosjekt «Innovative offentlige anskaffelser». Prosjektet er organisert under Fosen Regionråd:

Budsjett og finansiering av prosjektet: (forprosjekt og hovedprosjekt)

Prosjektet er beskrevet i forprosjektbeskrivelse (22.10.2013) som er vedlagt søknad om skjønnsmidler fra Fosen Regionråd. Søknad om skjønnsmidler er enstemmig vedtatt i regionrådet den 27.09.2013 i sak 11/13. I søknaden er det satt opp følgende budsjett:

Prosjektkostnad	2014	2015	2016	Totalt
Kjøp av varer og tj. (eks. mva)	4 000 000	1 500 000	500 000	6 000 000
Prosjektledelse	600 000	750 000	750 000	2 100 000
Interne lønnskostnader 1)	500 000	1 250 000	1 250 000	3 000 000
Sum prosjektkostnad	5 100 000	3 500 000	2 500 000	11 100 000

Planlagt finansiering:

Skjønnsstilskudd FMST og FMNT	3 000 000
Deltakerkommunene (Interne lønnskostnader)	3 000 000
Deltakerkommunene (Investeringsbudsjettet) *)	4 800 000
Annen finansiering – STFK	300 000
Sum	11 100 000

*) Ørland kommune sin andel av investeringer utgjør kr 805.000.

Søknad om skjønnsmidler for 2014 ble ikke innvilget fra Fylkesmannen, slik at prosjektet er pr i dag ikke finansiert opp i henhold til opprinnelig budsjett. Det vil derfor bli laget et oppdatert budsjett som tar utgangspunkt i kommunenes andeler på totalt kr 4,8 mill.

Det vil bli søkt på nytt om skjønnsmidler for 2015.

Det påligger også kommunene en belastning på interne lønnskostnader i forhold til interne ressurser som må brukes for å realisere prosjektet.

Prosjektplan og fremdrift:

Det er i løpet av våren 2014 gjennomført to delprosjekter med en kostnadsramme på 1,0 mill

- Kommunikasjonsstrategi (Tibe-T)
- Arbeidsprosess-strategi / digitaliseringsprosesser (PWC)

- Tidsplan for innkjøp av portalløsning:
 - 30.06.14 Kunngjøring anbud
 - 05.09.14 Tilbudsfrist
 - 15.10.14 Oppstart hovedprosjekt

Kommunikasjonsstrategi:

Firmaet Tibe-t har laget visuell identitet, kommunikasjonsstrategi og forslag til webportal. Strategien er bygget på at Fosenkommunene skal bli et eksempel på neste generasjons kommuneportal som andre regioner skal ønske å måle seg mot. I dette ligger det at det opprettes et eget nettsted som benevnes som «RettpåSak». Dette vil være en samling av alle digitale tjenester for innbyggere og næringsliv i Fosenkommunene. Ifølge strategien ligger det også et potensial i å gjøre RettpåSak tilgjengelig for andre kommuner og regioner, og slik vise at Fosen er i front nasjonalt når det gjelder brukervennlige digitale tjenester.

Digitalisering av arbeidsprosesser

PWC har sammen med representanter fra kommunene gjennomgått rutinene for søknad om barnehageplass, og sett på hvordan denne kan gjøres «digitalt». Dvs fra at søknad legges direkte inn på web, gjennom kommunens interne prosesser og svar til søker. Tanken er at mange slike prosesser kan gjøres digitalt, men dette er noe som må utvikles underveis i prosjektet.

Hovedprosjektet – innkjøp og implementering av ny portalløsning

De to delprosjektene som er gjennomført vil danne utgangspunktet for anskaffelse og anbudsutlysning av ny portalløsning. Det vil bli ansatt en egen prosjektleder som får ansvaret for gjennomføring av prosjektet.

Det er skissert følgende hovedelementer i hovedprosjektet:

- Ny webportal – med innlagt innbyggerdialog/chat
- RettpåSak – en samling av digitale tjenester
- Felles intranett

Oppdatert budsjett og fullstendig prosjektplan for hovedprosjektet er ikke ferdig utarbeidet. Slik at i første omgang vil det være behov for vedtak om at alle kommuner blir med på prosjektet, og at finansiering av kommunenes andel på kr 4,8 mill er vedtatt. Følgende tema bør inngå i en oppdatert prosjektbeskrivelse:

- *Ambisjoner og gjennomføring av prosjektet er tilpasset budsjetttramme.*
- *Tidsplan for levering og implementering.*
 - *De ulike elementene bør kunne splittes i flere faser, slik at f.eks webportalen kommer først.*
 - *Kostnader knyttet til utvikling av RettpåSak er ikke prognosert, og iverksetting av dette må vurderes i forhold til kostnader og finansiering.*
- *Mål/plan for gevinstrealisering – beskrivelse av hvilke gevinster som kommer ut fra prosjektet*
- *Avklaring av hvilke ressurser kommunene må stille opp med selv, tidsperiode og omfang.*

Administrasjonens vurdering

I løsningen som er beskrevet i kommunikasjonsstrategi for kommunene på Fosen legges det opp til følgende hovedelementer:

- Ny webportal – med innlagt innbyggerdialog/chat
- RettpåSak – en samling av digitale tjenester
- Felles intranett

De andre kommunene i Fosen regionråd har allerede vedtatt deltakelse i prosjektet gjennom handlingsplan til eKommunestrategi for Fosen. Ørland kommune har utsatt behandlingen av handlingsplanen, og det må derfor fattes vedtak i hver sak.

Dagens webportal var innovativ da den ble etablert i 2000-2003, men er i dag utgått på dato. Dagens webløsning oppfattes som statisk, vanskelig å redigere og lite brukervennlig. Både ansatte i kommunene og innbyggerne ønsker også flere og mer brukervennlige digitale tjenester.

For Ørland kommune vil det være viktig at en ny og mer «moderne» webportal blir etablert og tatt i bruk så snart som mulig. Kommunene på Fosen vil gjennom prosjektet videreutvikle en felles kommunikasjonsplattform og visuelt inntrykk, og det vil være riktig å delta i dette fellesprosjektet.

I tillegg til innkjøp av programvare, vil implementering av ny hjemmeside kreve bruk av interne ressurser i kommunen, da alt innhold må legges opp på nytt i den nye portalen. Denne

ressursen er foreløpig ikke stipulert for hver kommune. Men det må sikres at det settes av tilstrekkelige interne ressurser i implementeringsfasen.

Prosjektet RettpåSak er en «digitalisering» av ulike tjenester som krever både ny programvare, at ulike programmer kommuniserer og at organisasjonen endres ihht å utvikle nye rutiner og arbeidsformer. Det må også kunne tas ut gevinster knyttet til slik digitalisering. Prosjektet har frem til nå kun sett på digitalisering av søknad om barnehageplass, og vist hvordan denne prosessen kunne vært digitalisert. Det antas at det vil være et omfattende arbeid å «digitalisere» ulike tjenester, og kostnader knyttet til dette må vurderes nøye før dette igangsettes.

Prosjektet har store ambisjoner, og det legges opp til at det skal utvikles nye arbeidsmåter og ny teknologi. Det er alltid knyttet risikoer til slike utviklingsprosjekter, og det må sikres at utarbeides en prosjektplan og styring av prosjektet som sikrer både økonomien, fremdriften og kvaliteten i prosjektet.

Prosjektet har sin oppstart på slutten av 2014, og utgiftene til prosjektet vil i stor grad komme i 2015 og 2016. I Ørland kommunes budsjett for 2014 er det vedtatt kr 1,5 mill til investeringer innen IKT. Det foreslås derfor at påløpte utgifter på prosjektet i 2014 dekkes inn av allerede vedtatte investeringer, og at resten av utgiftene innarbeides i investeringsbudsjettet for 2015.

Rådmannens innstilling

1. Ørland kommune deltar i prosjektet digital døgnåpen forvaltning på Fosen, som har en total kostnad for kommunene med kr 4 800 000. Ørland kommunes andel av prosjektet utgjør kr 805.000.
2. Investeringer som påløper i 2014 finansieres med budsjetterte investeringer til IKT.
3. Resterende investeringer innarbeides i budsjett for 2015

Vedtatt av styret for Fosen
Regionråd 20. april 2012 –
sak 08/12

FOSEN REGIONRÅD

Nærhet gjennom digital samhandling

eKommunestrategi for Fosen
HANDLINGSPLAN 2012 - 2013

 Ørland kommune	
 Rissa kommune	
 Bjugn kommune	
 Åfjord kommune	
 Roan kommune	
 Osen kommune	
 Leksvik kommune	

1 eKommunestrategi for kommunene på Fosen 2012 til 2020

eKommunestrategien består av to dokument

Strategiplana er langsiktig og angir hva som er felles strategier og satsingsområder i planperioden fram til 2020. Det forutsettes at strategiplana gjennomgås og revideres i 2015. Den toårige Handlingsplana konkretiserer strategiene og målsettingene.

Hvorfor eKommunestrategi for Fosen?

En eKommune tilbyr digitale tjenester og dialog eksternt mot innbyggerne og næringsliv, og internt til sine ansatte og politikere.

Hensikten med felles eKommunestrategi for Fosen er å definere langsiktige strategier på tvers av kommunegrenser samt sikre en felles interkommunal ramme for utvikling av eKommunestrategier. Plana skal bidra til etablering av en regionalt forankret IKT-plattform og gi tydelige signaler om felles retningsvalg.

eKommune visjon for Fosen:

Nærhet gjennom digital samhandling

Med nærhet menes: til innbyggere og næringsliv, internt i egen kommune, mellom kommuner og mellom kommunene og regionnivået

Hovedmål:

Kommunene på Fosen skal samarbeide om å tilby gode digitale tjenester til innbyggerne, næringsliv og andre samarbeidsparter.

Felles strategiområder for perioden 2012 til 2020 er:

- ⇒ Kompetanse
- ⇒ Bolyst = bruker- / innbyggerdialog
- ⇒ Organisasjon - samhandling - innovasjon
- ⇒ Teknologit utvikling

2 Prinsipper som legges til grunn for samarbeidet

- a) eKommunestrategien forplikter deltakerne i regionsamarbeidet. Felles strategi = felles løsninger.
- b) Vedtatt strategiplan skal bidra til etablering av regionalt forankret IKT-plattform og gi tydelige signaler om felles retningsvalg. Valg av nye systemer må være forenlig med den plattformen man tidligere har valgt. Samarbeidskommunene skal bygge på samme infrastruktur.
- c) Det er aksept for at man fases inn i nye systemer fra litt ulike tidspunkt. Dette betinger at man på forhånd har et avtalt system for kostnadsfordeling ved inntreden. Dette skal beskrives i Handlingsplana.
- d) Handlingsplana skal beskrive saksbehandlingsregler for hvordan forslag til nye tiltak/innkjøp av ny programvare skal håndteres.
- e) De valgene som tas/strategien som velges må ikke være teknologistyrt, men funksjonsstyrt. Teknologien er støtte til tjenestene.
- f) Mulighetene som ligger i at noen kjører pilotprosjekt skal utnyttes. Dette gir utviklingsmuligheter og handlefrihet. Saksbehandlingsregler for oppstart av pilotprosjekt fastsettes i Handlingsplana.

3 De viktigste satsingsområdene i starten av planperioden

Innledning

Basert på hvert strategiområde og tilhørende målsettinger listes det opp i dette kapittelet hvilke satsingsområder som er høyest prioritert i planperioden. Dette skal være styrende for hvilke prosjekter og aktiviteter som skal prioriteres i planperioden 2012 til 2013.

Organisering og ledelse

Bruk av IKT som verktøy er etter hvert blitt viktig i den kommunale tjenesteproduksjon. Det må fokuseres på utvikling av ledernes strategiske IKT-kompetanse for at de skal kunne planlegge å lede omstillingsprosesser samt realisere gevinster.

Gevinstrealisering

Kommunene benytter IKT på en omfattende måte. Utvikling av systemer som er i bruk og anskaffelse av ytterligere ny teknologi må preges av fokus på gevinstrealisering, hvor hovedelementene er: økonomi – kvalitet – effektivitet - redusert sårbarhet

Digital kompetanse

De ansattes kompetanse og evner til bruk av IKT er avgjørende for effektiv forvaltning og kvalitet på tjenesteyting. Med kompetanse i denne sammenheng menes bruk av digitale verktøy, og evnen til å ta i bruk og forstå de muligheter den digitale utviklingen gir.

Informasjonssikkerhet

Alle virksomheter som behandler personopplysninger har plikt til å sørge for at opplysningene er tilfredsstillende sikret. Dette kontinuerlige og systematiske sikkerhetsarbeidet er en del av virksomhetens internkontroll.

Informasjonssikkerhet innebærer at virksomheter skal sikre opplysninger med hensyn til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet.

Innbyggerperspektiv – tjenester på nett

Informasjonsteknologi skal utnyttes til å bedre tjenestetilbudet for innbyggerne og næringslivet. De har forventninger til en døgnåpen forvaltning 24 / 7 / 365, og at tjenester gjøres tilgjengelige som selvbetjeningsløsninger på nett. Gjennom interaktive tjenester skal kommunene yte bedre service til brukerne.

Folkevalgt og lokaldemokrati

Forventninger til digital kommunikasjon med kommunene er økende, også i forholdet mellom de folkevalgte og innbyggerne.

Kommunene skal bruke de elektroniske mulighetene til å stimulere utvikling av lokaldemokratiet og øke lokalt engasjement i samfunnsdebatten.

eKommunestrategi for Fosen HANDLINGSPLAN 2012 – 2013

Prioritet	Prosjekt / system / tiltak	Strategisk forankring (strategiområde (-r))	Prosjektleder:	Prosjektgruppe:	Tidsplan:	Prosjektmidler:
1.	Bestillerfunksjonen og etablering av felles fagråd inkl. utarbeidelse av: <ul style="list-style-type: none"> ○ Stillingsbeskrivelse ○ Instruks for fagrådet ○ Saksbehandlingsregler jfr. Strategiplan kap. 4, pkt. c), d) og f) ○ Utvikle modell for å beskrive gevinstrealisering jfr. Strategiplan 	○ Organisasjon – samhandling – innovasjon: hovedmål nr. 2, 3 og 5	Harald S. Jensen, Fosen Regionråd	<ul style="list-style-type: none"> • Rådmann • Personalsjef • Økonomisjef • Repr. for en av faggruppene • Tillitsvalgt 	2. og 3. kv. 2012	100.000 (Fondsmidler FR – regional utvikling)
2.	Døgnåpen digital forvaltning - FORPROSJEKT	○ Bolyst = bruker/innbyggerdialog: hovedmål nr. 1	Foreslås av Redaksjonsgruppen	Medlemmer foreslås av Redaksjonsgruppen	2. – 4. kv. 2012	100.000 (Fondsmidler FR – regional utvikling)
3.	Døgnåpen digital forvaltning - HOVEDPROSJEKT	○ Bolyst = bruker/innbyggerdialog: hovedmål nr. 1	Foreslås av Redaksjonsgruppen	Medlemmer foreslås av Redaksjonsgruppen	2013	2.500.000 (?) Beregnes i forprosjektet. Budsjett 2013
4.	Personalstyringssystem	<ul style="list-style-type: none"> ○ Teknologiutvikling: hovedmål nr. 1 ○ Organisasjon – samhandling – innovasjon: hovedmål nr. 1 	Per O. Johansen, Åfjord kommune	<ul style="list-style-type: none"> • Prosjektleder • En repr. for Fosen IKT • Personalsjef Arild Risvik 	2. kv. 2012 og ut 2013	1.500.000 (?) Lyses ut på anbud 1. h.å. 2012. (Budsjett 2013)
5.	Kompetansekartlegging og kompetanseplanlegging	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kompetanse: hovedmål nr. 1 og 2. ○ Organisasjon – samhandling – innovasjon: hovedmål nr. 1, 6 og 8 	Foreslås av Personalforum	Medlemmer foreslås av Personalforum	Fra 3. kv. 2012 og ut 2013	100.000 (Fondsmidler FR – regional utvikling)
6.	Introduksjonskurs for nyansatte	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kompetanse: hovedmål nr. 2 og 3. ○ Organisasjon – samhandling – innovasjon: hovedmål nr. 6, 7 og 8 	Foreslås av Personalforum	Medlemmer foreslås av Personalforum	3. kv. 2012	50.000 (Fondsmidler FR – regional utvikling)

Prioritet	Prosjekt / system / tiltak	Strategisk forankring (strategiområde (-r))	Prosjektleder:	Prosjektgruppe:	Tidsplan:	Prosjektmidler:
7.	Kompetanseheving for å øke utnyttelsesgraden: <ul style="list-style-type: none"> økonomisystemet sakssystem (Ephorte) RISK - manager 	<ul style="list-style-type: none"> Kompetanse: hovedmål nr. 2, 3 Bolyst = bruker/innbyggder-dialog: hovedmål nr. 4, 7 og 9 Teknologiutvikling: hovedmål nr. 1 	Foreslås av Personalforum	Medlemmer foreslås av Personalforum	2013	200.000 (?) (Budsjett 2013)
8.	Samhandling / kompetanseoverføring: <ul style="list-style-type: none"> Informasjonssikkerhet og personvern inkl. rolleavklaring VISMA skole Implementering av nye system med utgangspunkt i erfaringene fra Profil 	<ul style="list-style-type: none"> Kompetanse: hovedmål nr. 2. Bolyst = bruker/innbygger-dialog: hovedmål nr. 2. Organisasjon – samhandling – innovasjon: hovedmål nr. 3, 4, 6, 7 og 9 	Foreslås av Personalforum	Medlemmer foreslås av Personalforum	2013	200.000 (?) (Budsjett 2013)
9.	Integrasjon mellom systemene innenfor helse og omsorg og saksbehandling	<ul style="list-style-type: none"> Teknologiutvikling: hovedmål nr. 1 	Foreslås av Rådmannsgruppen	2 medlemmer fra hver av faggruppene: IKT, sak/arkiv og helse /omsorgsprogram	2013	200.000 (?) (Budsjett 2013)
10.	Papirløse møter	<ul style="list-style-type: none"> Bolyst = bruker/innbygger-dialog: hovedmål nr. 1 Organisasjon – samhandling – innovasjon: hovedmål nr. 1, 6 og 7 	Foreslås av Rådmannsgruppen	2 medlemmer fra hver av faggruppene: IKT og sak/arkiv	Oppstart 2. h.å. 2012. Ferdig 2013	75.000 (?) (Budsjett 2013)
11.	Regionalt samhandlingsverktøy (video, chatt, telefoni, meldinger)	<ul style="list-style-type: none"> Bolyst = bruker/innbygger-dialog: hovedmål nr. 1 	Foreslås av Redaksjonsgruppen	Medlemmer foreslås av Redaksjonsgruppen	2013	200.000 (?) (Budsjett 2013)

FOSENPORTALEN

Digital døgnåpen forvaltning FOSSEN

Utdrag av

FORPROSJEKTBEKRIVELSE

(vedlegg til skjønnsmiddelsøknad)

Prosjektgruppe:	Representant for:
Fredrik Stene	Redaksjonsgruppa
Robert Karlsen	Fosen IKT
Rolf Braun	Fosen IKT
Solfrid Lund	Sak/arkivgruppa
Britt Brevik	ServiceTorg / Infotorg
Gaute Krogfjord	Økonomiforum
Erik Jakobsen	Skjemagruppa -ServiceTorg
Unni Steen Torp	Repr. For tillitsvalgte (Helge Olden, NO – varam.)
Harald S. Jensen	Prosjektleder
Asle Brustad	Prosjektrådgiver (STFK)
Eistein Guldseth	Prosjektrådgiver (STFK)
Pål Dahlø	Prosjektrådgiver (STFK)
Bjørn Henrik Hellandsjø	Prosjektrådgiver (STFK)
Hilde Sætertrø	Prosjektrådgiver (NO – leverandørprosjektet)

Innhold

Innledning.....	3
Felles portalløsning	4
Viktige forutsetninger:	4
eKommunestrategi for Fosen – forutsetninger for felles portalløsning.....	4
Visjon, prosjektmål, mandat og rammer	6
Mål /mandat for forprosjektet.....	6
Organisering av forprosjektet.....	8
Regionale føringer for offentlige nettsteder	9
Trender	9
Kommunikasjonsstrategi	10
Situasjon og utfordringbilde beskrevet av kommunene	11
Kompetanseutfordringene	11
Bruker/innbyggerutfordringene.....	11
Organisasjonsutfordringene.....	11
Teknologiutfordringene.....	11
Framdriftsplan	12
Faseinndeling.....	12
Milepæler	13
Arbeidsprosessanalyser/prosessforbedringer og gevinstrealiseringsplan.....	16
Risikovurdering.....	16
Prosjektkostnad:	17
Vedleggsoversikt.....	18
Vedlegg nr. 1 - Definisjoner	19
Vedlegg nr. 2 - prinsipper for gevinstrealisering.....	20

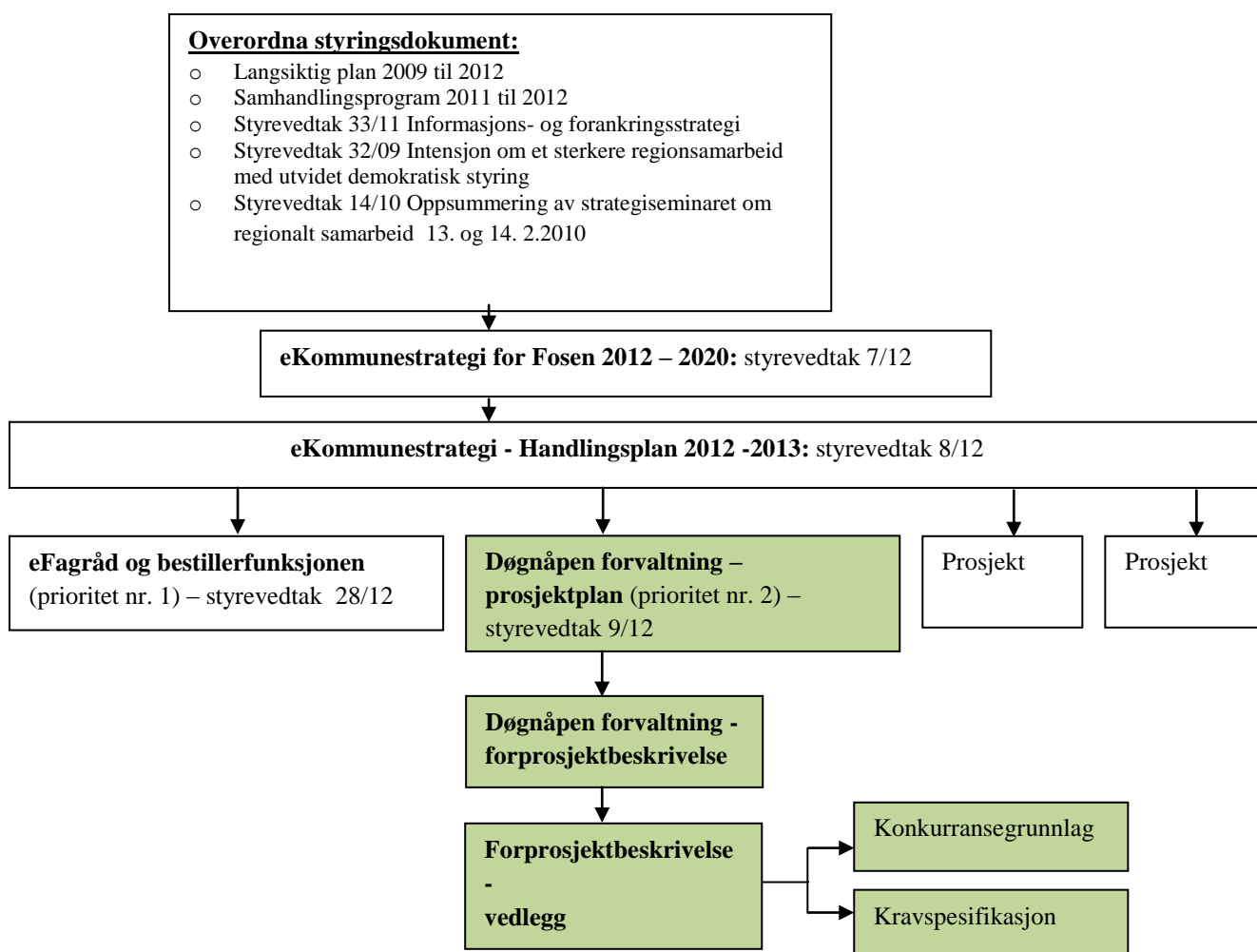
Innledning

Prosjektet omfatter kommunene Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Ørland, Rissa og Leksvik. Det gjøres oppmerksom på at det f.t. foregår en prosess som kan lede fram til sammenslåing av Ørland og Bjugn kommuner.

Forankring

Arbeidet med å utvikle en felles portalløsning for kommunene på Fosen starta rundt år 2000. Hovedelementene i Fosenportalen er presentasjon av informasjon og tjenester mot publikum. Ær tida moden for ytterligere satsing dersom kommunene skal nå sentrale må 1, slik de er definert i vår egen eKommunestrategi for 2012 til 2020. Her forventes det at alle kommunene på Fosen etter hvert skal tilby gode interaktive tjenester på nett som vil bidra til bedre samhandling mellom innbyggerne og kommunene.

Forankringskartet:

Ny felles portalløsning

Selv om Fosenkommunene har hatt felles portal siden omkring år 2000 er status i majoriteten av kommunene at portalen er lite utvikla i de senere åra. Den dekker knapt de vesentligste behovene som ansatte og innbygger forventer i dag. Årsakene til dette er flere; den viktigste er at programvareleverandøren har slutta å utvikle samt vedlikeholde portalløsningen. Videre er det avsatt lite ressurser i kommunene til å arbeide med portalløsningen. Det haster med å komme opp med nye effektive løsninger.

For portalløsningen skal det gi en kvalitetsmessig gevinst når systemer og rutiner spiller sammen og gir muligheter til effektivisering av informasjonsflyt og effektive verktøy i hverdagen for alle ansatte.

For portalsatsing må en også legge stor vekt på å legge til rette informasjon og tjenester overfor politikere, innbyggere, kunder og leverandører slik at de i størst mulig grad kan hjelpe seg selv med den informasjonen og de tjenestene de trenger via nett.

Viktige forutsetninger:

- ✚ felles infrastruktur for IKT-løsningene i regionen
- ✚ avklaring av brukeradministrasjon – nødvendig med felles brukerdatabase
- ✚ integrasjon mot fagsystemer som rapporterer til portalen
- ✚ integrasjon av tjenester både internt og overfor brukere/publikum

eKommunestrategi for Fosen – forutsetninger for felles portalløsning

I eKommunestrategien for Fosen 2012 til 2020 slås det fast at Fosen IKT er kommunenes valgte tjenestesenter for felles IKT-tjenester i Fosen samarbeidet. De har ansvaret for å bygge opp og drifte felles IKT-infrastruktur og felles sentraliserte løsninger.

I følge vedtatt eKommunestrategi er *hensikten med det regionale samarbeidet er å etablere varige, forpliktende og fleksible samarbeidsformer. Dette er en del av strategien for å medvirke til utviklingen av en robust Fosenregion gjennom samhandling og samarbeid, deling av kompetanse samt utvikle leveringsdyktigheten av tjenester.*

*Gjennom samarbeid vil kommunene være bedre i stand til å oppfylle krav og utnytte sine ressurser mer koordinert og effektivt. For samarbeidskommunene er det viktig å framstå som gode tjenesteleverandører med fokus på leveranse av **rett tjeneste til rett tid** og til **rett pris** og med **rett kvalitet**.*

Det er vedtatt fire felles strategiområder der ett av dem er:

Bolyst = bruker / innbyggerdialog

Følgende hovedmål er vedtatt for denne strategien:

1. Utvikle digitale tjenester for å gjøre kommunene attraktive og tilgjengelige gjennom digital dialog med fokus på innbyggerne og næringsliv
2. Samordning av tjenester regionalt for å styrke kompetansen og redusere sårbarheten. Gjennom samordning utvikle interessante fagmiljø

3. Ta i bruk velferdsteknologi for å oppnå økt trygghet, bedre kommunikasjon med brukerne og raskere flyt av pasientinformasjon

Fra enkel informasjon på nett til døgnåpen digital forvaltning

Storparten av offentlig sektor står overfor utfordringer med å komme seg fra passiv informasjonsformidling og enkle elektroniske tjenester (trinn 1 og 2) til å kunne tilby mere avanserte tjenester (trinn 3 og 4). Først da kan offentlig sektor og brukerne høste store gevinster av digitaliseringen.

Fosenkommunene er i dag plassert et sted mellom trinn 1 og trinn 2 i trappa nedenfor.

Visjon, prosjektmål, mandat og rammer

Samarbeidskommunene har vedtatt eKommunestrategi for Fosen – perioden 2012 til 2020.

eKommune **VISJON** for Fosen:

Nærhet gjennom digital samhandling

Med nærhet menes: til innbyggere og næringsliv, internt i egen kommune, mellom kommuner og mellom kommunene og regionnivået

eKommunestrategi for Fosen – **HOVEDMÅL:**

Kommunene på Fosen skal samarbeide om å tilby gode digitale tjenester til innbyggerne, næringsliv og andre samarbeidspartere

Mål /mandat for forprosjektet

Forprosjektet har som mål å legge grunnlaget for utvikling av neste generasjons Fosenportal, kjennetegnet med svært høy score på kvalitetskriteriene, høy grad av brukertilpasning og brukervedvirkning. Bruk av referansenettstedet LOS må vurderes.

Våre kommuneportaler (hjemmesider)) og Fosenportalen karakteriseres som statiske, lite nytenkende og lite ~~ub~~ -orientert. Vi ønsker å legge til rette for økt brukervedvirkning og digital dialog mellom kommunene på den ene siden og innbyggerne, næringslivet og andre samarbeidspartnere på den andre siden. I den forbindelse vil vi utvikle / skaffe oss teknologiske løsninger som understøtter slike kommunikasjonsformer samt jobbe med tilhørende organisasjonsutvikling.

A. Synliggjøre mulighetene for å gjøre kommunale tjenester på Fosen tilgjengelig digitalt gjennom:

- Elektronisk dialog: innbygger - kommune, næringsliv – kommune, andre offentlige og private organisasjoner – kommune, og mellom ansatte (Kommune = politikere og ansatte)
- Interaktivitet (chat, sms, blogg)
- Skape en integrert løsning som forenkler innbyggerens kommunikasjon med kommunen og kommunens behandling av henvendelser

- Beskrive hvordan gevinster kan hentes ut (gevinstrealiseringsplan – effektivitet, redusert sårbarhet, økt kvalitet, økonomi)
- B. Integrasjon og gjenbruk av data i eksisterende programvare (eksempelvis ePhorte, Agresso, Risk Manager, Visma, Profil, Proaktiv, Byggsøk, kartprogrammet). Dialog med andre relevante faggrupper.
- C. Fleksibilitet - ta høyde for teknologisk utvikling – nye funksjonalitet.
- D. Beskrive en organisatorisk tilnærming (hvordan gjør vi det sammen?)
- E. Digital signatur (for eksempel: MinId, BankId, en kommunal MinSide)
- F. Vurdere muligheten for felles intranett i regionen.
- G. Lage prosjektbeskrivelse som skal være beslutningsgrunnlag for etablering av hovedprosjekt, herunder også utarbeide kravspesifikasjon. Forprosjektet skal være grunnlag for finansieringssøknader både internt og ekstern finansiering.
- H. Målsettinger - felles for alle nett**
1. Heve kvaliteten på nettbaserte tjenester og oppfylle kravene i eNorge -planen og eKommune 2012, norge.no m.fl.
 2. Vektlegge god intern kommunikasjon som det viktigste grunnlaget for god ekstern kommunikasjon
 3. Gi driftsfordeler gjennom felles løsninger (eksempelvis Sak/arkiv - systemet og andre fagsystem)
 4. Tilstrebe gjenkjennbar struktur og interaksjonsdesign i alle nett
- I. Målsettinger – internet / hjemmeside**
1. Kommunene skal være ledende i Midt-Norge på bruk av digitale tjenester for kommunikasjon med publikum
 2. Kommunene har mål om å være digitalt tilgjengelige for innbyggerne 24/7 for relevante tjenester
 3. All offentlig informasjon og alt informasjonsmateriell skal være tilgjengelig på web (offentlig innsynsmodul / arkivsystem)
 4. Gi kommuner og andre samhandlingsløsninger mulighet til å ivareta egen identitet gjennom grafisk design
- J. Målsettinger – intranett**
1. Intranettet er for ansatte i kommunene
 2. Forbedre, effektivisere og systematiseres ansattes tilgang til informasjon og programvare
 3. Lette samarbeidet internt mellom deltakerkommunene, tjenestesentra og andre samarbeidsløsninger
 4. Legges til rette for etablering av delingskultur i organisasjonen (-e). Organisasjonsutvikling er et sentralt element i denne sammenhengen
- K. Målsettinger - ekstranett**
1. Gi innbyggerne og politikere tilgang til utvalgt informasjon via påloggingsfunksjon fra hjemmesiden
 2. Gi eksterne samarbeidsparter tilgang til relevant saksinformasjon og prosjektsamarbeid

Organisering av forprosjektet

Oppdragsgiver og prosjekteier: Styret for Fosen Regionråd

Styringsgruppe: Rådmannsgruppa

Prosjektgruppe: har fått i mandat å utarbeide forslag til beslutningsgrunnlag for etablering av et hovedprosjekt

Prosjektgruppas medlemmer er oppnevnt av Rådmannsgruppa etter forslag fra aktuell faggruppe eller samarbeidsforum, og er sammensatt slik:

- ⇒ 2 representanter fra Redaksjonsgruppa (som også dekker skjema/ tjenestebeskrivelser og kommunale servicekontor): Fredrik Stene og Erik Jakobsen
- ⇒ 1 representant for sak/arkivgruppa: Solfrid Lund
- ⇒ 1 representant for Økonomiforum: Gaute Krogfjord
- ⇒ 1 representant for Fosen IKT: Robert Karlsen (i tillegg har Rolf Braun deltatt)
- ⇒ Leder Info-Torget Ørland: Britt Brevik
- ⇒ Ansatterepresentant (tillitsvalgt): Unni Steen Torp

Referansegruppe:

Referansegruppe skal være diskusjonspartner og informasjonsformidler til prosjektgruppa. Denne har slik sammensetning:

- ⇒ En representant for hvert regionalt samarbeidsorgan (Oppvekstforum Fosen, Lederforum for helse, Økonomiforum, Personalforum, Teknisk)
- ⇒ En representant for hver av disse faggruppene: Kart/GAB, Skjema/tjenestebeskrivelser, Redaksjonsgruppa, IKT, Sak/arkiv, helse- og omsorgsprogram, Proaktiv
- ⇒ To tillitsvalgte (oppnevnt av tillitsvalgte)

Hver faggruppe / samarbeidsforum har oppnevnt en representant hver.

Prosjektleder:

Seniorrådgiver Harald S. Jensen

Prosjektleder har i samarbeid med prosjektgruppa ansvar for utarbeidelse av beslutningsgrunnlag for etablering av et hovedprosjekt.

Prosjektrådgivere:

Sør-Trøndelag fylkeskommune - eTrøndelag ved Asle Brustad, Pål Dahlø og Eistein Guldseth samt Jus- og innkjøpstjenesten v. Bjørn Henrik Hellandsjø har vært rådgivere for prosjektgruppa og prosjektleder.

NO v. Hilde Sætertrø har vært rådgiver ifm. deres pilotprosjekt «Innovative offentlige anskaffelser»

Nasjonale føringer for offentlige nettsteder

Det er mange aktører på nasjonalt nivå som legger føringer og stiller krav til kommunenes IKT-utvikling. KS (Kommunesektorens organisasjon) sitt program KommIT har utviklet «Digitaliseringsstrategi 2013–2016 for kommuner og fylkeskommuner» FAKS – Felles Arkitektur i Kommunal Sektor er også et viktig dokument som man må forholde seg til. DIFI (Direktoratet for forvaltning og IKT) utarbeider nasjonale føringer for IKT. Mye av disse er grundig dokumentert i Standardiseringsportalen. Videre er det trådt i kraft en egen forskrift om universell utforming som det må tas hensyn til.

Det er derfor laget et eget vedlegg til dette prosjektdokumentet som beskriver en del av de sentrale føringene som er relevante for prosjektet.

Trender

Utviklingen innen digital teknologi går svært fort, og mye av det vi omgir oss med i dag var det ingen som kunne gjette på for 5 år siden. Samtidig er det mange eksempler på teknologier som fortsatt har stor anvendelse til tross for dystre spådommer om det motsatte. Vi må derfor anta at dette fortsetter og at det er vanskelig å si hvordan teknologibildet ser ut om noen år. Vi kan se noen trender, som for eksempel sosiale medier, skybaserte tjenester og håndholdte enheter. Men teknologiutviklingen er imidlertid mer preget av sprang og retningsskifter enn av trender. For kommunene på Fosen vil det være viktig å kunne forholde seg til utviklingen på en effektiv og formålstjenlig måte. Dette omfatter både oppmerksomhet på den teknologiske utviklingen samt oppmerksomhet på nye tjenester og ny arbeidsprosesser som konsekvens av ny teknologi og endret teknologibruk. I dette ligger også en oppmerksomhet forventningene til unge voksne og hva dette innebærer av nye krav til tjenesteleveranser.

Kommunikasjonsstrategi

Det er ikke utarbeidet noen felles kommunikasjonsstrategi for samarbeidskommunene. Av kommunene har Rissa utvikla en egen informasjonsstrategi. Både Ørland og Bjugn har en strategi, men begge sier at den krever oppdatering og utvikling.

Styret har vedtatt Informasjon - og forankringsstrategi for Fosen Regionråd. I mangel av et dokument som gjelder kommunene i fellesskap, kan målformuleringene i den regionale strategien tilpasses kommunene og legges til grunn i prosjektet *Døgnåpen forvaltning*.

Kommunikasjonsmål:

- ⇒ *Informasjon fra kommunene til innbyggerne skal gjøres tilgjengelig for flest mulig gjennom bruk av konvensjonelle informasjonskanaler som avis, radio, TV og digitale kanaler som Facebook, Fosenportalen osv.*
- ⇒ *Innbyggerne på Fosen skal bli de best informerte innbyggerne i Midt-Norge med størst innflytelse på avgjørelser i sitt lokalmiljø.*
- ⇒ *Bruk av åpne digitale samhandlingsflater som for eksempel sosiale medier skal gjøre kommunikasjon og samhandlingen mellom kommunene og innbyggerne enklere.*

Det er forutsatt at det som et ledd i prosjektet **Døgnåpen digital forvaltning** bør utvikles en felles informasjonsstrategi/kommunikasjonsstrategi for Fosenkommunene.

Nåsituasjon og utfordringbilde beskrevet av kommunene

Det ble for ca. 10 år siden etablert felles hjemmesideløsning for Fosenregionen. Det er ulik vektlegging av hjemmesida i kommunene. Lovkrav om tjenestebeskrivelser er for eksempel på langt nær oppfylt.

I arbeidet med å utvikle eKommunestrategi for Fosen er det i samtlige kommuner påpekt behov for videreutvikling og fornying av hjemmesidene. Toveis digital kommunikasjon mellom kommunene og innbyggerne er ikke utvikla. Innbyggerne har begrensa innsyn i saksbehandling via nett. (Ørland og Bjugn har denne funksjonen pr i dag (innsynsmodul i ephorte).

I forbindelse med utviklingen av felles eKommunestrategi har kommunene beskrevet sine viktigste utfordringer slik:

Kompetanseutfordringene

Kommunene peker på at den samlede kompetansen som finnes i regionen ikke utnyttes godt nok på tvers av kommunegrenser og på tvers av fagområder. De av årsaken kan ligge i at det i dag ikke finnes gode nok felles digitale samhandlingsløsninger. Det påpekes også at man ikke stiller krav til digital kompetanse ved ansettelse av medarbeidere. En annen utfordring er at man i for liten grad utnytter det potensialet som ligger i systemer som allerede er i bruk. Det fremheves også at brukerterskelen i mange fagsystemer er for høy for brukere som ikke bruker dem ofte/daglig.

Bruker/innbyggerutfordringene

Dagens generasjon av hjemmesider har få muligheter for toveis kommunikasjon mellom eksterne brukere og kommunens tjenesteytere. Det gjør at man i liten grad kan kommunisere digitalt med kommunene både innenfor og utenfor ordinær åpningstid.

Det påpekes også at kommunene i liten grad har tatt i bruk muligheter som ligger i anvendelse av velferdsteknologi for å bedre innbyggernes livskvalitet.

Organisasjonsutfordringene

Hovedutfordringen med dagens organisering er at det er uklare retningslinjer rundt valg av IKT-løsninger. Grenseoppgangen mellom Fosen IKT og de som bestiller og skal ha nytte av systemene er ikke tilstrekkelig beskrevet. Hvem som har ansvar for hva, og hvordan saksgangen skal være fra et behov melder seg og frem til beslutning om anskaffelse og implementering er pr. i dag for løst definert.

Det er også for utydelig struktur på hvilke prosesser som skal gjennomgås ved innføring av nye eller endringer i eksisterende IKT-systemer. Videre oppleves det at det er for lite fokus på arbeidsprosessanalyse, arbeidsprosessforbedring og organisasjonsutvikling i denne forbindelse.

Teknologiutfordringene

Kommunene og Fosen IKT peker på at det er en stor utfordring å holde seg oppdatert på de teknologiske mulighetene som byr seg i markedet til enhver tid.

Det må jobbes videre med integrasjon mellom fagsystemer. I dag blir ofte samme opplysninger registrert i flere systemer uten at de er koblet sammen. Dette gjelder både internt mellom systemene i kommunen(e) og mellom kommunen(e) og eksterne systemer.

Helse og omsorg pekes på som det området hvor det er størst behov for sikker og stabil heldøgns tilgang til systemene via sikre og stabile nettverk med tilstrekkelig kapasitet. Dette er en utfordring

som det vil være meget krevende for enkeltkommuner å ivareta. Videre er det en utfordring å holde seg oppdatert på de muligheter som finnes mht. praktisk anvendelse av velferdsteknologi.

Framdriftsplan

Innføring av fullt trippelnett (Internett, intranett og ekstrasnett) for kommunene i regionen er et løp som kommer til å ta minst 3 år fra oppstarttidspunktet. Det er avgjørende viktig at hovedprosjektet får den tiden og økonomiske ressurser som trengs for å komme i mål. Det kreves en endringsprosess i organisasjonene og mange avklaringer som må gjøres før vi er i mål.

Faseinndeling

FASE 1 (2013 og 2014)

- Avklare hvilke nye eksterne kommunale tjenester som skal digitaliseres
- Foreta en enkel brukerundersøkelse på hvilke tjenester innbyggerne ønsker digitalisert
- Arbeidsprosessanalyser og gevinstrealiseringsplan (pr. valgt tjeneste)
- Utforme og kunngjøre endelig kravspesifikasjon og konkurransegrunnlag
- Foreta innkjøp
- Installasjon
- Evt. konvertering / implementering av gammel løsning i ny løsning
- Implementering av valgte tjenester som skal digitaliseres
- Opplæring og organisasjonsutvikling

FASE 2 (oppstart 2015)

- Ekstrasnett
- Intranett

Milepæler

En milepæl er nådd når

(Fase 1)

- endelig kravspesifikasjon og konkurransegrunnlag er ferdig
- dialogkonferanse gjennomført
- budsjett er behandlet og økonomiske rammer er avklart
- kravspesifikasjon og konkurransegrunnlag er ferdigstilt
- utlysning er gjennomført
- utvelgelsesprosess og valg av leverandør er gjennomført
- kontrakt med leverandør er signert
- installasjon og implementering er startet
- hjemmesider er satt i produksjon

(Fase 2)

- ekstranett er satt i produksjon
- intranett er satt i produksjon

Etter fase 2 er det et mål å være på trinn 3 i trappa.

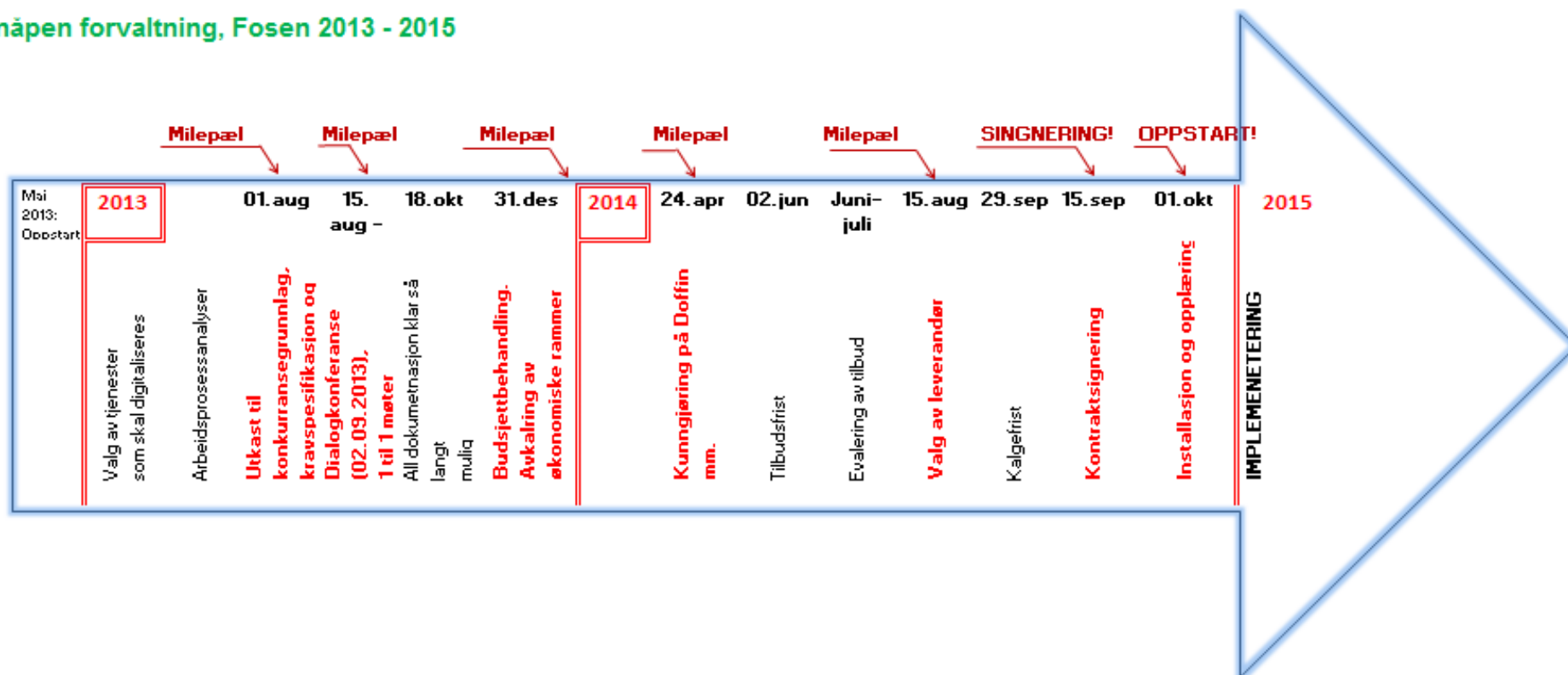

Overordnet framdriftsplan, fase 1

FRISTER – FRITT I FORHOLD TIL LOV OG FORSKRIFT	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurransgrunnlag • Kravspesifikasjon • Prisskjema 	Ferdig 1. august 2013
	Budsjettbehandling FR starter	25. august 2013
	Markedsengasjement: <ul style="list-style-type: none"> • Dialogkonferanse (16.10.2013) • En til en møter • Håndtere info internt 	15. august – 15. november 2013
	All dokumentasjon klar (så langt mulig)	1. november 2013
	Budsjettbehandling (kommunene) – avklare økonomiske rammer	31. desember 2013
TIDSPLAN – BUNDET I FORHOLD TIL LOV OG FORSKRIFT	Kunngjøring: <ul style="list-style-type: none"> • Tilbudsutforming • Konferanse • Spørsmål / svar 	24. april 2014
	Tilbudsfrist	2. juni 2014
	Evaluering	Juni 2014
	Valg av vinner	15. august 2014
	Klagefrist	28. august 2014
	Kontraktsignering	15. september 2014
	Tilbudets vedståelsesfrist	3. oktober 2014
	Oppstart installasjon og opplæring	1. oktober 2014

Overordnet framdriftsplan – grafisk

Døgnåpen forvaltning, Fosen 2013 - 2015

Arbeidsprosessanalyser/prosessforbedringer og gevinstrealiseringsplan

Det vil være nødvendig å kartlegge dagens arbeidsmetoder for å ivareta alle ledd i en arbeidsprosess (jfr. bl.a. aktivitet 2 og 3 i vedlegg 3, Prinsipper for gevinstrealisering). Resultatet gir grunnlag for å se på mulige forbedringer og design av nye arbeidsmetoder. Dette må gjennomføres for hver enkelt prosess som skal digitaliseres. Ansvaret for iverksetting og gjennomføring av disse prosessene ligger hos Rådmannsgruppa. Sør-Trøndelag fylkeskommune vil bidra med metode og gjennomføring av denne type prosesser.

Metode, gevinstrealisering:

Forenklet versjon av DIFI - prosjektveiviseren.no

Se [maldokument](#)

Matrise:

Beskrivelse av gevinster									
Gevinst nr.	Gevinst tittel	Beskrivelse	Type (økonomisk eller ikke økonomisk)	Verdi	Måleenhet	Gevinsteier i linjen	Hvor realiseres gevinsten, ansvarlig for realisering	Startdato for uttak av gevinster	Sluttdato for uttak av gevinster
1									
2									

Mht. Risnipper for gevinstrealisering for dette prosjektet vises til vedlegg 3.

Gevinstrealiseringsplan finnes som eget xel -dokument i egen mappe i prosjektdokumentene på Skydrive.

Risikovurdering

Det skal gjennomføres en enkel risikoanalyse knyttet til gjennomføring av prosjektet.

Matrise:

Mulig hendelse	Sannsynlighet	Konsekvens	Årsak	Forebyggende tiltak	Kommentar

Sannsynlighetsgraderinger:

- Lav
- Moderat
- Høy
- Svært høy

Konsekvens:

- Beskrives skriftlig

Prosjektkostnad:

	2014	2015	2016	Totalt
Kjøp av varer og tjenester (eks. mva)	4 000 000	1 500 000	500 000	6 000 000
Prosjektledelse	600 000	750 000	750 000	2 100 000
Interne lønnskostnader 1)	500 000	1 250 000	1 250 000	3 000 000
Sum prosjektkostnad	5 100 000	3 500 000	2 500 000	11 100 000

1) 6000 timer à kr. 500

Planlagt finansiering:

	Beløp i prosjektperioden
Skjønnstilskudd FMST og FMN	3 000 000
Deltakerkommunene (Interne lønnskostnader)	3 000 000
Deltakerkommunene (Investeringsbudsjettet)	4 800 000
Annen finansiering – STFK	300 000
Sum	11 100 000

Fordeling av investeringskostnader – kommuner (60 % fast og 40 % etter folketall pr. 1.1.2013)

Kommune	Innbyggertall pr. 1.1.2013	Fast 60 %	Innbyggerfordeling 40 %	Totalt 2014
Ørland	5 155	411 429	392 046	803 475
Rissa	6 652	411 429	505 896	917 324
Bjugn	4 665	411 429	354 781	766 210
Åfjord	3 237	411 429	246 179	657 608
Roan	996	411 429	75 747	487 176
Osen	1 010	411 429	76 812	488 241
Leksvik	3 531	411 429	268 538	679 967
I alt	25 246	2 880 000	1 920 000	4 800 000

Vedleggsoversikt

1. Den definisjoner
2. Prinsipper for gevinstrealisering
3. Konkurransgrunnlag (vedlegges ikke skjønsmiddelsøkningen)
4. Kravspesifikasjon (vedlegges ikke skjønsmiddelsøkningen)
5. Sentrale krav og føringer (vedlegges ikke skjønsmiddelsøkningen)

Vedlegg nr. 1 - Noen definisjoner

❖ **Internettportal eller hjemmeside:**

Område med informasjon og funksjonalitet som er tilgjengelig for publikum og ansatte gjennom verdensveven (www). Alle har tilgang til å lese innholdet og benytte funksjonaliteten som legges tilgjengelig. Bare noen få personer produserer og vedlikeholder innholdet. Disse personene må ha tilgang til verktøyet (programvaren) for dette. Krever liten eller ingen brukeradministrasjon – bare tilgangsrett for de som trenger det.

❖ **Intranett.**

Et system som tilsvarer hjemmeside eller portalen, men her skal alle ansatte ha tilgang både til å lese, produsere og vedlikeholde innhold. Normalt er det ingen tilgang for publikum eller brukere utenfor bedriftens interne nettverk. I intranett er det tilgangsstyring på informasjonen. Det betyr at den enkelte ansatte plasseres i en eller flere rettighetsgrupper, og alt innholdet kobles også mot disse gruppene. Alle har ikke nødvendigvis rettigheter til å se eller gjøre alt over hele nettstedet. På denne måten er det også mulig å styre tilgang til innhold og funksjoner i intranettet ut fra hvilke oppgaver eller funksjoner den enkelte ansatte eller gruppe av ansatte har. Informasjon om den enkelte ansatte ligger enten i en database i selve nettverktøyet eller i annen database internt i bedriften.

Intranett er i tillegg til å være et sted for formidling av informasjon også et sted hvor verktøy og hjelpemidler den enkelte ansatte trenger i jobben sin gjøres tilgjengelig på enklest mulig måte.

❖ **Ekstranett**

Et tilsvarende system som intranett gjennom at du først får tilgang til innholdet etter at du har oppgitt hvem du er. Pålogging kan skje fra hjemmesiden. Alle som skal ha tilgang til ekstranettet må være registrert som brukere først – en form for brukeradministrasjon er nødvendig. I ekstranett kan legges informasjon som ikke er allment tilgjengelig og brukes i mange sammenhenger for å gi tilgang til mer intern informasjon overfor samarbeidspartnere, kunder, leverandører, politikere og andre. For kommuner kan ekstranett benyttes for å gi tilgang til utvalgt informasjon i intranett som ansatte får tilgang til fra hjemmePC for kunder, leverandører og samarbeidspartnere, f.eks. ved prosjektarbeid som omfatter eksterne medarbeidere/ deltaker, for politikere hvis en ønsker å strukturere utvalgt informasjon til dem ut over det som ligger tilgjengelig via hjemmesiden.

❖ **Generelt om portaler**

For mest mulig å effektivisere arbeidet med produksjon, vedlikehold og strukturering av innhold har de fleste virksomheter et intranett i bunnen hvor all informasjon administreres. Utvalgte deler av denne informasjonen ”krysspubliseres” slik at den også gjøres tilgjengelig i ekstranett eller hjemmesiden avhengig av hva slags informasjon det er snakk om eller hvilken målgruppe informasjonen har. Et informasjonselement skal bare finnes ett sted en gang. Er det behov for å gjøre informasjonen tilgjengelig flere steder eller i andre sammenhenger gjøres det ved krysspublisering eller vha. lenker – aldri gjennom kopiering. Ved kopiering av informasjonselementer får en fort en umulig oppgave når innhold oppdateres – å få med oppdatering flere steder.

Vedlegg nr. 2 - prinsipper for gevinstrealisering

Fra utredningen om eFagråd og regional eKoordinator: e Forvarningsprosjekter og gevinstrealisering – utvikling av målemetoder

A. Kompetanseområder som bidrar til å øke gevinstrealiseringsevnen

- Gevinstplanlegging – evne til effektivt å identifisere og kvantifisere forventede resultater av IKT utviklingsprosjekter og planlegge hvordan resultatene skal bli oppnådd
- Gevinstleveranse – evne til å designe og gjennomføre de organisasjonsmessige endringer som er nødvendige for å realisere alle gevinstene som er spesifisert i gevinstrealiseringsplanen
- Gevinstevaluering – organisasjonens evne til effektivt å vurdere prosjekters suksess, oppnådde gevinster og identifisering av måter og tiltak som kan føre til at ytterligere gevinster kan realiseres
- Gevinstutnyttelse – anvendelse av praktiske tilnærminger som er nødvendige for å realisere gevinster fra bruken av IKT-løsninger gjennom hele deres livssyklus

B. Viktige prinsipper for gevinstrealisering

Godt arbeid med gevinstrealisering betinger en god forståelse av hvordan IKT kan tilføre organisasjoner verdi.

Prinsipp nr. 1:

IKT har ingen verdi i seg selv, men gevinster kan realiseres når IKT brukes effektivt og lar virksomheter gjøre ting på nye måter.

IKT kan fungere som en katalysator for endringer ved at ny teknologi gjør det mulig å løse oppgavene på nye og mer hensiktsmessige måter.

Prinsipp nr. 2:

Gevinster av IKT-investeringer er mer enn rasjonalisering.

Nytte av IKT er et bedre begrep enn økonomisk gevinst fordi det kan bidra til bedre publikumsservice, bedre informasjonstilgang, bedre tjenestekvalitet, sikrere behandling o.s.v.

Prinsipp nr. 3:

Aktiv ledelse er nødvendig for å oppnå gevinster.

En dyktig leder er viktig for å sikre at man opprettholder fokus, passer på fremdriften, foretar nødvendig koordinering og vurderer kvalitet på prosjektet underveis. Leder må også håndtere avvik fra prosjektplanen og ta tak i hindringer og problemer som oppstår underveis.

Prinsipp nr. 4:

Det er ledelsens ansvar å realisere gevinster fra IKT - investeringer.

Det er en sentral forutsetning at den strategiske ledelsen og teknologiledelsen samarbeider om å definere og utvikle e-forvaltningsprosjekter. Den strategiske ledelsen har ansvaret for at forventede gevinster blir realisert. Et vellykket prosjekt involverer også berørte medarbeidere.

Prinsipp nr. 5:

IKT - prosjekter er organisasjonsutvikling.

Ny IKT og oppgradering av eksisterende system bringer ofte ny funksjonalitet og nye muligheter til organisasjonen. Teknologit utvikling krever derfor organisasjonsutvikling.

Prinsipp nr. 6:

Alle prosjekter gir resultater, men ikke alle resultater er gevinster.

For at et resultat skal være en gevinst må man kunne si hvem som har nytte av det, og hvilken nytte de får.

C. Gevinstrealiseringsprosessen

For å få til en godt forankret prosess som skal lede til å realisere gevinster, gjennomføres et sett med arbeidsoppgaver.

Aktivitet 1: Definer behov for endring og overordnet målsetning med endringen (ny arbeidsmåte)
En kort beskrivelse av bakgrunnen for at det settes i gang et endringsprosjekt. Beskrivelsen vil gjøre det enkelt å spesifisere hovedmålsetningen med endringen.

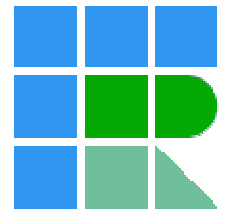
Aktivitet 2: Kartlegg nå-situasjonen
En slik beskrivelse er viktig for å kunne si noe om forbedringspotensialet. Den er også viktig med tanke på å måle i etterkant om tiltakene man satte inn faktisk hadde noen effekt.

Aktivitet 3: Beskriv ønsket situasjon
Beskrive hva som må til for at man skal nå den overordnede målsetningen i prosjektet. Risiko vurderes samtidig.

Aktivitet 4: Utarbeid kommunikasjonsplan
Ethvert endringsprosjekt er avhengig av god og riktig kommunikasjon for å oppnå best mulig resultat. Derfor utarbeides det en enkel kommunikasjonsplan (jfr. regionrådets informasjons- og forankringsstrategi). Planen beskriver hvem som trenger målrettet informasjon.

Aktivitet 5: Avklare hvem som har ansvaret for at gevinster realiseres
Når forventede gevinster er beskrevet må det gjøres noen grep for å sikre at det arbeides målrettet mot å hente ut de forventede gevinstene. Hvem som har ansvaret for at de enkelte gevinster realiseres må avklares.

Aktivitet 6: Følge opp gevinstplan og korriger underveis
En plan eller en analyse fordrer at de som skal sørge for at gevinstene realiseres har "eierskap" til den.

NOTAT

Dato: 24. januar 2014
Til: Rådmannsgruppen / styringsgruppen
Skrevet av: Asle Brustad og Harald S. Jensen

PROSJEKTET DIGITAL DØGNÅPEN FORVALTNING PÅ FOSEN – ORIENTERING TIL RÅDMANNSGRUPPA

A. Innledning

I de fleste møtene i Rådmannsgruppa i 2013 er det blitt orientert om status og framdrift i prosjektet «Digital Døgnåpen forvaltning på Fosen», siste gang i møte den 18. oktober 2013. Det ble da spesielt fokusert på dialogkonferansen med interesserte leverandører som ble gjennomført den 16. oktober 2013 og erfaringene derfra.

Rådmannsgruppa var enig om at prosjektet må ha stort fokus framover og at det er viktig å se på dette som er organisasjonsprosjekt. I den forbindelse ble det vedtatt at en representant for personalsjefene skulle tiltre prosjektgruppa (i utgangspunktet ble Arild Risvik valgt, men han ble i møte den 29.11.2013 erstattet av Ogne Undertun). Videre ble ass.rådmann Geir Are Nyeng valgt til å representere Rådmannsgruppa i prosjektgruppa. Øvrige konklusjoner som ble trukket av Rådmannsgruppa den 18. oktober 2013 var:

- *Viktig at rådmennene sørger for å innarbeide dette i budsjett og presentere det for politikerne.*
- *Rådmannen må også sørge for å presentere dette i egen organisasjon og sørge for at ansatte bidrar i prosessen.*

Punktene B, C og D nedenfor her utdrag fra blogg tilhørende eTrøndelag.

B. Kort om NHO leverandørprosjektet

KS (Kommunesektorens organisasjon) og NHO (Næringslivets hovedorganisasjon) har gått sammen om å etablere et 5-årig «Nasjonalt program for leverandørutvikling». Programmet skal bidra til at offentlige anskaffelser i større grad stimulerer til innovasjon og verdiskaping. Regionalt Program for Leverandørutvikling bygger på det Nasjonale, og drives av NHOs Trøndelagsavdeling. Sør-Trøndelag fylkeskommune er en av fire partnere i det regionale programmet.

NHO Trøndelag har gjort følgende vurdering av prosjektet Digital døgnåpen forvaltning som pilotprosjekt:

«Regionalt Program for Leverandørutvikling betrakter Fosen Regionråds anskaffelse «FOSENPORTALEN» som et aktuelt pilotprosjekt fordi utviklingsmuligheten er høy for kommunene, behovet for kunnskap om hva leverandører kan tilby, og mulige løsninger, er høyt (endringer skjer fort), viljen til å gjennomføre en innovativ anskaffelse er tilstede og forankret i strategi og ledelse, en engasjert prosjektleder/koordinator er på plass, anskaffelsen er interessant fordi det er flere kommuner som går sammen om en anskaffelse, og målsettingene er høye som vil kunne stimulere leverandørene til utvikling. Målet er å implementere løsninger som på en innovativ måte leverer digitale kommunale tjenester til befolkningen, og som har bidratt til å modernisere og effektivisere kommunene.»

Dialogaktivitetene i forkant av anskaffelsen skal bidra til å utvikle en så god kravspesifikasjon som mulig. Framgangsmåten skal gjøre Fosen Regionråd bedre rustet til å gjennomføre selve anskaffelsen og ta riktige beslutninger. Gjennom en god før-anskaffelsesprosess vil kommunene også oppnå bedre forståelse for egne behov, og samarbeidet kommunene imellom rundt IKT vil også bli tydeligere.

C. Innovativ offentlig anskaffelse i Fosenregionen – Dialogkonferansen

Et hovedmål med dagen var å gi leverandørene best mulig informasjon om de muligheter og utfordringer Fosenregionen står overfor, og hvordan man ser for seg at en portalløsning skal bidra til å utnytte muligheter og løse utfordringer.

I alt var det 13 leverandører som hadde meldt seg på og var til stede i salen, noe vi opplever som et svært positivt antall, og i overkant av hva vi hadde turt å håpe på. I alt møtte det 18 personer fra leverandørsiden. Fra egne rekker stilte prosjektkommunene med 22 deltaker, bredt representert med rådmenn (som representerer styringsgruppen), prosjektleder, prosjektrådgivere og prosjektgruppe som representanter for de fleste tjenesteområder.

Fra Sintef – avdeling for nettbaserte systemer og tjenester hadde vi invitert seniorforsker Asbjørn Følstad for å snakke om «Brukervennlig digitalisering av offentlig sektor». Interessant og tankevekkende for både kommuner og leverandører. *Mantra: Gjør det enkelt!* Det er en av de viktigste suksessfaktorene for å få brukerne til å ta tjenestene i bruk.

Kun den siste halve timen var satt av til spørsmål og kommentarer fra leverandørene. Dette var et bevisst valg siden det som siste ledd i dialogprosessen er lagt opp til "1-til-1-møter" med de leverandørene som ønsker det. Opplegget her er at de i fortrolighet får anledning til å presentere sine tanker og løsninger uten konkurrenter til stede.

Noe av intensjonen med dialogkonferansen var også at leverandørene skulle få kjennskap til hverandre for evt. å knytte videre kontakt med tanke på mulig samarbeid. Denne leveransen kommer til å favne bredt fra avanserte teknologiske løsninger til arbeidsprosess- og organisasjonsutvikling. Det burde derfor være potensial for samarbeid mellom flere typer leverandører.

For Fosenregionen har hele dialogprosessen til hensikt å gi en best mulig oversikt over hva som finnes av muligheter i markedet, for på denne måten heve kvalitet og treffsikkerhet i kravspesifikasjonen som er under utvikling.

I en blogg skriver eTrøndelag ved Asle Brustad: vi vil berømme både Fosenregionen for å gå nye veier, NHO Midt-Norge for å bruke portalprosjektet som et konkret pilotprosjekt og leverandørene for at de ser potensialet i denne typen prosesser og setter av tid og ressurser til å delta.

D. Innovativ offentlig anskaffelse i Fosenregionen: "En-til-en-møter" og erfaringer så langt

Etter gjennomført dialogkonferanse 16. oktober var det nå opp til leverandørene om de ville gå i nærmere dialog med prosjektledelsen i prosjektet *Digital Døgnåpen Forvaltning Fosen* (DDF). Til vår glede var det i alt 13 leverandører som meldte sin interesse. Vi gjennomførte 2-timers møter med hver enkelt av dem, 11 i uke 50 og de siste 2 i uke 51 – 2013. Det ble mao. et tett løp inn mot jul!

Hvilke erfaringer har vi så gjort i løpet av dialogperioden?

Vi møtte godt forberedte leverandører med god kompetanse innenfor sine satsningsområdet. Etter endt løp utkrystalliserte det seg noe som kan se ut til å bli en 3-deling av prosjektet:

- a) Kommunikasjonsstrategi
- b) Arbeidsprosessanalyse
- c) Portalløsning.

Den første erkjennelsen vi gjorde var at det er avgjørende nødvendig å ha en kommunikasjonsstrategi på plass så tidlig som mulig, helst før vi foretar den endelige utformingen av kravspesifikasjonen. En del av leverandørene viste at de har god kunnskap om kommunal tjenesteproduksjon, og har gode metoder for å velge ut tjenester som det kan være hensiktsmessig å digitalisere, mens en del leverandører hadde liten eller ingen konkret erfaring fra kommunal sektor. For å kunne forbedre en tjenesteleveranse er det også viktig å jobbe med arbeidsprosesser:

1. kartlegge arbeidsprosessen slik tjenesten leveres pr. i dag
2. utforme en prosess slik man kunne ønske at den skulle leveres

- tilpasse ønsket prosess til realiteter som lover og forskrifter (gjerne beskrive hvilke hindringer disse legger for en rasjonell arbeidsprosess), organisatoriske muligheter, teknologiske muligheter mm.

Gevinstrealisering: gjennom arbeidsprosessarbeidet vil man avdekke gevinstmuligheter og potensial. Disse må innarbeides i en gevinstrealiseringsplan som beskriver gevinsten, hvor den skal tas ut, hvem som er ansvarlig for gevinstuttak og når den skal realiseres. Her regner vi med å bruke metodikken som KommIT har utviklet i sin «[Gevinstkokebok](#)» med tilhørende maler.

Vårt generelle inntrykk etter de innledende rundene er at det er få – om noen – som har tilstrekkelig spennvidde til å levere alle nødvendige tjenester. Dette er erfaringer vi vil ta med oss videre i prosjektutføringen.

E. Oppfølging av prosjektgruppa – veien videre

Prosjektgruppa hadde arbeidsmøte den 9. januar 2014 hvor hovedoppgaven var gjennomgang og oppdatering av forprosjektbeskrivelsen og anbudsokumentasjonen (konkurransesgrunnlaget og kravspesifikasjonen). Hovedkonklusjonene i møte ble:

Vi vil foreslå at anbudsinnhentingene deles opp i tre (evt. fire) separate deler:

1. Anbud utarbeidelse av Kommunikasjonsstrategi:

- Kommunikasjonsplattform
- Medie- / kanalstrategi
- Profil- / designhåndbok

2. Anbud utarbeidelse av Arbeidsprosesstrategi:

- Finne prosesser
- Analyse prosesser
- Digitaliseringsprosesser
- Gevinstrealiseringsplan

3. Anbud ny portalløsning

4. Evaluering av oppnådd resultat (2 – 3 år etter iverksetting) ?

Pkt. 4 må det tas standpunkt til hvordan det skal gjennomføres på et senere tidspunkt.

Framdriftsplan:

Med utgangspunkt i forslaget om å splitte anbudsinnhentingene i tre separate anbud fikk prosjektledelsen i oppgave å utarbeide en ny / revidert framdriftsplan. Denne må bygge på forutsetningene om at innholdet i A. Kommunikasjonsstrategi og B. Arbeidsprosesstrategi vil være premissleverandører til kravspesifikasjonen til selve Portalløsningen.

Oppgave:	Ansvarlig:	Ferdig:	Kommentarer:
Kommunikasjonsstrategi	Eistein / Harald	10.5.2014	Må være ferdig i god tid før tilbudsfristens utløp (portalløsningen)
<u>Anbudsbeskrivelse:</u> <ul style="list-style-type: none"> Kommunikasjonsplattform Medie- / kanalstrategi Profil- / designhåndbok 	Eistein	15.2.2014	Anskaffelsen følger regler for offentlig anskaffelse etter forskriftens del 1 (anskaffelser under kr. 500.000)
Valg av mulige anbydere		15.2.2014	Minimum 3 mulige leverandører
Kunngjøring:		15.2.2014	
Tilbudsfrist:		28.2.2014	

Oppgave:	Ansvarlig:	Ferdig:	Kommentarer:
Valg av leverandør inkl. leverandørenes presentasjon av oppdragsforståelsen (1 time på hver, gjennomføres i uke 10)		07.3.2014	(Valget foretas av: Asle, Eistein, Bjørn Henrik, Harald)
Klagefrist:		21.3.2014	
Signering av kontrakt:		24.3.2014	
Iverksetting av prosjekt:		24.3.2014	
Prosjekt ferdigstilt – overleveres hovedprosjektet (portal)		10.5.2014	Kommunikasjonsstrategien "leverer" premisser til portalløsningens kravspesifikasjon

Oppgave:	Ansvarlig:	Ferdig:	Kommentarer:
Arbeidsprosesstrategi	Asle / Harald	10.5.2014	Må være ferdig før anbudsutlysning (portalløsningen)
Spørreundersøkelse (internt og eksternt – digitalisering av tjenester)	Eistein	25.2.2014	Må være ferdig før anbudsfristens utløp (28.2.2014)
<u>Anbudsbeskrivelse:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Finne prosesser • Analysere prosesser • Bistand til iverksetting av digitalisering av valgte tjenester 	Asle	15.2.2014	Anskaffelsen følger regler for offentlig anskaffelse etter forskriftens del 1 (anskaffelser under kr. 500.000)
Valg av mulige anbydere		15.2.2014	Minimum 3 mulige leverandører
Kunngjøring:		15.2.2014	
Tilbudsfrist:		28.2.2014	
Valg av leverandør inkl. leverandørenes presentasjon av oppdragsforståelsen (1 time på hver, gjennomføres i uke 10)		07.3.2014	(Valget foretas av: Asle, Eistein, Bjørn Henrik, Harald)
Klagefrist:		21.3.2014	
Signering av kontrakt:		24.3.2014	
Iverksetting av prosjekt:		24.3.2014	
Prosjekt ferdigstilt – overleveres hovedprosjektet (portal)		10.5.2014	Arbeidsprosesstrategien "leverer" premisser til portalløsningens kravspesifikasjon

Oppgave:	Ansvarlig:	Ferdig
Fosenportalen – ny portalløsning	Harald	(justert 16.1.2014)
TIDSPLAN – IKKE BUNDET AV LOV OG FORSKRIFT	Markedsengasjement: <ul style="list-style-type: none"> • Dialogkonferanse (16.10.2013) • En til en møter (uke 50 og 51) • Håndtere info internt 	Harald, Asle, Eistein, Bjørn Henrik 15.08 til 15.12 2013
	All dokumentasjon klar: <ul style="list-style-type: none"> • Forprosjektbeskrivelse • Konkurransesgrunnlag • Kravspesifikasjon • Prisskjema 	Prosjektgruppa, Harald, Asle, Eistein, Bjørn Henrik 20. 06.2014
	Budsjettbehandling (kommunene) – avklare økonomiske rammer	Rådmennene 31.12.2013

Oppgave:		Ansvarlig:	Ferdig (justert 16.1.2014)
TIDSPLAN - BUNDET I FORHOLD TIL LOV OG FORSKRIFT	Kunngjøring:	Harald, Bjørn Henrik	30.06.2014
	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbudsutforming • Konferanse • Spørsmål / svar 		
	Tilbudsfrist		5.09.2014
	Evaluering	Prosjektgruppa, Harald, Asle, Eistein, Bjørn	05.09 – 19.09.2014
	Valg av vinner	Rådmannsgruppa	26.09.2014
	Klagefrist		10.10.2014
	Kontraktsignering		13.10.2014
	Tilbudets vedståelsesfrist		13.10.2014
	Oppstart hovedprosjektet		15.10.2014

F. Kostnadsoverslag og finansieringsplan – status

Prosjektkostnad:

	2014	2015	2016	Totalt
Kjøp av varer og tjenester (eks. mva)	4 000 000	1 500 000	500 000	6 000 000
Prosjektledelse	600 000	750 000	750 000	2 100 000
Interne lønnskostnader (6000 timer à kr. 500)	500 000	1 250 000	1 250 000	3 000 000
Sum projektkostnad	4 800 000	3 500 000	2 500 000	11 100 000

Planlagt finansiering:

	Budsjett	Kommentarer:
Skjønnstilskudd FMST og FMNT	3 000 000	Søkt om, men ikke innvilget
Deltakerkommunene (Interne lønnskostnader)	3 000 000	Nødvendig prosjekttid må frigjøres i kommunene
Deltakerkommunene (Investeringsbudsjettet)	4 800 000	Budsjettert av kommunene?
Annen finansiering – STFK	300 000	Deltakelse i prosjektrådgiving finansiert av STFK
Sum	11 100 000	Prosjektet mangler sannsynligvis p.t. kr. 3,0 mill for å være fullfinansiert

Fordeling av investeringskostnader – kommuner (60 % fast og 40 % etter folketall pr. 1.1.2013)

Kommune	Innbyggertall pr. 1.1.2013	Fast 60 %	Innbygger- fordeling 40 %	Totalt 2014
Ørland	5 155	411 429	392 046	803 475
Rissa	6 652	411 429	505 896	917 324
Bjugn	4 665	411 429	354 781	766 210
Åfjord	3 237	411 429	246 179	657 608
Roan	996	411 429	75 747	487 176
Osen	1 010	411 429	76 812	488 241
Leksvik	3 531	411 429	268 538	679 967
I alt	25 246	2 880 000	1 920 000	4 800 000

G. Informasjonsformidling – gjennomføring av kommunemøter

I tillegg aktivitetene som er beskrevet ovenfor planlegger prosjektledelsen å gjennomføre møter i hver av deltakerkommunene med tanke på å spre kunnskap om prosjektet og forankre det i kommuneorganisasjonene. Det forutsettes avsatt to timer i hver kommune. Møtene forutsettes gjennomført i løpet av første halvdel av februar måned.

PROGRAM – KOMMUNEMØTER:

- Om prosjektet DDF Fosen – mål mandat og rammer (Harald S. Jensen)
- NHO leverandørprosjektet – hva vil Fosen kunne oppnå med å delta som pilot? (Hilde Sætertrø)
- Behov for en felles kommunikasjonsstrategi som omfatter: (Eistein Gulseth)
 - Kommunikasjonsplattform
 - Medie- /kanalstrategi
 - Profil- /designhåndbok
- Arbeidsprosesserstrategi: (Asle Brustad)
 - Identifisere / finne prosesser (herunder gjennomføring av spørreundersøkelse)
 - Analysere prosesser
 - Digitaliseringsprosesser
 - Gevinstrealisering
- Ny portalløsning – viktige elementer i kravspesifikasjonen (Harald S. Jensen)
- Framdriftsplan (Harald S. Jensen)
- Spørsmål og diskusjon

MØTEDELTAKERE FRA KOMMUNENE (forslag):

- Rådmann og rådmannens ledergruppe
- Avdelingsledere
- Næringsmedarbeider
- Kommunens medlemmer av de regionale faggruppene og fagforum
- Tillitsvalgte
- Ordfører og evt andre sentrale politikere

H. Oppsummering og spørsmål til Rådmannsgruppa /styringsgruppa

- ⇒ Planlagte aktiviteter i prosjektet er gjennomført som planlagt fram til årsskifte 2013/2014.
- ⇒ Gjennomførte dialogaktiviteter med potensielle leverandører har bidratt til at prosjektgruppa foreslår å dele opp anbudsprosessen i tre separate anbud:
 - a) Kommunikasjonsstrategi
 - b) Arbeidsprosessanalyse
 - c) Portalløsninga) og b) må være gjennomført før anbudsutlysning av c) da de er premissleverandører til selve portalløsningen
- ⇒ Det er utarbeidet en revidert framdriftsplan som ivaretar tidsbehov for utlysning av tre separate anbud. Det er satt opp stramme tidsfrister, og selve iverksettingen av hovedprosjektet utsettes fra 1. oktober 2014 til 15. oktober 2014.
- ⇒ Fylkesmannen har ikke bevilget skjønnsmidler til prosjektet i 2014. Prosjektet mangler derved sannsynligvis ca. NOK 3,0 mill. for å være fullfinansiert.
- ⇒ Prosjektgruppa kjenner ikke til om kommunene har bevilget investeringsmidler til prosjektet i hht oppsatt finansieringsplan.
- ⇒ prosjektledelsen vil gjennomføre møter i hver av deltakerkommunene med tanke på å spre kunnskap om prosjektet og forankre det i kommuneorganisasjonene.

Spørsmål til Rådmannsgruppa / styringsgruppa:

- 1) Har kommunene budsjetter med investeringsmidler i 2014 til gjennomføring av prosjektet – til sammen kr. 4.800.000?
- 2) Forslag fra Rådmannsgruppa til finansiering av kr. 3.000.000 som var budsjettert finansiert av skjønnsmidler?
- 3) Kan prosjektledelsen iverksette anbudsinnhenting for prosjektene "Kommunikasjonsstrategi" og "Arbeidsprosesstrategi" og iverksette gjennomføring av dem?
Prosjekt finansieres av midler som kommunene har budsjettert til prosjektet i 2014. Antatt kostnadsramme samlet for de to prosjektene inntil kr. 1.000.000.
- 4) Er opplegget for kommunemøter OK?
- 5) Har Rådmannsgruppa / styringsgruppa tanker om hvordan vi skal organisere hovedprosjektet, herunder rekruttering av prosjektledelse?

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Gaute Ivar Krogfjord

Saksnr	Utvalg	Møtedato
14/30	Formannskapet - Ørland kommune	12.06.2014
	Kommunestyret - Ørland kommune	

Saldering driftsbudsjettet 2014 - første tertial

Vedlegg:

1 Saldering driftsbudsjettet 2014 - redusert arb.giveravgift pr ansvar

Sakens bakgrunn og innhold

Tertialrapport for 1. tertial 2014 viser utfordringer knyttet til svikt i skatteinntekt/inntektsutjevning, og et merforbruk innenfor barnevernet på 1.750.000.

I tillegg er det vedtatt i k-sak 14/42 en utvidelse i barnehagetilbudet som antas å gi økte kostnader på kr 250.000 høsten 2014.

Skatteinngang/inntektsutjevning:

Rammetilskudd og skatteinngang er for 2014 prognosert slik:

- Vedtatt budsjett 2014 261.530'
- Statsbudsjettet (Grønt hefte) 260.530'
- Justert etter folketall pr 01.01.14 258.600
- Nedjustert skatteanslag –pr mai 2014 257.700

Ny prognose for skatteinngang er kun basert på perioden januar til april, slik at det er for tidlig å si om hvorvidt denne er riktig. Det tas derfor utgangspunkt i at skatteinngangen må reduseres med kr 2,0 mill basert på justering i forhold til folketall pr 01.01.14.

Barnevernet:

Barnevernet kom ut med en total utgift i regnskapet for 2013 på kr 12 439'. Det er i 2014 budsjettet med kr 11.330', mens det pr 30.04.14 er prognosert en total kostnad for 2014 med kr 13.080'. Dette gir et prognosert merforbruk i 2014 på kr 1.750.000. Ut fra kostnader i 2013 er barnevernet underbudsjettet i 2014, men det må også settes inn tiltak i barnevernet for å nå budsjettet. Slik at det foreslås at budsjettet økes med 1.500.000, og at barnevernet må finne innsparinger på kr 250.000 over eget budsjett.

Barnehage

I k-sak 14/42 er det vedtatt en utvidelse i barnehagetilbudet som antas å gi økte kostnader på kr 250.000 høsten 2014. I forbindelse med statsbudsjettet ble det vedtatt å øke prisen på foreldrebetaling i barnehagene. Dette øker inntektene i de kommunale barnehagene, og vil også påvirke beregningen til de private barnehagene tilsvarende. Budsjettet til barnehagene er ikke korrigert i forhold til prisøkningen, og det må foretas en total gjennomgang av økonomien innen barnehageområdet. Det forutsettes derfor at det finnes rom innenfor barnehagebudsjettet til å finansiere de økte kostnadene.

Arbeidsgiveravgift:

Fra 01.07 vil arbeidsgiveravgiften bli redusert fra 14.1 % til 10,6 %. Ved å ta utgangspunkt i budsjettet arbeidsgiveravgift for perioden 01.07.14 til 31.12.14, er det beregnet en reduksjon i 2014 på kr 3.160.000. Budsjettet for de enkelte enhetene må reduseres tilsvarende, og fordelingen mellom de ulike enhetene er vist i vedlegg til saken.

Ørland kommune mottar i 2014 kr 5,5 mill i grunnskjønn fra Fylkesmannen på grunn av arbeidsgiveravgiften. Det er varslet at deler av dette vil bli trukket inn, og dersom tilskuddet blir halvert så vil dette utgjøre kr 2.750.000 i redusert tilskudd.

I sum vil redusert arbeidsgiveravgift gi et netto bidrag for 2014 på kr 410.000

Mindreforbruk og avsetninger fra 2013:

For 2013 ble det avsatt kr 2.143.000 til disposisjonsfond, og i tillegg ble årets mindreforbruk på kr 622.000 avsatt til dispfond. Det vil si at kr 2.765.000 kan brukes til dekning i 2014.

Administrasjonens vurdering

I budsjettet for 2014 er det lagt inn dekning av underskudd fra 2012 på kr 9.040.000. Dersom vi lykkes med dette, er alle fremførbare underskudd dekket inn og det vil bli en langt mindre belastning på budsjettet for 2015. Det er derfor ikke ønskelig å sette inn tunge innsparingstiltak i 2014, som ikke vil være nødvendige i 2015. Administrasjonen vil derfor jobbe kontinuerlig med mulige innsparingstiltak innenfor alle felt, men det foreslås ingen større kutt i tjenestetilbudet i denne salderingen.

Svømmehallen er under renovering, og er planlagt åpnet til høsten. En utsettelse av åpning av svømmehallen vil kunne gi en innsparing i 2014 på 350.000. Dette fremkommer slik:

Sparte driftsutgifter	kr 180.000
Sparte kommunale avgifter	kr 100.000
<u>Sparte energiutgifter</u>	<u>kr 170.000</u>
	Kr 450.000
<u>Tapte inntekter</u>	<u>kr 100.000</u>
Netto effekt	kr 350.000

Dette er et tiltak som kan utsettes i noen måneder uten at det gir store virkninger for brukerne, og det foreslås derfor at åpningen utsettes til 2015. Helårsvirkning av driftskostnader til svømmehallen innarbeides i budsjettene for 2015.

Rådmannens innstilling

1. Formannskapet vedtar følgende innstilling til kommunestyret:
2. Kommunestyret vedtar følgende endringer i budsjettet for 2014

Reduksjon i skatteinngang	-2 000 000
Redusert tilskudd til arb.g.avg Fylkesmann	-2 750 000
Økte utgifter barnevern	-1 500 000
Økte utgifter / redusert inntekter	-6 250 000
Redusert arb.g.avgift på enheter ihht vedlegg	3 160 000
Bruk av disposisjonsfond	2 740 000
Innsparing - utsatt åpning svømmehall til 01.01.15	350 000
Redusert inntekter / bruk av fond	6 250 000

Budsjettetert arb.g.avgift pr ansvar - perioden 201407 - 201412

Ansvar	Ansvar (T)	14,10 % Budsjett	10,60 % innsparing	ingen resultateffekt
000	Ordfører	95 000	23 090	
001	Politisk styring, råd og utvalg	75 000	18 229	
100	Rådmannskontoret	105 000	25 521	
103	Næringsutvikling	60 000	14 583	
112	Hovedtillitsvalgt	35 000	8 507	
120	Servicetorg, post og arkiv	230 000	55 903	
130	Økonomitjenesten	70 000	17 014	
140	IKT - tjenesten	195 000	47 396	
150	Fellesutgifter oppvekst	135 000	32 813	
152	Ungdommens Hus	10 000	2 431	
154	Frivillighetssentralen	50 000	12 153	
210	Rektor Ungdomskolen	1 110 000	269 792	
215	Voksenopplæringen	30 000	7 292	
220	Rektor Hårberg	1 075 000	261 285	
230	Rektor Opphaug	845 000	205 382	
270	Enhetsleder barnehage	70 000	17 014	
273	Styrkingstiltak i barnehager	175 000	42 535	
275	Futura Barnehage	1 050 000	255 208	
290	Styrer Borgen	310 000	75 347	
300	Fellesutgifter - helse og velferd	85 000	20 660	
303	Psykisk helsevern	130 000	31 597	
304	Avlastningstilbud for barn	290 000	70 486	
305	Barnevernstjenesten	260 000	63 194	
307	Helsesøstertjenesten	180 000	43 750	
310	Legevaktjenesten	5 000	1 215	
311	Legetjenesten	275 000	66 840	
313	Spesialisthelsetjenesten	100 000		24 306
315	Fosen Legevaktsenter	165 000		40 104
318	Fysioterapitjenesten	60 000	14 583	
319	FDMS - avd. for observasjon og etterbehandling	770 000		187 153
320	Enhetsleder pleie og omsorg	180 000	43 750	
321	Pleieavdeling	1 890 000	459 375	
322	Kjøkkentjenesten	130 000	31 597	
323	Vaskeritjenesten	50 000	12 153	
331	Hjemmesykepleie og hjemmehjelp	885 000	215 104	
334	Ergoterapitjenesten	45 000	10 938	
335	Fjæraveien Arena	70 000	17 014	
336	Oppfølgingstjenesten	700 000	170 139	
337	Personlige assistenter	80 000	19 444	
338	Omsorgstiltak i hjemmet	130 000	31 597	
339	Omsorgslønn	85 000	20 660	
340	NAV sosialtjenesten	200 000	48 611	
400	Enhetsleder kommunale bygg og anlegg	130 000	31 597	
401	Vaktmestertjenesten	270 000	65 625	
402	Renholdstjenesten	545 000	132 465	
406	Idrett og idrettsanlegg	70 000	17 014	
407	Veivedlikehold og samferdsel	15 000	3 646	
408	Park og grøntanlegg	55 000	13 368	
410	Landbruk	190 000	46 181	
450	Plan, bygning og oppmåling - administrasjon	60 000	14 583	
451	PBO - oppmåling	50 000	12 153	
452	PBO - byggesaksbehandling	100 000	24 306	
453	PBO - arealplanlegging	50 000	12 153	
600	VAR- området	360 000		87 500
Sum		14 385 000	3 157 292	